

ཕ་མ་ལུ་ཞེ་ལོ།

ནང་པས་དབྱང་པ་ལ་ཏྲ་ཕྱོགས།

ངོས་རང་སྟན་གསལ་ཅན་གྱི་མཐོ་སྒྲོལ་འདྲིའི་སྤྱིར་ནང་པའི་ཆོས་དང་། བྱང་པར་དུ་ནང་པའི་ཏྲ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་རྒྱ་བྱུང་བར་དགའ་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ནང་ཆོས་དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པ་འབྲེལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལན་གྱི་བརྗོད་གཞི་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཏྲ་བའི་སྐོར་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དབྱུ་མ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ནས་འཆད་རྒྱུ་ཡིན། གལ་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་བྱས་ན། བྱང་པར་ཆོ་མགོ་འབྲུག་རྒྱ་སྟོས་ཅི། ངོས་རང་ཡང་པལ་ཆེར་མགོ་འབྲུག་རྒྱ་རེད། དེར་བརྟེན་རྟོག་དུ་འདྲིའི་རིགས་བཞག་ན་ལེགས་སྟུམ། བཟུན་པ་འདྲིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་པ་གོ་ཏམ་བུ་རྟོན་གྱི་གར་ནང་གི་གྲུའི་རིགས་ལས་འབྲངས་ཤིང་། སྤྱིར་སྟན་པའི་མཛད་པ་ཤོད་དུས་ཐོག་མར་སེམས་སྦྱང་རྒྱུ་ཆུལ་དང་། བར་དུ་ཆོགས་གསོག་རྒྱུ་ལ། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་འཁོར་སྐོར་ཆུལ་བཅས་ཆོན་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཏྲ་ཤོད་དགོས་དོན་ཡང་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྲུབ་པའི་རྟོན་པ་ཞིག་མི་བཞེད་པར། གང་ཟག་གང་ཞིག་སྦྱོང་པ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་གཞི་ནས་སངས་རྒྱས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། ཡིན་ནའང་ནང་པའི་ཆོས་ལ་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཐོག་མར་སེམས་སྦྱང་རྒྱུ་ཆུལ་དང་། བར་དུ་ཆོགས་གསོག་རྒྱུ་ལ། དེ་ནས་འཆང་རྒྱ་ཆུལ་ཐོག་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ཏྲ་ནའང་སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན། རྟོན་པས་ཐོག་མར་ཆེད་དུ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད། ཁོང་གི་ཡོངས་གསལ་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་ནང་པའི་གཞུང་ནང་ཡོད་པས་འདྲིའི་ཤོད་ཀྱི་མིན།

ང་རང་ཏྲ་བུར་མཚོན་ན་བཅོམ་ཐུན་འདས་དང་། ཡེ་ཤུ་མ་ཤི་ཀ་སོགས་ཐོན་བྱོན་གྱི་རྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མི་ཆོ་འདྲི་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤིས་དང་། གཞན་ལ་ཁ་ཞེ་གཉི ས་མེད་ཀྱི་པན་ཐོགས་སྐྱབ་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་གནང་བ་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག སྤྱིར་བཏང་ཁོང་རྣམས་རྟོན་པ་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དཀའ་ངལ་བྱང་གསོད་དང་། རྒྱག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་སྦྱོང་པ་ལ་གཞིལ་བའི་བྱང་དུ་འཕགས་པའི་མིག་དཔེ་ཡག་པོ་ཞིག་རེད་སྟུམ། དཔེར་ན་རྟོན་པ་བཅོམ་ཐུན་འདས་བྱིས་ཆང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་སྐྱབ་སྟུང་མས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་དངོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་བཏང་སྟེ། དཀའ་སྦྱང་དུ་མས་གནས་དཔེན་པར་སྟོན་ཉམས་ལེན་གནང་ནས་མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་རེད། དེས་ན་ཆོས་བརྒྱུད་འདྲིའི་རྗེས་འབྲང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ང་ཆོས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཤིས་པ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་གནས་མཚོག་རྩི་རྗེ་གདན་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བཟུན་ནས་བདུན་ཕྲག་འགའ་ཤས་རིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྐོར་བར་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་བོད་ལྗེ་གཞིར་བཟུང་བྱས་ན་བོད་ལྗེ་ཆོས་ཀྱི་རིང་སངས་རྒྱས་པ་འི་མཛད་པ་བཟུན་པ་དང་། བོད་ལྗེ་ཆོས་ཀྱི་རིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐོར་ཡོད། དེ་ནི་སང་ཉིན་ཡིན་པས་ང་ཆོ་ཉིན་གཅིག་ལྟ་བུ་བྱོན་པ་རེད། གནས་ཆེན་མ་ར་ཅ་སེར་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་འཁོར་ལྟ་སྟེ་བཟང་པོར་བདེན་བཞི་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་བསྐོར་གནང་མཛད།

སྐྱབས་འགོ།

བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ལ་མ་ཞུགས་གོང་སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནུས་གཞག་ཐོག་བཟོ་སྒྲིབ་བྱས་ན་སྟུང་། དེ་ལ་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སྐྱབས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་དང་། ནང་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མཚམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་
སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་། དགེ་འདུན་བཅས་དེ་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྟ་བའི་ཆ་ནས་ལྟ་བ་བཀར་
བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞེལ་ལེན་པ་འདི་ལ་ནང་པ་ཞེས་བརྗོད།

དེ་ ལ་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབས་དངོས་ནི་ཚོས་ཡིན། དེ་ཡང་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཉིད་ཀྱིས། དས་ནི་བྱེད་ལ་ཐར་
པའི་ལམ་སྟོན་གྱི། ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་པར་ གྱིས། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས། དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་སྒྲ་ཤོགས་ཡིན།

སངས་རྒྱས།

འོ་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས། སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་རུང་
གི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དབང་ལས་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་པོ་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ལུགས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་
འགྱུར་ནས་པ་ཡིན། ལུགས་ལ་མཁྱེན་པའི་ཆ་དང་། དེའི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་བཅས་གཉིས་ཕྱེ་ཡོད་ལ། འདི་གཉིས་ལ་རིམ་པ་
བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱབས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་བརྗོད་པ་ ཡིན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་དེ་ལ་ཡང་དྲི་མ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་ཚོས་
དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཀྱེད་དང་། ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཉིན་པོའི་སྐྱབས་ཀྱིས་དྲི་མ་བཅོམ་པའི་བྲལ་བའམ་བཅོམ་པའི་ཆ་བཅས་
གཉིས་ཕྱེ་བའི་ཐུ་མ་ནི་རང་བཞིན་ནུས་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ སྐྱོ་བྱུར་ནུས་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་
ཡིན།

ཚོས།

དེ་ནས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ལ་གཙོ་བོ་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་བཅས་གཉིས་བཤད་པ་ལས། སྐྱབས་དངོས་
ནི་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་པ་ན་རང་གི་ངོ་སྤུལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་པས། མི་འདོད་པའི་སྤང་བྱའི་དྲི་ མ་ལས་དངོས་སུ་
སྐྱོབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། ལམ་བདེན་ནི་འགོག་པ་དངོས་སུ་འཐོབ་བྱེད་དེ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་འགོག་ལམ་གཉིས་སྐྱབས་དངོས་སུ་བཞག་པ་
ཡིན། འཆད་འགྱུར་གྱི་ཚོས་བཤད་སྐབས་གང་དུ་དྲི་མ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟད་ཅེས་པ་དང་། དེར་ཟད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་གཙོ་བོ་བྱས་
ཏེ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བྱའི་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་དེ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་
དེ་དྲི་མ་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་འདྲེན་བྱེད་ཏིང་ཅེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་
འདྲེན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འང་དེར་བསྐྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བརྗོད་བྱུང་བྱས་པའི་ གཞུང་ལ་རྗོད་བྱེད་ལུང་གི་
བསྟན་པ་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་མདོ་ཟེ་རྒྱན་ལས།

ཟེ་སྟོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་།

ཞེས་པ་ལྟར། མཛོན་པའི་ཟེ་སྟོད་དང་། འདུལ་བའི་ཟེ་སྟོད། མདོ་ཟེའི་ཟེ་སྟོད་བཅས་ཟེ་སྟོད་གསུམ་མམ། ཡང་ན་ཉན་རང་གི་ཟེ་སྟོད་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟེ་སྟོད་བཅས་ཟེ་སྟོད་གཉིས་སུ་འང་བསྐྱས་ཞེས་གསུངས།

དགེ་འདུན།

དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གང་ཡིན་ཞེས། གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
དང་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི་ས་བརྩ་པོ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པ་བརྟེས་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་
འདུན་རྣམས་ཡིན། འདིར་ས་དབྱེ་ལུགས་ལ་སྐབས་རེ་ཚོགས་སྤྱོར་གྱི་དད་པའི་ས་བསྟན་ནས་བཙེ་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡང་འཕགས་ལམ་

གྲུང་པའི་ས་བཅུད་སྐབས་ལ་ས་བཅི་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་ནས་ས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ། བཅོ་
 རྩར་བྱེ་བ་བཅས་ཡོད། ལྷག་དོན་ལྷགས་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་ན་ས་བཅི་ལྷགས་དུ་མ་ཡོད། ཡང་ཚད་མཐོ་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན།
 ལྷགས་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གིན་ཏུ་སྦྲུང་པོའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཙོད་བྱེད་སྐབས། དུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ས་ལམ་བཅི་བ་འབྲུལ། ཞེས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད། འདི་ནི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གིན་ཏུ་སྦྲུང་པའི་
 ལྷགས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་ལ་ལམ་དལ་པོའི་ས་ལམ་གྱི་འགྲོ་སྤངས་སྦྲུང་ན་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས།
 ཉན་རང་གི་ས་བཟོད་ཚུལ་ལ་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་བཤད་ཡོད། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་བཞིའམ་འབྲས་བུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་
 ལྷགས་ནི་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྡེ་གཅིག་ནས་ལྷ་མན་ཆད་སྤངས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་ནི་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་པ་མན་ཆད་སྤངས་
 པ། ཕྱིར་མི་འོང་ནི་འདྲོད་ཉོན་དགུ་པ་མན་ཆད་སྤངས་པ། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ པ་སྟེ་བཞིའོ།
 དེས་ན་སྐབས་སྐབ་པའི་གྲོགས་སམ་དགེ་འདུན་ལ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་གཞག་དུ་མ་བཤད་ཡོད། དམ་པའི་ཆོས་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་
 དྲང་ངེས་གཉིས་བཤད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ནང་གསུངས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་ལ་
 རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་དབུད་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་ན་ལུང་དེ་དགོངས་པ་གཞན་དུ་
 འགྲེལ་དགོས་པས་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་སྤངས་ན་མི་འགྲིག དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་སྒྲི་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཅམ་པ། དབུ་མ་པ་བཅས་ཀྱི་
 གྲུབ་མཐའ་བཞི་གའི་ནང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་གི་ལུངས་བཅལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དྲང་ངེས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གསུངས་ཡོད།
 རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ལུང་ཅམ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིས་པའམ། ལུང་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུང་ཡོད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་མིན་དང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་མིན་གསུང་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཉིད་ཀྱིས།

དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།
 ཐེག་བཅད་བརྟུར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ།
 ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ།
 སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན།

ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སྤངས་ན་སྒྲི་བ་པོ་ཚད་མའི་སྟེས་བྱར་མི་ཅུང་ཞེས་པ་ལྟར་ལུང་རིགས་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རིགས་པ་གཙོ་བོར་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟར་ནའང་ང་རང་ཚོ་བོད་ནང་ལ་སྐབས་འགྲོ་ཤོད་དུས། སྤང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་སྐབས་གནས་བཞི་བཤད་ཡོད། ནང་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་པའི་འཇར་མ་ནིའི་ཚོ་ལགས་ཤིག་གིས་ང་ལ་སྤང་མ་
 སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པ་ཤོད་ཀྱི་འདུག འདི་ངས་ཁས་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག འདི་གང་འདྲ་ རེད་ཅེས་བཤད་བྱུང་། ངས་ཁྱེད་རང་གིས་
 བཙོན་པ་འདི་དངོས་གནས་བདེན་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། སྦྱིར་བཏང་ནང་པའི་སྐབས་ལུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་
 གསུམ་ལས་མེད་ནའང་། སྤང་མ་ཞེས་བྱར་དུ་བཙོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་བམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལན་ང་རང་ཚོར་
 ཐད་ཀར་བསྐྱམས་པེབས་པའི་ཆ་ནས་སྤང་མ་ཞེས་བྱར་དུ་དྲངས་པ་རེད། སྤང་མ་ཚད་ལོངས་པ་ཞིག་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱེད་པར་མེད། དེ་
 ལྟར་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྤང་མ་ཞེས་བྱར་དུ་བཙོན་པ་ལས། དོན་དངོས་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ནང་མ་བསྐྱས་པ་མེད། མཚན་ཉིད་
 མ་ཚང་བའི་སྤང་མ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན།

ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་དུག་རྒྱ་བཞི།

གོང་དུ་ཁྱེས་པ་བཞིན་གྱུ་མཐའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གཤིང་བྱེད་མཆོམས་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་
བསྐལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒོར་ཁོང་བདག་མེད་པ། ལྷ་དང་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་བཅས་ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལས་ལེན་མི་
ལེན་གྱི་ཆ་ནས་བྱིན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱེད་བྱག་སྒྲི་བའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་གསེས་ཀྱི་གནས་མ་གྱུ་པའི་སྡེ་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ལས་
སྒྲངས་པས། གྲུབ་མཐའ་འམ་ཉེ་བའི་ཆ་ནས་བཙུག་ན་ནང་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚྭ་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད།

ནང་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཐོག་འདོད་ཚུལ་གཉིས།

ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར། བར་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་
ཆོས་འཁོར། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བཅས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་བཟོར་བ་གསུངས་ཡོད། དེ་བས་འཁོར་ལོ་
དང་པོའི་སྐབས་ལ་ཆོས་འགྲའ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་པལ་ཆེ་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་གསུངས་པ་དང་།
དེ་ནས་བར་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ནང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་དོ་བོར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་
མའི་མདོའི་ནང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཆ་བྱེད་ཀྱིན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་ཡོད།

ལོ་རྒྱས་སྒྲི་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱིར་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཡང་སྒོས་གསང་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མེན་ཐོག་ཚྭ་པ་
མང་པོ་བྱས་ཡོད། དེ་ལྟར་ནང་ནང་པ་ཞིག་གི་ལྟ་སྒྲུངས་དོས་ནས་བཤད་ན། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཆོས་སམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་
དེ་ཡོངས་གྲགས་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོངས་གྲགས་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཐོག་དམན་ནམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ནང་འཛོལ་
བྱའི་འབྲས་བུ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་
གཞུང་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ཡོད་པ་བརྟན་ཡོད། ཐོག་ཆེན་དང་ཐོག་དམན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་
གཉིས་པོ་སྤྱོད་ལྷགས་ལ་རྟོག་དྲ་རྟོག་ཅུ་ཡོད། ངས་ཐ་སྟངས་འདི་གཉིས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མ་དགོས་པ་གཙོ་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཐོག་དམན་
ཞེས་བརྗོད་དུས་དམན་པར་བཙུག་ནས་བྱུང་གསོད་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་མིན། བསྐབ་བཏུས་ནང་། སྟོབ་པའི་ཐོག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། སྟོང་
བར་འབྱུར་བ་མེན་ཞེས་འདྲིན། ཞེས་སྟོབ་པའི་ཐོག་པ་ལ་གྲས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་གསུངས་པ་ལས། དམན་པ་ཡིན་པ་གསུངས་མེད།
དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སྤངས་དམིགས་བསལ་འགྲའ་རེ་མ་གཏོགས་ཐོག་པ་གོང་འོག་ནས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གང་
ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། དེས་ན་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་བཙུག་པའི་བས་མ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་བུ་རྒྱ་ཆེ་
ཆུང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འགྲའ་རེས་ཆོག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་ནོར་ཆེན་
པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ལྟམས། ངས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཐོག་པ་ཞེས་སྤྱད་ན་ལེགས་པ་མཐོང་གི་འདུག ན ང་པའི་ཆོགས་འདུ་
འགྲའ་ཤས་ནང་ཐ་སྟངས་འདི་གཉིས་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཤོད་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་འདུག

ཐོག་དམན་གྱི་གཞུང་ནང་ལའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བཅས་འབྲས་བུ་
གསུམ་གསུངས་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་ནས་བསྐལ་ ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་གསོག་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དཔའ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ནང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་ཅུ་ལས། ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་གསལ་པོ་གསུངས་མེད།
དེར་བརྟེན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་རིན་ཆེན་སྤོང་བའི་ནང་། འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ ལམ་ཅུ་བཟོམས་
ཏེ་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལས་ལྟག་པའི་སྟེ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཛོལ་བ་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྲས་བུ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་གཞུང་ནང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་དེ་དོན་གྱིས་བརྟན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་འདེམས་སྒྲིག་གནང་བ་ལྟར་གནང་ནས། ལས་དག་གི་གདུལ་བྱ་ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཆོགས་ཡོད་པ་

ནུམས་ཀྱི་དོར་བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའི་ཐེ་སྒོར་གསུངས། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱི་གསུང་དང་མཛད་པ་ནུམས་དངོས་སུ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དེ་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་ པའི་རིར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ནང་མིའི་གདུལ་བྱ་དང་། ལྷའི་གདུལ་བྱ། ལྷ་མིན་གྱི་གདུལ་བྱ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་དངོས་སུ་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་པའི་རིར་ཕྱིན་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན་ན་དེར་མི་བཅུ་གྲངས་ལས་ལྷག་མི་ཤོད་བ་ལྟ་བུ་འདུག འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལས་དག་གི་དོར་དེ་ལས་བསྐལ་བ་ཞིག་འཆར་གྱི་ཡོད།

དེ་འདྲའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་གསུང་ནུམས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་ལ་ཚོད་པ་མང་པོ་བྱུང་ནས། དེ་ལ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མདོ་རྩེ་རྒྱན་ནང་ཐོག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུ་བ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་སྤྲུལ་གྱིས་རིན་ཆེན་ཐོང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། རྒྱལ་སྐུ་ཆེན་པོ་ཞིབ་ལྷས་སྤྱོད་འཇུག་བཅས་ཀྱི་ནང་ཐོག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུ་བ་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལོ་རྒྱུ་ཐོག་ཡོངས་གྲགས་བྱས་ནས་མེད་པ་ཡིན་སྟེ། ལྷག་པར་དུ་གསང་ཐུགས་དེ་ཆོགས་ཡོངས་ལ་གསུངས་པ་དེ་བས་ཀྱང་མེད། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་པས། དཀྱིལ་འཁོར་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བཅོམ་ཐུན་འདས་དག་སྣང་ལ་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བཅོམ་ཐུན་འདས་སྐྱུ་རྩ་དན་ལས་འདས་པའི་སྒོན་རྩིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པས། ལོ་རྒྱུ་ནང་ཡོད་པ་ནུམས་གནད་འགག་དེ་ཙམ་ཆགས་མེད།

དབྱེད་པའི་དགོས་མཁོ།

འོན་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་དབྱེད་པ་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟོན་པ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན། ཆོས་དེ་ཡང་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན། དོན་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན། ངེས་དོན་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡིད་ཤེ། ས་ལ་རྟོན་ཞེས་རྟོན་པ་བཞི་གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་གང་ཞིག་དོན་ལ་བསྐྱུ་བ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་ཆོ་རྟོན་པ་བཞིའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དབྱེད་ནས་དེ་ཉིད་ཆོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་འགྲིགས་པ་ཡིན། འདིར་གསུང་བ་པའི་དགོངས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྲེད་དགོས། དེ་ཡང་ཐལ་འཇུར་བའི་བྱུ་མཐའ་དེ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་གསུང་བ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱུ་མཐའ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལས་གསུང་བ་པའི་དགོངས་པ་མིན། དེས་ན་ནང་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་དུས་དེ་ནུམས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་རྩེ་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་དཔེ་ཆ་ཤོག་ལྷེ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་འབྱེར་ནས་དེ་རྒྱང་པར་བསམ་སྒོ་བཀྲང་ནས་བཟུང་ན། རྩིས་སུ་ཤོག་ལྷེ་གཞན་ཞིག་མཐོང་དུས་ཏེ་ཅང་མགོ་རྟོག་ཡོང་བྱ་ཡིན།

དེ་རིང་འདིར་བཤམས་པའི་ཞལ་ཐང་འདི་ནུམས་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་ཡིན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དེ་དག་གིས་ད་ཆོར་མིག་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་གནང་ཡོད། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྲུལ་དང་། ཁོང་གི་སློབ་མ་འཕགས་པ་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་རྟོན་ཉིད་ཀྱི་རྩེ་བ་དབུ་མ་པ་གཞིར་བབྱང་གསལ་བར་མཛད་ཡོད། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས། ལྷ་བྱུ་ཀྱི་ཆ་གསལ་བར་གསལ་བར་མཛད་མེད། ལྷ་བྱུ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁོང་གཉིས་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པས། ད་ཆོས་དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་འདི་བབྱང་ནས་བབྱུ་བྱེད་དེ་གཉིས་ལ་དགག་པ་དང་ཚོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་དང་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་གཉིས་ནི་ནང་པའི་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡིན་ཞིང་། ནང་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་གི་གཞུང་ལ་ཁྱད་པ་འདྲུགས་ཡོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་གི་གཞུང་དེ་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་རྒྱས་སུ་བཀྲང་ཡོད། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་མེད་ན་ནང་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ནུམས་རྩི་རར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཐུར་ཡོད། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་འོད་དང་ཐུག་འོད་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་རབ་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་རི་ལྷར་བྱེད་དགོས་

ཚུལ་དང་། རབ་ཏུ་རི་ཉམས་བྱུང་ཚུལ་བཅས་འདུལ་བྱིས་སྐོར་གསལ་བར་མཛད་ཡོད། དེ་དག་ཀུན་ཐོན་བྱོན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་མཁས་པའི་
དབང་པོ་དངོས་ཡིན།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི།

དངོས་གཞི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་སྐོར་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་བཤད་ཡོད། འདི་གཉིས་ཡོང་དགོས་པ་ནི། ར་ཆོ་བདེ་བ་འདོད་ལ། ཟུག་བསྐལ་མི་འདོད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན།
དེ་ཡང་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། ཟུག་བསྐལ་མི་འདོད་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཆོན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཤོད་དུས། རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་
དང་། དུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཅས་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཤོད་དགོས། དཔེར་ན་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་སྐབས་བཞི་པའི་ནང་ལ།

རྒྱ་དང་ལམ་དང་ཟུག་བསྐལ་དང་།།

འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན།།

ཞེས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་གསུངས་དུས། རྒྱ་དང་ལམ་དང་ཞེས་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་བདེན། འབྲས་བྱ་ཟུག་བསྐལ་དང་། འགོག་པའི་
བདེན་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་སྐོར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱི་རྒྱ་དང་སྤྱི་མཐོང་
སྐབས་ལ།

ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ།།

བདེ་གནས་འཐོབ་བྱ་སྤྲོན་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉར།།

ཟུག་བསྐལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ།།

ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱ།།

ཞེས་དུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས།

འདིར་ཟུག་བསྐལ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་དེའི་རྒྱ། དེ་ནས་འགོག་པ། དེ་ནས་ལམ་བདེན་གསུངས་པས་དུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་
པ་ཡིན། འདི་ཉིད་དཔེ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། ནད་ཉར་བྱ་དེ་ཟུག་བསྐལ་དང་། ནད་མི་འདོད་ནའང་ནད་དྲག་ཐབས་ཀྱི་འབད་ཚོལ་བྱེད་པ་
ལ་ནད་དེ་ཐོག་མར་ཤེས་དགོས། གལ་ཏེ་ན་ཆ་དེ་སྤྱིད་པོ་ཡིན་སྟེ་ནས་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཚ་བ་ནས་མི་ཡོང་། དེར་བརྟེན་ཐོག་
མར་ཟུག་བསྐལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ནས་ཟུག་བསྐལ་མི་འདོད་པའི་སྒོ་སྟེ། དེའི་རྩེས་ནད་དེའི་རྒྱ་དོ་མ་གང་ཡིན་མིན་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་
པས། རིམ་པ་གཉིས་པར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གསུངས་པ་རེད།

ཐོག་མར་ཟུག་བསྐལ་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ཟུག་བསྐལ་དེ་ལས་བྲལ་ན་སྟེ་པའི་སྒོ་ཡོད་ནའང་། ནད་དེའི་ཚ་བ་གང་ཡིན་ཤེས་མེད་སྟབས།
ནད་དེ་ལས་གྲོལ་ཐུབ་པའི་གདེང་ཚིང་སྐྱེས་མེད། དེ་ལྟ་ནའང་ནད་དེའི་རྒྱ་དོ་མ་ངོས་བཟུང་བྱིན་ཆད། ནད་དེ་ལས་གྲོལ་ཐུབ་སྟེ་པའི་
གདེང་ཚིང་ཅིག་ཡོང་གི་རེད། ཟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ངོས་བཟུང་པའི་མཚམས་ལ། འགོག་པ་འཐོབ་ཐུབ་པ་འདུག་སྟེ་པ་
པའི་གདེང་ཚིང་ཅིག་སྟེ་བ་རེད། ཟུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན། དེ་མཚུངས་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ངོས་
བཟུང་བ་ན་ལམ་ལ་སྒོལ་འདོད་དང་། དེ་ལ་རྩད་ག་ཅིང་འདོད། དེ་བཞིན་དེར་ཞུགས་འདོད་ཅིག་རྒྱུད་ལ་ཡོང་བས། ན་ཆ་དྲག་ལུས་པར་
མཐོང་སྟེ་དེ་དྲག་པ་ལ་སྤྲོན་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐ་ན་གཤག་བཅོས་བྱེད་དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཟུག་ལུས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཉར་བྱ་ཡིན། འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་
དང་ལེགས་པའི་དོན་དུ་རྒྱུད་དུའི་རིགས་སྒོས་གཏོང་བ་འདི་ནི་འཛིག་ རྟེན་གྱི་འགྲོ་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན།

འཆོལ་བ་དྲུག

བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམས་པ་བརྟུ་དྲུག་གསུངས་པས་དེ་འདྲའི་ཞིབ་ཚགས་པོ་དང་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྱིར་ནང་པའི་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྤངས་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཙ་བ་མེ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། མ་ཟིག་པ་
མེད་པ་བཟོ་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་དགོས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་ཤེས་རབ་དེས་ཡུལ་འཆོལ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་
ལ། དེའི་ཆ་ནས་འཆོལ་བ་དྲུག་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་ནི་དོན་འཆོལ་བ་སྟེ། ཚིག་རེ་རེའི་དོན་འཆོལ་རྒྱ་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་འཆོལ་བ་སྟེ། འདི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་དང་། འདི་ནང་གི་དངོས་པོའི་ཞིབ་ཚགས་འཆོལ་རྒྱ་དེ་ཡིན། གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བ་
སྟེ། ཚོས་རང་རང་གི་སྒོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཆོལ་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས་དེ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན། དེ་
དག་འཆོལ་བ་ཡང་བྱ་རྒྱུ་མེད་ནས་འཆོལ་བ་ཞིག་མིན་གྱི། དགོས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོལ་བ་ཡིན། བཞི་པ་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་འཆོལ་
བ་སྟེ། གང་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་དང་། གང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་འཆོལ་བའོ། རྩ་བ་ནི་དུས་འཆོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་
དུས་ལ་སྒོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན། དྲུག་པ་རིགས་པ་འཆོལ་བ་ལ་བཞི་བཤད་ཡོད་ལ། ༡༽ རྩོམ་པའི་རིགས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱ་ ལ་རྩོམ་པའི་
རིགས་པ་འོ། ༢༽ བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། མེས་སྟེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་བརྒྱན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་འོ།
༣༽ ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། མེ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཡོད་པ་བཅས་ཚོས་རང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། ༤༽ འཐད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཚད་མའི་རིགས་པ་འོ།

ཚད་མ་ལ་མཛོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྩོམ་དབག་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་ལ། རྩོམ་དབག་ཚད་མ་ལའང་དངོས་སྟོབས་རྩོམ་དབག་དང་། ཡིད་
ཆེས་རྩོམ་དབག་གསུམ་པའི་རྩོམ་དབག་བཅས་གསུམ་ཡོད། རྩོམ་དབག་ནི་རྟགས་མ་འབྲུལ་བ་དང་རྟགས་ཡང་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
དེ་རྩོམ་སུ་དཔོག་དགོས་པ་ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། གཏན་ཚིགས་ལ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་མང་པོ་
ཕྱེ་ཡོད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་བ་དང་། རྩོམ་བྱུང་བ་ལ། རྩོག་བྱུང་བ་ལ་བཅས་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལ་
ངོ་པོའི་སྒོ་ནས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་རྟགས་དང་། སྐྱབ་རྟགས་གཉིས། ཆོལ་
བའི་སྒོ་ནས་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་འབའ་ཞིག་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཅས་གཉིས་ཡོད་ནའང་། རྟགས་དེ་ཐམས་ཅད་
འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ནང་བསྐྱབ་པ་ཡིན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ རྣམས་འབྲས་
རྟགས་ལ་རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱ་ཐོན་སོང་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག རྒྱ་ཆོས་རྩོམ་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་
ཡང་དག་སོགས་རྩ་བཤད་ཡོད། དེ་བཞིན་དགག་རྟགས་ལ་མི་སྤྲང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། སྤྲང་བ་མ་དམིགས་པའི་
གཏན་ཚིགས་བཅས་གཉིས་བཤད་ཡོད། དགག་རྟགས་ལ་ད་དུང་ཆ་ཕྱེ་ན་དགག་རྟགས་བརྟུ་གཅིག་ མཁས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དགག་
རྟགས་ཉེར་ལྔ་འདོད།

གཏན་ཚིགས་འགོད་པའི་ཡུལ་དང་། དུས། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལས་སྐབས་རེ་འབྲས་ ས་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་པ་དང་།
སྐབས་རེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འགོད་དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འགོད་ཚུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན། འབྲེལ་ལྗང་མ་
དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་མ་དམིགས་པ། འགལ་ལྗང་དམིགས་པ་བཅས་རྣམས་ཀྱང་མ་ཞིག་བཤད་ཡོད།

མདོ་དོན་འདིར་རིགས་པ་བཞི་འཆོལ་བའི་ནང་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རྩོམ་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་
ཚན་རིག་གི་འགྲོ་སྤངས་ནང་ལ་ཕལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདྲ། གང་ཡིན་ཟེར་ན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡོད་པ་ དེ་གཞིར་བཞག་གི་
ཐོག་ནས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། རང་བཞིན་འདིའི་ཐོག་ རྣམས་བྱ་བ་གང་

དང་གང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། འདིའི་ཐོག་ནས་གཅིག་གི་གཅིག་ལ་ངེ་ཉར་སྒྲོམ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་གཞི་
རྩ་ཡིན་ལ། ཚོས་དང་ཚན་རིག་གཉིས་ཀའི་ནང་ནས་འཚོལ་བ་རྒྱག་པའི་འཚོལ་སྒྲུངས་བཤད་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཚོས་དང་ཚན་རིག་གཉིས་
ཀར་བྱུང་བ་ལྟར་བརྟེན་པ་ལྟར་འདུག།

ངས་ཚན་རིག་གི་ཡར་རྒྱས་དང་ཞིབ་འཇུག་དེ། སློམ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱི་བ་དང་མཉམ་ཐུབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་
ཡིན་ཞེ་ན་གཅིག་གིས་ཕྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཞིག་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནང་གི་ཉམས་སྤྱི་བ་དང་སློམ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡུལ་གཅིག་པོ་དེ་ག་རང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབབས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་མ་རྟོག་པ་དང་།
མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་འབྱེད་དགོས། ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་མ་རྟོག་པ་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཅིག་ཡིན། ཚན་
རིག་གི་ཐོག་ནས་མེད་པར་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནང་པས་ངེས་པར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན།

ང་རང་ཚོ་མིའི་ཤེས་པས་མཐོང་མ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ངོ་མཚར་དང་ཡ་མཚན་ཅན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད། མིའི་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་མཐོང་ཚུལ་
ཞིག་ལས་སྟག་པ་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ང་ཚོས་འགྲོ་བ་མིའི་སྣོ་ལྗེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཤིག་ཡོད་པ་མ་
རེད་ཅེས་བརྟོག་མི་ཐུབ། ང་ཚོའི་པ་མེས་ཀྱིས་ཡེ་ནས་མཐོང་མ་སྟོ ང་བ་དང་མ་ཤེས་པའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་དེ་རིང་ཁ་སང་གསར་དུ་རྟོག་
ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ནང་ད་ལྟ་ང་ཚོས་མ་ཤེས་པའི་ཚོས་རྣམས་མ་འོངས་པར་མུ་མཐུད་ནས་ཤེས་པ་ཡོང་རྒྱ་རེད།
ཡང་ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་ལྟར་མཚོན་ན། སྤྱིར་སེམས་ཅན་དང་། སློས་འགྲོ་བ་མི་ཆགས་ཏེ་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་མ་ ང་པོའི་རིང་ང་ཚོས་རྣམས་
ཤེས་འདི་ཉིད་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། འདིས་བྱ་བ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ནའང་། ང་ཚོས་ད་ལྟ་འདྲ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་མ་དང་།
དེའི་བྱེད་ལས་གང་ཡིན་མིན་ཤེས་ཀྱི་མེད། འདི་ལྟར་འདྲའི་གཟུགས་དབྱིབས་ཁ་དྲོག་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ང་རང་ཚོའི་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་
ཤེས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བཅལ་བ་ལྟར་རྟོག་མི་ཐུབ་པའི་ཚོས་ཤིག་ཡིན།

བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྒྱུག

འདིར་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྒྱུག་ཅེས་པ་ནི་སྟག་བདེན་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྟག་བཟུལ་བ། རྟོང་བ། བདག་མེད་པ་བཅས་བཞི་དང་། འདིའི་ལོག་
ལྷགས་བཞི་སྟེ། གཙང་བ། བདེ་བ། རྟག་པ། བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཅས་བཞིའོ། མི་གཙང་བའི་རང་བཞི ན་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་པོ་འདི་འཛིག་པའི་
ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས། མི་རྟག་པ་སྟབ་པ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རང་དབང་མེད་ལ། དེ་ཡིན་
པས་སྟག་བཟུལ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་འདིར་གཞན་དབང་ཅན་སྟག་བཟུལ་ལ་བཤད་པ་རེད། བདག་དོན་གཞན་གྱིས་རྟོང་པ་ཡིན་པས་སྟེ་
འཛིག་བྲལ་བའི་རྟག་པའི་བདག་གིས་རྟོང་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བདག་མེད་པས་སྤྱི་བ་པོ་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པ་ན། བདག་
དེ་ཡང་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་བའི་རྟག་པའི་བདག་གིས་རྟོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་མིན་ནམ་སྟེ།
དེ་ནས་བདག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བརྟོག་པ་ནི་རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་ན་བདག་མེད་ཅེས་བརྟོག་དེ་ལ་གོང་དུ་ཞུས་པ་
བཞིན་བྱེ་བྲག་སྟེ་བའི་གནས་མ་བྱུ་པའི་ཕྱེ་པས་བརྟོག་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་པ་དེར་དོགས་གཞི་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ནང་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཁས་སྐྱེད་པས་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་བཤད་པའི་བདག་
མེད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད། རྒྱལ་སྐས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་སྤྱི་བ་འཇུག་ནང་།

བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི།

རྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།

ཞེས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སྟགས་བརྒྱ་རྒྱུག་གི་དོན་མཐོང་ནས་གོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་རྟོང་ཉིད་སློམ་པའི་དགོས་པ་མི་
འདུག་ཅེས་སྟགས་ཀྱི་རྩྭ་སྟོང་མང་པོ་བཞག་ཡོད། དེ་ལ་ཁོང་གིས་སྟབ་བྱེད་མང་པོའི་ཐོག་ནས་ལན་བརྟེན་ཡོད།

ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་རྒྱ་དང་། ཀུན་འབྱུང་། རབ་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་བཅས་བཞི་དང་། དེའི་ལོག་ལྷགས་བཞི་པོ་ནི་སྟུག་བསྐལ་རྒྱ་
མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བས་བྱས་པ་དང་། རང་
བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་བཅས་ལོག་ལྷགས་བཞི་བཤད། དེའི་གཉེན་པོར་གོང་གི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་སྟེད་པ་ཉ་བུ་
སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་། སྟེད་པ་ཉ་བུ་དེས་རང་འབྲས་སྟུག་བསྐལ་ཡང་ ང་ཡང་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་
འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་གཅིག་རྒྱང་པས་བྱས་པ་མིན་པར་རྒྱ་ དུ་མས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། སྟེད་པ་ཉ་བུ་དེས་རང་
འབྲས་སྟུག་བསྐལ་བྲག་ཏུ་སྟེད་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་དང་། སྟེད་པའི་སྟེད་པ་ཉ་བུ་དེས་རང་འབྲས་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཉན་ཅིག་བྱེད་ཀྱི ན་བྱེད་
པས་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

འགོག་བདེན་ལ་འགོག་པ་དང་། ཞི་བ། གྱ་ལོ། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། དེའི་ལོག་ལྷགས་བཞི་པོ་ནི་ཐར་པ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་
དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ། སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ། ཐར་པ་ཡོད་ཀྱང་
དེ་ལས་སྐར་སྟོག་པར་འཛིན་པ་བཅས་བཞིའོ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྟུག་བསྐལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཉ་བུ་དེ་སྟུག་བསྐལ་གཏན་དུ་ཟད་
པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པས་འགོག་པའི་རྣམ་པ། ཉན་མོངས་པ་གཏན་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཡིན་པས་ཞི་བ། ཐན་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་
པས་གྱ་ལོ་པ། སྟུག་བསྐལ་སྐར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དེས་འབྱུང་ངོ་།

ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ལམ་དང་། རིགས་པ། སྐབ་པ། དེས་འབྱུན་བཅས་བཞི་དང་། དེའི་ལོག་ལྷགས་བཞི་པོ་ནི། ཐར་པའི་ལམ་ཡེ་
མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་ལམ་
དུ་འཛིན་པ། སྟུག་བསྐལ་གཏན་ནས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པ་བཅས་བཞིའོ། དེའི་ལོག་ལྷགས་བཞི་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོང་
སྤངས་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཐར་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་ལམ། ཉན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་
བསྟེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་རིགས་པ། ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོ གས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབས་པས་ན་སྐབ་པ། སྟུག་
བསྐལ་རྩ་བ་ནས་དེས་པར་འབྱུན་པར་བྱེད་པས་ན་དེས་འབྱུན་ལོ། དེ་ནི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱས་
ཤིག་ཡིན།

སྟེད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན།

སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་བརྟས་ལས།
སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྟེ་བ་དང་སྟེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་སྟུག་བདེན་ལ་སྟོན་བཅུད་
གཉིས་གསུངས། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་བཤད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་འདོད་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་བཅས་ཡིན།
ཁམས་གསུམ་བཤད་པ་ནི་སེམས་ཆེར་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་མང་ཁུང་དང་རྟོག་པ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན། ནང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྣམ་
རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྲ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། བསྐྱས་ན་གཙོ་ཆེ་བ་གསུམ་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲའི་སེམས་
སྤྲ་ཤོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གཟུགས་མེད་ཁམས། དེའི་འོག་མ་དེར་གཟུགས་ཁམས། དེའི་ འོག་མ་དེར་འདོད་ཁམས་བཅས་གསུམ་ཡིན།
གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྟེད་ཅེ་བཅས་ནང་གསེས་ཀྱི་སྤྲ་
རགས་བཞི་དང་། གཟུགས་ཁམས་ལ་བསྐྱས་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་བཅས་བཞི་ཡོད་ལ། ཐར་བྱེ་བ་
ན་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གསུམ་བཅུ་བདུན་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་འདོད་ཁམས་ལ། འདོད་པའི་བདེ་འགོ་དང་། རན་འགོ། བདེ་འགོ་ལ་སྒྲིམ་གཉིས། ཡང་ན་སྒྲིམ་མིན་ལོགས་སུ་བྱེད་ན་གསུམ། འདོད་པའི་སྒྲིམ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་ཙུག་གསུམ། འཐབ་བྲལ། དག་འཛུགས། འཕྲུལ་དགའ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་བཅས་འདོད་སྒྲིམ་རིགས་རྒྱལ་བཤད་ཡོད། རན་འགོ་ལ་དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དགས། རུད་འགོ་བཅས་གསུམ་བཤད་ཡོད།

དེ་བཞིན་འཛམ་གྲུ་སྒྲིང་གི་གྲངས་ཀ་བཤད་ཡོད་དུས། འཛམ་སྒྲིང་བྱེད་བ་ཕྲག་བརྒྱ་གཅིག་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་བརྗོད་པ་རེད། དེ་སྒྱིར་བཏང་བྱས་ན་ཆགས་འཛིག་པལ་ཆེར་དུས་མཚུངས་པ་བཤད་ཡོད། དེ་འདྲའི་འཛམ་སྒྲིང་བྱེད་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྟོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོན་པ་མཛོད་ནང་གསུངས་ཡོད། ཕྱག་རྟོག་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ནང་དེ་འདྲའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེད་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོའི་མཚམས་སྟེར་གཅིག་དེ་འདྲའི་བྱེད་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་དང་པོ། དེ་འདྲའི་བྱེད་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་བར་མ། དེ་འདྲའི་བྱེད་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་གསུམ་པ་སྟེ་གྲངས་ཀ་མང་ ཤོས་འདི་བར་དུ་གསུངས་ལ། དེ་འདྲའི་གཅིག་དེ་མཐའ་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། རྩོན་ལ་གྲངས་ཀ་ཀླ་ཚུགས་ཀྱིས་བརྒྱབ་ནས་བརྟེན། མཐུག་ལ་ད་དུང་ཆར་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་དེང་སང་ཕྱིའི་འཛམ་སྒྲིང་ལ་འགོ་རྒྱུད་སྟོར་གྱི་ཆེན་རིག་གི་བཅོས་མའི་སྒྲུང་དེ་ཆོ་དང་འདྲ་པོ་ཆགས་ཡོད། བཅོས་མའི་སྒྲུང་ཁ་ཤས་ནང་ཕྱི་སྒྲིང་གི་མི་དེ་ཆོ་བཟོ་ལྟ་ཉེས་པོ་ཡོད་པ་བཤད་ཀྱང་དོན་དངོས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་དེ་ནི་འཛམ་གྲུ་སྒྲིང་མཐའ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡང་མཐའ་མེད་པར་ཡོད་ཆེས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན།

མི་འགའ་ཤས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྗོད་རྒྱུར་དབེར་ན་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་སྦྱེས་པ་ཡིན་ན་དེ་འགྲུབ་ཐུབ་མ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐ་དད་ཡིན། དབེར་ན། སྒྲན་པ་བསམ་སྟོག་ཤོར་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་ནད་དང་སྒྲན་བཅོས་ཀྱི་སྟོར་དབྱེད་ཞིབ་བྱས་ནས་འཛམ་གྲུ་སྒྲིང་འདིའི་ཐོག་གི་ན་ཆ་ཙུ་བ་ནས་མེད་པ་བཟོ་གི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནས་སེམས་ཤུགས་ཤིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་མ་རེད་དམ། དེ་ནི་སྦྱིང་སྟོབས་དང་སེམས་ཤུགས་ཆད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དོན་དངོས་དེ་ལྟར་ལག་བསྟར་བྱེད་ཐུབ་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་དེས་འགན་སྦྱེ་པོ་ཞིག་འཁུར་ངེས་ཡིན་པས་འགྲུབ་དང་མ་འགྲུབ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་འཛམ་སྒྲིང་བྱེད་བ་ཕྲག་བརྒྱ་རྣམས་ཆགས་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཆ གས་འཛིག་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་བ་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམས་པ་རེ། ཆགས་པའི་བསྐལ་བ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ། གནས་པའི་བསྐལ་བ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ། འཛིག་པའི་བསྐལ་བ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ། སྟོངས་པའི་བསྐལ་བ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་བཅས་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམས་པ་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་མངོན་པ་མཛོད་ནས་གསུངས་པའི་ང་རང་ཆོའི་འཛམ་གྲུ་སྒྲིང་ཆགས་སྟངས་དང་དེའི་ཆད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་སང་འཛམ་གྲུ་སྒྲིང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དུ་བཤད་སྟངས་དང་ཕྱན་བྱ་མི་མཐུན་པས་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། ནད་པ་སངས་རྒྱས་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནད་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སླང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཡོད། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སླང་མི་རུང་ ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་བས་ཀྱང་ཁས་སླང་དུ་མི་རུང་།

གཉིས་ནས་ནད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནང་སྒྲིང་གི་བཀོད་པ་དང་ཆགས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གསུངས་འདུག

རིགས་རྒྱག་གི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། ངས་གོང་དུ་སྟོན་པ་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁམས་གསུམ་དང་རིགས་རྒྱག་ཡོང་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་གནས་རན་པ་ནས་ཡར་བཟང་དུ་བཟང་དུ་བྱེན་ནས་ཡར་འགོ་གི་རེད་དམ་ཡང་ ན་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ངེས་པ་མེད། ནད་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་བྱས་ན་གནས་རིམ་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གོང་མ་གོང་ མར་བཞོད་དེ། དེ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་མིན། སྤྱང་ཅེར་བསྐྱབས་ནས་ཐར་པའི་སར་མཐོགས་པོར་བསྐྱབ་རྒྱུ་འདི་འདྲ་མ་རེད། སྤྱང་ཅེར་བསྐྱབས་ནས་གནས་འོག་མར་ལྷུང་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྐྱེ་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་བཤད་ཡོད།

ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ།

འོན་ཏེ་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱིའི་སྐྱེ་འགྲུལ་བཤད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ནང་སེམས་དང་ཕྱི་དངོས་པོ་གཉིས་པན་ཚུན་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་ཕྱིའི་གཟུགས་ཀྱིས་དམིགས་རྒྱུ་བྱས་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལ་བསམ་སྟོབས་བྱང་བ་ཡིན་ན། ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལ་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད། དཔེར་ན། མིག་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་བདག་རྒྱུན་དང་། དམིགས་རྒྱུ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བཅས་རྒྱུ་གསུམ་བཤད་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་གསུམ་པོ་ལ་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་སམ་རྒྱས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་ཡོད།

མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུགས་འཛིན་ལ་སྐྱ་མི་འཛིན་པ་ནི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོས་བྱས་པ་དང་། རྩོན་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་རྩོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ལ་སེར་པོའི་རྣམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་དེ་དམིགས་རྒྱུ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མིག་གི་ཤེས་པ་དེ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ནི་ཤེས་པ་ལྷ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཤེས་པ་ལྷ་མའི་རྒྱུ་ཞིག་མེད་པར་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེ་མི་ཐུབ། དེ་ལྟར་རིག་པ་ལྷ་མ་རྩོན་དུ་མ་སོང་བར་རིག་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བྱེད་མེད་པ་སྐབས་ཡོད་གི་ཡོད།

དེས་ན་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཤེས་པ་ཕྱི་ཅམ་གྱི་མཐའ་མ་ཡང་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་བྱས་སྤྱི་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་བྱས་ན་རྩོན་པས་ལྟག་མེད་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཆད་པ་ཡིན། དེ་ལ་དཔལ་མགོན་ འཕགས་པ་སྤྱི་བྱས་ཀྱིས་སྐབས་བྱེད་འཕེན་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱུང་འདས་དེ་ཕྱང་པོའི་རྒྱུ་ཆད་པ་ལ་ཟེར་ན་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གང་ཟག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱུང་འདས་མེད་པས་གང་ཟག་གིས་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་གནས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས། དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་བྱུང་འདས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ཟུར་དུ་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དང་ཕྱང་པོ་ལྷའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་མཐུད་ནས་གནས་ཡོད། སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དེ། ད་ལྟའི་བསམ་སྟོབས་འགྲོ་ལྟངས་འདིའི་ཐོག་ནས་འབྲུབ་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཆོ་གང་དུ་སྐྱེ་བྱུ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་སྐྱེ་བྱེད་ཐོག་རང་དབང་མེད་པར་སོ་སོའི་ལས་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ཞིག་ནི་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་གནས་སྐབས་དེར་ཀུན་སྟོང་བཟང་པོ་ཞིག་དང་དགེ་བའི་སྟོ་སྐྱེ་བའི་འབད་རྩོལ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཁ་ཐུག་གི་ལས་བཟང་ངན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནས་ལས་བཟང་པོ་དེ་བསྐྱུགས་པ་ལྟ་བུར་དེ་ལ་གསོས་འདེབས་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་སོ་སོའི་བསམ་སྟོབས་རྒྱུས་གང་འཆོམ་ཡོད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་གང་མང་ཡོད་པ། མ་འོངས་པར་སྐྱེ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་སོ་སོར་རང་དབང་ཡོད་པ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད་དུས་རང་དབང་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་ལ། དེ་ལ་སྤུལ་སྤུའམ་ཡང་སྲིད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་ནང་གསེས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཆོ་འཕྲོས་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་ཡར་སྐྱེ་དུས་བར་སྲིད་མེད་ པ་དང་། དེ་མིན་པར་ཚུར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐབས་ལ་བར་སྲིད་ཡོད་པ་ཡིན།

འཆི་སྲིད།

འོན་འཆི་ལྷགས་གང་འདྲ་རེད་དམ། དེ་ནས་བར་དོ་གྲུབ་ལྷགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྩོན་ལ་འཆི་བ་ཡོང་ལྟངས་ཤེས་དགོས། སྤྱིར་བཏང་འཆི་བ་ལ་ཆོ་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ། ཡ་ང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བ་བཅ ས་གསུམ་བཤད་ཡོད། དེ་ནས་འཆི་བའི་སྐབས་ལ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མངོན་པ་མཛོད་ལྟར་བྱས་ན་འཆི་སེམས་དེ་ཉ་ཅང་རགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེའི་ཆ་ནས་འཆི་སེམས་ལ་དགེ་བ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྐྱེ་སེམས་ལ་འད་དགེ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པས་དགེ་བས་དགེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་

བ་བཤད། མཛོན་པ་ཀུན་ བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་ལས་སྤན་བྱ་སྤྱི་ཕྱིན་ནས་འཆི་སེམས་སྤྱོད་ལ་ལུང་མ་བཟུན་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ར་བཤད་
ཡོད། ཡིན་ནའང་སྐྱགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡོད་ན། ཐབས་ཤེས་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས། འཆི་སེམས་སྤྱོད་པ་ར་སྒྲུར་བྱུང་བ་ཡིན།
སྤྱིར་ བཏང་ཡིན་ན་དགེ་བ་ལུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་འཆི་བའི་ གནས་སྐབས་ལ་སྤན་བྱ་བཟོད་བདེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལུགས་ཆེན་པོ་
བྱེད་མཁན་དེ་ཆོར་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཟོད་མི་བདེ་བ་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡང་ང་ལ་ཡོ་རོབ་མི་རིགས་ཀྱི་ནད་གཞིག་པ་ཞིག་གིས་
ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་ཆོ་འཆི་བྱས་དངངས་སྐྱག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་གི་རེད། གལ་ཏེ་སོ་སོའི་
མི་ཆོའི་སེམས་བཟང་པོ་དང་། དྲང་པོ་དྲང་བཞག་ གཞན་ལ་སན་ཐོགས་བྱེད་གང་ལུབ་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། མི་ཆོའི་ཉིན་
མཐའ་མར་སླེབ་དུས་མི་ཆོའི་དོན་སྦྱིང་ཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་བའི་ཆེད་དུ་གང་ཡོད་ཅེ་ཡོད་བྱས་ཡོད་པས། གློ་འགྲོད་མེད་སྟུང་པ་ཞིག་ཡོད་
གི་རེད། དེ་ནི་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇིགས་སྤང་མི་ཡོད་བའི་ཐབས་ཤེས་བཟང་ཤོས་ཡིན། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་མི་ཆོ་པས་
ཆེར་གཞན་ལ་མགོ་སྐོར་བསྐྱེད་བྱེད་དང་ལུབ་ཆོད་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་བསྐྱུལ་ཡོད་ན་སེམས་གཏིང་ལ་གནོད་ཞིག་ཡོད་པེས་ཡིན། རང་གི་
སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་སོ་སོའི་ཐོགས་པོ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་སྤྱིད་ནའང་། མི་ཆོའི་ཉིན་མཐའ་མ་སླེབ་དུས་སེམས་ནད་མི་བདེ་བ་ཞིག་པས་
ཆེར་ཡོད་རྒྱ་ཡིན། འཆི་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་དྲོད་རིམ་ལྟར་བསྐྱུ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དགེ་བ་གསོག་མཁན་ནམས་ལུས་ཀྱི་སྤྲད་ནས་དྲོད་བསྐྱུ་
བ་དང་། ལས་མི་དགེ་བ་གསོག་མཁན་ནམས་ལུས་ཀྱི་སྤྲད་ནས་དྲོད་བསྐྱུ་གི་ཡོད། རིམ་ ཀྱིས་ཕྱི་དབུགས་ཆད་པ་དང་། དེ་ནས་གལེར་ག་
ལེར་དྲོད་བསྐྱུ་བ་དེ་ཡོད་གི་ཡོད། སྐགས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། ང་རང་ཆོའི་ལུས་འདི་འབྱུང་བ་བཞེས་མ་ལས་བྱུང་ཡོད་པར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་འདྲའི་འབྱུང་བ་བཞེད་དེ་རིམ་ཀྱིས་བསྐྱུ་གི་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཐོག་མར་འབྱུང་བ་སའི་རུས་པ་ཉམས་པའི་སྐབས་ལ་ཕྱིའི་རྟགས་ལུས་སྐྱམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ནད་གི་རྟགས་གསང་
འདུས་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་ལྟེ་སྤྲང་བ་འཆར་བར་གསུངས། དེ་ནས་ཚུའི་རུས་པ་ཉམས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རྟགས་ལ་ཆེ་སྐྱམ་པ་དང་མིག་
ཀྱང་ཀོང་ཀོང་ཆགས་ཏེ་སྤན་བྱ་སྐྱམ་འགྲོ་གི་ཡོད། ནད་གི་རྟགས་ལ་དུ་བ་ལྟེ་སྤྲང་བ་བཤད་ཡོད། དེ་ནས་འབྱུང་བ་མའི་རུས་པ་ཉམས་
སྐབས་ལུས་ཀྱི་དྲོད་བསྐྱུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ནད་གི་རྟགས་ལ་ཁ་ནད་མེ་འབྱེར་བ་ལྟེ་སྤྲང་བ་འཆར་བ་བཤད་པ་རེད། རྒྱུད་གི་རུས་པ་ཉམས་
སྐབས་དབུགས་ཆད་པ་རེད། ནད་གི་རྟགས་ལ་མར་མེ་ཏ་ལ་ལ་འབར་བའི་སྤྲང་བ་འཆར་བར་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་སྤྲོད་དུ་ཁ་ནད་མེ་འབྱེར་
བ་ལྟེ་སྤྲང་མེ་ཆག་འཐོར་བའི་སྤྲང་བ་ལྟེ་སྤྲང་འདི་པར་ཡལ་ནས་དམར་ལྷང་ལྷང་ཞིག་གི་སྤྲང་བ་འཆར་བ་ཡིན།

དེ་ནས་ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ཐིམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་རགས་ཕྱེ་ནས་རྒྱུད་དང་ནམ་ཤེས་སྤྱོད་མེ་དེ་ནམས་ད་དུང་
མར་ཐིམ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་ཐིམ་ནས་ཡོད་བའི་སྐབས་ལ་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་སྤྲོད་པ་དང་པོ་ལ་
ཐིམ་པའི་སྐབས་ལ་དཀར་ལམ་པའི་སྤྲང་བ་འཆར་བ་དང་། དེ་ནས་སྤྲང་བ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཐིམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་
མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་འཆར་བ། དེ་ནས་མཆེད་པ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་ལ་ནག་ལམ་པའི་སྤྲང་བ་
འཆར་གྱི་ཡོད། སྐབས་དེར་པས་ཆེར་སྤྲོད་པ་ཞིག་ཡོད་ནས་བཟུན་ན་མི་དེ་ཤི་ཆར་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟའི་
བཤད་སྟངས་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱས་ན་དེ་དུས་ཤི་ཆར་བ་མིན་གྱི་འཆི་བཞིན་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་ལ་སྤྲོད་པ་བཞིན་པ་འོད་གསལ་ཤར་ཞིང་དེ་ནི་
ཤེས་པ་སྤྱོད་ཤོས་ཡིན། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ནམ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ངོ་མ་དེ་ཡིན། ཤེས་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕེང་
བར་གནས་གྱི་ཡོད། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་ད་དུང་ལུང་པོ་སྤྲོད་པའི་ནད་གནས་ཡོད། དེ་ནས་སྤྲོད་པ་བཞིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་
འོད་གསལ་དེ་འགག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ཁ་འབྲལ་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཐོན་འཇུག་ཤ་མ་མ་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཁ་བྲལ་
བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ཐོག་གི་སྤྲང་བ་འཆར་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ནས་བར་དོ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་བར་དོ་བྱུང་ཆར་བ་ཡིན།

བར་སྤྱིད།

བར་དོ་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བར་དོ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བར་དོའི་ལུས་དེ་ལུས་རགས་པ་འདི་འདྲ་མིན་པར་སྤྲོ་བའི་ལུས་
ཡིན་པས་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲའི་བར་དོ་བ་དེའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ཁོ་རང་གང་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་དེར་དེ་
མ་ཐག་སྤེབ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འོད་གྱི་སྒྲུབས་ལས་སྦྲུང་བ་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་མིན་ན་ང་ཚོའི་སྐར་ཚོམ་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྐར་
ཚོམ་མཐའ་འདི་ནས་མཐའ་དེའི་བར་དུ་འོད་ལོ་ས་ཡ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། གོང་དུ་སྐྱེ་གནས་གྱི་གྲངས་འདྲེན་མང་པོ་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་
གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འགྲོ་དགོས་ཚེ། ཙ་བ་ནས་སྤེབ་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བར་དོའི་དབྱིབས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་ལ་
ལུགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་ན་འདྲ་སྤྱོད་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་དང་། རྒྱགས་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ བྱངས་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ན།
གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོན་དུས་ཀྱི་སྤེད་པ་དེའི་ཤ་གཟུགས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཡོད། ཚོ་རི་ཙམ་ཐུབ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་འདྲ་ལུགས་མི་
མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚོ་ཞག་མ་བདུན་རེ་བདུན་རེ་མཚམས་ལ་འཆི་རྒྱུ་རེ་བྱས་ནས་ལུས་རེ་རེ་བརྗེ་
བཞིན་བདུན་པ་བདུན་ཏེ་ཞག་ཞེ་དགུ་གནས་གྱི་ཡོད། བདུན་པ་བདུན་པ་ཕྱིན་པའི་ནང་རྒྱུན་ལ་སྐྱེ་གནས་ཤིག་ངེས་པར་དུ་ལེན་པ་ཡིན།
བར་དོའི་སྤང་བ་འཆར་རྒྱུ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་བཟང་དན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྤང་བ་ཡང་བཟང་དན་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིག་འཆར་ཞིང་
མཐོང་ལ། དེ་བཞིན།

རིས་མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་།།

ཞེས་མངོན་པ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བྱུང་གི་ལྗོངས་མིག་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་མཐོང་གི་ཡོད། བར་དོ་གྲུབ་མ་
ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ནས་ཐོན་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་བར་དོ་བ་དེས་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་མཐོང་གི་ཡོད་ན་འདྲ་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་
སྦྱིར་བཏང་བྱས་ན་ཞུགས་འདོད་མི་སྟེ། ཡི་ན་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་དང་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་རྙིང་པར་ཞུགས་ཏེ་ཁ་ཤས་སྐར་
གསོན་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལ་ང་ཚོས་འདས་ལོག་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་པལ་ཆེར་ཡོད་མི་སྲིད་པ་མིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན་འཆི་
བ་འོད་གསལ་བར་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱུར་ལོག་ཡོད་མཁན། རྟོང་པ་དང་པོ་ཙ་ མ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱུར་ལོག་ཡོད་མཁན། རྟོང་པ་
གསུམ་ཙམ་སྐྱེས་ནས་རྒྱུར་ལོག་ཡོད་མཁན། ཡང་བར་སྤིང་གྲུབ་ནས་རྒྱུར་ལོག་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག
བར་དོའི་གནས་སྐབས་ལ་སྤང་བ་འདྲ་མིན་ཡོད་གི་ཡོད། དཔེར་ན་དེའི་གནས་སྐབས་ལ་བར་དོ་ཡིན་པ་དོ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་
བྱེད་རྒྱུ་མང་པོ་བཤད་ཡོད། འདི་ནི་བར་དོ་ཐོས་གྲོལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཉམ་རྒྱུན་ཞི་བ་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དང་ཕྱོ་ཕྱུང་ལ་
བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན། བྱོགས་གཞན་ནས་ཞུས་ན་རྣམ་ཀུན་ལྗོངས་ལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡོད་
མཁན་དང་། དེ་བཞིན་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ ད་སེམས་ཀྱི་རོལ་རྩེད་ཙམ་དུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་མཁན་རྣམས་ལ་བར་དོའི་གནས་
སྐབས་སུ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཡོད། གཙོ་བོ་དེ་རྣམས་ཡོད་ས་ནི་རྒྱགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནས་ཡོད་གི་ཡོད།
དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལ་བར་དོའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་བཤད་མེད། ཡང་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་འཆང་རྒྱ། དེ་མིན་ན་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་
རྒྱ་བ་མ་གཏོགས་བར་དོའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་བཤད་མེད། གནད་འགག་འདི་ཐུག་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱབ་རྒྱུ་ཀྱི་རྟེན་ནས་ཁྱད་པར་
ཡོད་གི་ཡོད་པ་ཡིན། དུས་འཁོར་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གཟུགས་སྒྲུབ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ་དེའི་རྟེན་ནས་སྐྱབ་རྒྱུ་བཤད་པ་རེད།

སྐྱེ་སྤྱོད།

དེ་ནས་བར་སྤིང་པ་དེ་སྐྱེ་གནས་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་དུས་སྤྱིར་སྐྱེ་གནས་ལ་རྩས་སྐྱེས་དང་། མངལ་སྐྱེས། སྐྱོང་སྐྱེས། རྣོད་གཤེར་སྐྱེས་
བཅས་བཞི་བཤད་ཡོད། བར་སྤིང་པ་ཁོ་རང་རྩས་སྐྱེས་ཡིན། དེ་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་སྐབས་རྣོད་གཤེར་སྐྱེས་ཡིན་ན། གནས་བཟང་པོ་
དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྒོ་ཆགས་ཏེ་དེར་སྤྲོད་འདོད་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད། སྤིང་པ་དང་པོ་ཆགས་པའི་སྐབས་ལ་རྩས་སྐྱེས་བཤད་པ་
རེད། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། པ་མ་གཉིས་འདུས་པ་དེ་མཐོང་ཞིང་བྱ་ལ་སྐྱེ་ན་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྱ་མོར་སྐྱེ་ན་པ་ལ་

ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་བར་སྲིད་པའི་རྣམ་ཤེས་འགག་འགོ་བཙུག་པར་དོ་འགག་པ་དང་ཐིམ་ཤིང་རྣམས་བྱུང་ནས་འོད་གསལ་འཆར་གྱི་
ཡོད། ཡིན་ནའང་བར་དོའི་ལུས་སྤྱོད་བར་བརྟེན་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐིམ་ཤིང་རྣམས་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་མེད། བར་དོ་འགགས་པ་དང་མའི་
མངལ་ལ་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན། ང་ཚོའི་ལུས་རྒྱུ་པ་ཡིན་པས་ཐིམ་ཤིང་རྣམས་ཆེས་གསལ་པོ་ ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
འདྲ་ཡིན་པས་སྤྲུག་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་རྟེན་ལ་མའི་ལུས་རྟེན་འཛིན་བྱ་གྲིང་མངལ་སྤྲུག་ཐུག་ཐོན་འདི་ཁམས་གཞན་
ལས་སྤྲུག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་ནས་མི་ཆོག་གསར་པ་ཞིག་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ང་ཚོ་
འཁོར་བའི་ནང་བར་མཆམས་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སྲིད་པར་གནས་པའི་རིང་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམ་པ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཡོད།
དེ་དག་བསྐྱེད་ནས་བཤད་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། འཇུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཅས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གསུམ་ཡིན། རན་འགོ་དང་མའི་རྟེན། འདོད་པའི་སྤྲུག་འདོད་ཀྱིས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། འཇུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བར་གྱི་ཁམས་གོང་མའི་སྤྲུག་རྣམས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པས་འཇུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་
དང་གཟུགས་མེད་ལ་ཁྱབ་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཅིག་བྱ་ལས་གཞན་མེད། དེར་བརྟེན་རི་སྲིད་འཁོར་བར་གནས་ཕྱིན་ཆད་སྤྲུག་
བསྐྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་མནར་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་འགྲེལ་བཤད་རོབ་བསྐྱེད་ཤིག་ཡིན།

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ།

ཁ་སང་སྤྲུག་བདེན་ཀྱི་སྐོར་བཤད་ཟིན་པ་དང་། དེ་རིང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་རྒྱ་ཡིན། སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན།
རེས་འགར་སྤྱོད་ལ། རེས་འགར་འགག་གི་ཡོད། དེས་གང་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་ཡོད་པ་བསྟན་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་མི་འདོད་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་དེ། རེས་འགའ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱོད་བའི་ཡིན་ན། ཡང་ན་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་དང་། ཡང་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་
དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་ཡོད་ན་རྒྱ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་བཤད་ཡོད། རྩོན་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལུ་སྤྲུགས་
པའི་གཞུང་ནང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འཛོག་སྤངས་ལུགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་བཤད་ཡོད། གྲ་ ངས་ཅན་པ་ལྟར་བྱས་ན་བདེ་སྤྲུག་གི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་
སྤྱི་གཙོ་བོས་བྱས་པ་བཤད་ཡོད། ལུ་སྤྲུགས་རྟག་གི་སྤྱི་སྤྲུགས་རིགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་གཙོ་བོ་གྲངས་ཅན་པ་དང་།
གཅེར་བྱ་པ་ཚོ་ཡིན་འདུག གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཉི་ལྔ་རྩ་ལྔ་བཤད་ཡོད། བདེ་སྤྲུག་གི་རྩ་བ་དེ་གཙོ་བོ་དང་། རྩོང་མཁན་ནི་
བདག་ཤེས་རིག་གི་སྤྲུག་བྱེད་རེད། བདེ་སྤྲུག་སྤྱི་ཚོགས་དེ་གཙོ་བོས་བྱས་པ་ཤེས་དུས། གཙོ་བོ་ཁ་སྤྲུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཙོ་བོའི་རྣམ་
འཇུར་རྣམས་འགག་འགོ་གི་ཡོད། དེ་དུས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཆ་འཛོག་གི་ཡོད་པ་རེད། གཅེར་བྱ་བས་གདུགས་དཀར་པོ་ཁ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་
པ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་འདོད། དེ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་དགག་གཞན་གི་ཚོད་པ་མང་པོ་ཡོད། ནང་པའི་བརྗོད་ཚུལ་
ནི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱ་ལ་འདུས་བྱས་ཤིག་དགོས་པ་ལས། རྟག་པས་རྒྱ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་
ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རང་ལ་ཞེ་སྤང་ཞིག་སྤྲུག་ན། འདིས་ ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དཀར་དང་། ཕྱི་སྤྱོད་མ་རུངས་པ། རྣམ་འཇུར་དན་པ་
བཅས་སྟོན་པར་བྱེད། ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལས་མི་
དགོ་བར་ཐུར་པ་དང་། རྒྱན་གྱི་རང་ཚུལ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དངངས་འཆབ་ཅན་དུ་འཇུར་གྱི་ཡོད། རྣམས་དེ་དུས་བྱ་ལས་དེ་དག་གི་
འབྲས་བུ་ཚོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་ལས་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་པའི་འགྲིང་ཉམས་ བྱས་ནས་ང་ཐོབ་སོང་ཞེས་སྐད་གྲགས་པ་ཚུན་ཆད་བྱེད་སྲིད་
ནའང་། ཕྱིས་སོ་སོར་སྤོང་འགྲོད་དང་། རོ་ཆས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ལ་རང་གཞོང་གི་ཚོར་བ་ཞིག་སྤྱོད་པ་དང་། སོ་སོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མི་ཚོའི་
ཞེ་བདེ་སྤྱོད་འཇགས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཀུན་སྤོང་དན་པ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཡིན།
ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འགོ་ཚུལ་ཡང་ཡིན། དེ་ལས་སྤྲུག་སྤོང་ཀུན་སྤོང་བཟང་པོ་དང་། བསམ་སྤོང་གྲ་ཡངས་པོ། དྲང་བདེན་གྱི་བྱམས་སྤོང་རྩེ།

གཞན་ལ་གུས་བཅི་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་སྒོས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞི་བདེ་དང་། མཐུན་སྦྲིལ་གྱི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཡོང་བར་བྱེད་པ་ འི་ལུས་དག་གི་
སྤྱོད་པ་འདྲན་གྱི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་བདེ་སྦྱིད་དང་ཞི་བའི་ཚོར་སྣང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་མ་ཟད། མི་གཞན་ནམས་ལའང་
དེ་ལྟར་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། ཀུན་སྒྲོང་དན་པས་རྟོག་དྲ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་སྦྱོར་པར་བྱེད་པ་དང་། བཟང་པོས་བདེ་སྦྱིད་དང་ཞི་བདེ་ཡོང་བར་བྱེད་
པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བཤད་ཙམ་ཡིན། ཡང་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ལ་བག་ཆགས་ཤིག་འཛོག་གི་ཡོད། བག་ཆགས་དེའི་དབང་གིས་མ་
འོངས་པར་སྒྲོན་ལས་བཟང་དན་གང་རུང་ཞིག་བསགས་པའི་རྒྱུན་ ཀྱིས་རང་ཐོག་ལ་འབྲས་བུ་བཟང་དན་གང་ཡང་རུང་བ་ཡོང་བ་ཡིན།

ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་བཅས་གཉིས་ཡོད། བསམ་པའི་ལས་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་བ་དང་ཐལ་འཁྱུར་བས་ལུས་དག་གི་ལས་
བཞག་ མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ལུས་དག་གི་ལས་འཛོན་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ་ལ་བཞག་ནས་བསམ་
པའི་ལས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ལ་བཞག་པ་རེད། ལས་གང་ལས་ཐོན་པའི་སྒྲིབ་ཆ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས། ཡིད་ཀྱི་ལས་
བཅས་གསུམ་བཞག་ ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་དགོ་བའི་ལས་དང་། མི་དགོ་བའི་ལས་བཅས་གཉིས། དགོ་བའི་ལས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་
བདེ་འགྲོ་དང་བཟང་དན་ཡོད་པས་འདྲོད་པའི་བདེ་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། ལམས་གོང་མའི་སྦྱོར་བ་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་མི་གཡོ་བའི་ལས་བཅས་གཉིས་བཤད་པ་རེད། འབྲས་བུ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གི་ཆ་ནས་བརྟེན་ན་ངེས་པའི་ལས་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་བཅས་
གཉིས་གཉིས་སུ་བཤད་ཡོད། གསོག་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བྱས་བསགས་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ལས། བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས། བྱས་ལ་མ་
བསགས་པའི་ལས། བྱས་བསགས་གཉིས་ཀ་མ་ཆང་བའི་ལས་བཅས་བཞི་བཤད་ཡོད། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མདུན་དུ་
རྒྱ་བའི་དུག་སྤྲང་བསད་པའི་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དཔེར་ན་དུག་སྤྲང་ཞིག་གིས་ཁྱེད་རང་སུན་པོ་བཟོ་གི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཟང་
ནས། ཁྱེད་རང་ལ་དེ་གསོད་འདྲོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དྲག་པོ་ཞིག་སྦྱེས། ཡིན་ནའང་ གཞན་ཞིག་བསྐྱབས་ནས་བར་ཆད་བྱས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་
དེ་བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་ཡིན། གསུམ་པ་ནི་གསོད་འདྲོད་མེད་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ལག་པ་ཡར་མར་གཡུགས་ནས་དུག་སྤྲང་ཞིག་
བསད་པ་ལྟ་བུ་རེད། རང་ལ་གསོད་འདྲོད་མེད་ཀྱང་། རང་གི་གཡོ་འགུལ་གྱིས་བསད་པས་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ཡིན། བཞི་པ་ནི་
ཀུན་སྒྲོང་དང་ལས་གང་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོང་བ་ཡིན། འདིའི་ནང་ནས་བྱས་བསགས་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ལས་དང་། བསགས་
ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་གཉིས་ནི་ངེས་པའི་ལས་ཡིན། བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་དེ་མ་ངེས་པའི་ལས་ཡིན། རྒྱུད་ནས་མི་གསོད་འདྲོད་མེད་པ་ཞིག་
ལ་དམག་གི་དབང་གིས་མ་བསད་ཀ་མེད་ཆགས་ནས་འབྲུག་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན་མི་གསོད་འདྲོད་ཚུ་བ་ནས་མེད་པའི་དམག་མི་
ཞིག་ལ་དམག་གི་དབང་གིས་གོང་ནས་མི་གསོད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་སྤྲེབ་སྤྤོ། ཁོས་འགྲོད་གདུང་དྲག་པོ་སྦྱོར་བཞིན་པའི་རང་དྲག་སྤྱོད་
ཀྱིས་མི་བསད་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་སྤྱུབ་མ་ཐག་འགྲོད་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཟང་། དེའི་ལས་དེ་ཡལ་ཆེར་མ་
ངེས་པའི་ལས་ཡིན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ལས་ཀུན་སྒྲོང་དེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ། དེ་འདྲའི་དམག་སྤྱིའམ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་
འཛིན་ཞིག་གིས་རང་གི་ཕྱོགས་འགལ་ཐམས་ཅད་རྩ་མེད་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་སེམས་གཏིང་ནས་བཟང་ན། ཁོ་རང་གི་ལུས་དངོས་
སུ་རྩ་མེད་གཏོང་སར་མེད་རུང་། དེ་ལྟར་ བཀའ་བཟང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིག་པའམ་ལས་དན་ཡོངས་རྫོགས་གསོག་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་
མི་བཅུས་སྤྱོད་གཏོང་ཆེད་སེམས་ཅན་གཅིག་ཉོས་ཏེ་བསད་པ་ཡིན་ན། རྩ་བ་སེམས་ཅན་གཅིག་བསད་པ་ཡིན་ནའང་། མི་བཅུ་གར་
སེམས་ཅན་དེ་བསད་ནས་ཟ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་ཡོད་པས། ཁོ་ཚོ་ཆང་མས་དེ་བསད་པའི་ལས་བསགས་ཡོད། འབྲས་བུ་སྤྱོད་ངེས་ལ་འབྲས་བུ་
སྤྱོད་བའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ཆེ་འདི་ལ་སྤྱོད་བའི་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འཁྱུར་གྱི་ལས། སྦྱོར་བ་རྒྱུས་མ་དེ་ག་རང་ལ་སྤྱོད་རྒྱུའི་སྦྱོར་ནས་སྤྱོད་འཁྱུར་
གྱི་ལས། དེ་ནས་སྦྱོར་བ་རྒྱུས་མ་དེ་ག་རང་མིན་པར་སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནས་སྤྱོད་རྒྱུའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འཁྱུར་གྱི་ ལས་བཅས་
གསུམ་བཤད་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་ལ། དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགོ་བ། ཀུན་སྒྲོང་གི་
དགོ་བ་བཅས་བཤད་ཡོད། འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་དང་། དད་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་ལྟ་བུ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ། དགོ་བའི་སྒོ་

དང་མཚུངས་ཐུང་ཡོད་པའི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་མཚུངས་ཐུང་གི་དགེ་བ། ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ས་ཆ་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་འགོ་སྐབས། གོམ་པ་རེ་སྒྲིལ་བ་དང་དགེ་བ་གསོག་གི་ཡོད། འགོ་བའི་བྱ་བ་དེ་དགེ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་སྒྲིབ་གི་དབང་གིས་དགེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་སྒྲིབ་གི་དགེ་བ་ཡིན། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལྷགས་ལ་རྩེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་བ་ཞིག་བཤད་འདུག དཔེར་ན་དང་པའི་དགེ་བར་མཚོན་ན། དེ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་སྐྱེ་བ། འགག་པ། གནས་པ། སྐྱབ་བཞེད་དང་། ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་རྩེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ལས་ཀྱི་སྐྱར་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། ནང་པའི་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དམ་ཁན་ཞིག་གིས་དོ་ཐོག་ལག་ལེན་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། དེའི་ཐོས་བརྒྱབ་དུས་ལག་ལེན་དེ་རྣམས་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བྱིན་པ་རེད། ཁ་ཤས་ཡེ་ཤུའི་ཞལ་སྐྱེ་བཅུ་དང་འདྲ་བོ་ཡོད།

སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ལས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལས་ནི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཞེས་སྟོའི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྟོའི་རིགས་ཤིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཐོན་ལ་སྟོའི་རྣམ་གཞག་ཤིས་དགོས་པ་ཡིན། སྟོའི་མཚན་ཉིད་ཐོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་རིག་ཡིན། རྒྱ་མཚན་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ལེགས་པོ་ཞིག་ཆགས་པའི་ཆེད་དུ་ སྟོ་ལ་དབྱེ་ལྷགས་མི་འདྲ་མང་པོ་བཤད་ཡོད། རྟོགས་པའི་སྟོ་དང་། མ་རྟོགས་པའི་སྟོ་གཉིས། དང་པོ་དེ་ལ་ཡང་སྟོ་དེ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་ནས་རྟོགས་པའི་དངོས་རྟོགས་དང་། རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྟོ་ནས་རྟོགས་པའི་ལྷགས་རྟོགས་བཅས་གཉིས། སྟོ་དོན་གྱི་སྟེང་འདྲེས་པའི་སྟོ་ནས་རྟོགས་པའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྟོ་དང་། དེ་དང་མ་འདྲེས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྟོ་གཉིས། ཡང་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གཉིས་སུ་བྱེད་བ་བཅས་ཡོད། དེ་ནས་སྟོ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ལ། དཔེར་ན་བདེན་བཞིན་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཐོག་མར་ཐོས་པའི་རྟེན་གྱིས་དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད་འདུག་སྟེ་མ་པའི་སྟོ་དེར་ཡིད་དཔྱད་བྱེད་ཞིང་། ད་ལྟ་བེས་ཤིག་སྐྱེས་པའི་ཆད་མའི་དོ་བོར་འགྱུར་མེད། རྣང་ལ་མ་བེས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཡིད་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་སྐབས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཆེ་སྐྱེད་ནའང་མ་བེས་པ་དེ་ནི་རྣང་ལ་མ་བེས་པ་ཡིན། མདོ་སེམས་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་ན་རྣང་ལ་མ་བེས་པ་ལ་དབང་མངོན་དང་། ཡིད་མངོན། རང་རིག་བཅས་གསུམ་ཤོད་ཀྱི་འདུག་མངོན་སུམ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་བེས་ཤིང་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེར་གྱུར་པའི་རྣང་ལ་མ་བེས་པ་མེད། བཅད་ཤིས་ནི་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ལ་གོ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་བཅད་ཤིས་དང་ཆད་མ་མི་འགལ་བར་འཛོག་ལུག་ཡིན་ནའང་སེམས་ཅམ་པ་ལྟ་བུས་བཅད་ཤིས་དང་ཆད་མ་འགལ་བར་བཤད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅམ་པའི་བཅད་ཤིས་ལ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ཆད་མིན་གྱི་རིག་པ་དགོས་པར་བཤད་ཡོད། ཆད་མ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཆད་མ་མིན་ཞེས་བཤད། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ནང་ཐ་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་པོ་དང་གཙོ་བོ་ལ་འབྲེལ་ལྷགས་གཉིས་བཤད་པ་རེད། གཙོ་བོ་ལྷགས་དེ་བདེན་གྲུབ་བམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལས་སྐྱངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་རང་མཚན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱངས་པ་ཡིན་པས། ཆད་མས་བཏགས་དོན་དབྱེད་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་མཐོང་ནས། ཆད་མ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་ཆད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་བཤད་པ་རེད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཡིན་ནའང་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་འཛོག་པ་མིན་པས། ཆད་མ་ཞེས་པ་འཛོག་རྟེན་ཡོངས་གསལ་གྱི་ཐ་སྐྱེད་གསལ་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་ནས་འཛོག་གི་ཡོད། འཛོག་རྟེན་ན་གསར་དུ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་མི་བྱེད་པར་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཐོག་ནས་ཆད་མར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ལྷགས་ལ་གསར་དུ་ཞེས་པ་མི་དགོས་པར། མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཆད་མའི་དོན་དུ་བཞག་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བཅད་ཤིས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་བ་ཆགས་པས། དེའི་ལྷགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན། བཅད་ཤིས་ལ་འང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད། དེ་ནས་ལོག་ཤིས་ཏེ། དེ་ནི་ལུལ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པའི་སྟོར་བཞག་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ལོག་ཤིས་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤིས་བཅས་གཉིས་ཡོད། ཐེ་ཚོམ་ནི་རང་

གི་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་དྲོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་ཟེར། མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པ་ནི་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོར་གོ་ཞིང་། འདི་ནི་མངོན་པའི་ལྷགས་ཡིན། སྤྱུང་མཐའ་གོང་མས་འདི་བཞིན་བཤད་ཀྱི་མེད། མངོན་སུམ་ནི་དཔེར་ན་མིག་གི་ཤེས་པ་ཉལ་བུ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཡུལ་མེ་རྟོག་ཉལ་བུ་མཐོང་བ་ན། དེའི་སྤྲེང་གི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཡིན། ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན། དེའི་སྤྲེང་གི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་མཐོང་ནའང་། དེ་དག་དེས་མི་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་སྤྲེང་གི་མི་རྟག་པ་དང་། བྱས་པ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ། རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་ཞིག་གིས་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་དེའི་སྤྲེང་གི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་སྣང་གི་ཡོད། ཡིད་སློ་རྟོག་པ་ནི་སློ་རྟོག་སེམས་བསལ་འཇུག་པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་སྤྱི་རིམ་སྤྱི་རིམ། དཔེར་ན་མེ་རྟོག་གི་སྤྲེང་གི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཉལ་བུ་མཚན་ན། དེས་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་པར་བཞག་སྤྲེང་པར་གཅིག་ཡར་བསྐྱགས་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན། རྩོན་དུ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་རིག་ནས་བརྒྱུ་ཚར་བའི་རྩོན་སྤྲེང་རྟོག་པས་དཔྱད་དུས་དེའི་ནང་གི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་སྒོས་སྤྱི་རིམ་སྤྱི་རིམ་ཡོང་གི་ཡོད། འདིས་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་རིམ་གཞན་ཤོད་པ་དང་། ཡུལ་ལའང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་བཅས་ཡོད་པས་ཡུལ་རྣམས་ཆ་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཡུལ་ལ་སྣང་ཡུལ་དང་། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་དེ་འདྲ་བཤད་ཡོད། དཔེར་ན་ཐལ་འཇུག་བའི་ལྷགས་ཤོད་དུས། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གཞུགས་སྣང་། གཞུགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་སྣང་། གཞུགས་སྣང་བ་ཡང་སྣང་ཞེས་དང་། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཞུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ། གཞུགས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཤད། འོན་ཀྱང་གཞུགས་བདེན་གྲུབ་ལ་ཚད་མ་མིན། གཞུགས་བདེན་གྲུབ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་སློ་དེ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་རེད་དེ། གཞུགས་གཞུགས་སྤྲེང་བའི་སྤྲེང་ནས་གཞུགས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་འཛིན་ཆགས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སློ་དེ་ཚད་མ་དང་འབྱུང་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེས་ན་ཡུལ་སོ་སོར་སྤྲོས་ནས་སློ་དེ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན། ཡུལ་གཅིག་ལ་སྤྲོས་ཏེ་ཚད་མ་ཡང་ཡིན། འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་མི་ཤེས་ནའང་། ཡུལ་སོ་སོར་སྤྲོས་ཏེ་ནང་གསེས་ཀྱིས་སྤྱི་རིམ་སྤྱི་རིམ་འདི་བཤད་ཐུབ་པ་ཡིན། འདི་ཐལ་འཇུག་པ་གཅིག་ལྟེན་རྒྱུ་ཆ་རེད། གང་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཁས་མ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་འདི་བཤད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སྤྲེང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། འོ་ན་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུ་པའི་ཚས་འཛིན་བྱེད་དེ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པར་འཛིན་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན། དེ་ལ་གཞུགས་བདེན་པ་འཛིན་ན། རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་སྤྲོས་ཏེ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་དགོས་ནའང་། གཞུགས་བདེན་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཁས་མ་སྤངས་པས། གཞུགས་རྒྱུན་པར་བཞག་ཅིང་། གཞུགས་བདེན་གྲུབ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་རྒྱུན་པ་འཛིན་གི་ཡོད། དེ་བས་རྒྱུན་པའི་ཚས་འཛིན་བྱེད་ལ་སློ་འབྱུང་པ་དེ་གོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རྩོ་བ་དེས་པ་ལ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་མ་གཏོགས་པའི་སློ་ཡིན་ན་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་པ་རེད།

ཤེས་པ་རང་རང་གི་སྣང་བ་གཅིག་ཡོད་པས་སྣང་བ་དེའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ཞིག་འཛིན་གི་ཡོད། ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་དང་། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་པ་རེད། དཔེར་ན་བདེན་འཛིན་དེ་སློ་འབྱུང་པ་དང་ལྷག་ཤེས་ཡིན་ནའང་། བདེན་གྲུབ་སྣང་བའི་ཐོག་ནས་བདེན་པར་འཛིན་གྱི་ཡོད། བདེན་སྣང་ཡོད་ནས་བདེན་འཛིན་བྱུང་བ་རེད། བདེན་སྣང་ཞིག་ཡོད་པས་བདེན་སྣང་སྣང་བ་ལ་སྤྲོས་ཏེ། བདེན་འཛིན་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཆགས་ཡོད། ཚད་མ་ཆགས་པ་མ་ཟད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཆགས་ཡོད། ॥

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་།

དེ་ནས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་སྐོར་ཤོད་ཀྱི་ཡིན། དེ་ལ་གྱུར་བྱུང་བཤད་ན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རིག་པའི་ཆ་ནས་སེམས། སྤྱི་རིམ་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་སེམས་བྱུང་ཞེས་དེ་འདྲ་ཤོད་མཁན་ཡོད། སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གྲངས་མང་ཉུང་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་

ཡོད། ལུགས་གཅིག་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕྱར་འདོད། དེའི་ཐང་དཔེ་སྒྲིབ་རྩེ་མོ་ཞིག་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁང་པ་ཞིག་གི་ནང་
 སྤུལ་ཞིག་བཞག་སྤུལ་དེས་སྤུལ་ཁུང་ཁག་སོ་སོ་སོ་སོ་ནས་བཟླ་ཙམ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་ངོ་མ་སྤུལ་གཅིག་ལས་མེད། དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་
 དབང་པོ་སྒྲོ་སོ་སོ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས་ཤེས་པ་དེས་དབང་པོའི་སྒྲོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ནས་སྤུལ་དེས་སྤུལ་ཁུང་སོ་སོ་ནས་
 བཟླས་པ་ཇི་བཞིན་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། གངས་ཀ་འདི་ནི་ཉུང་དྲགས་པ་ཡིན། ལུང་གི་རྩེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་
 ཐོག་ལ། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་བསྐྱར་ནས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་ཡོད། འདི་འཛོག་དགོས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་མཚན་
 གཞི་འཛོག་པར་འདོད་ནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བཞག་པ་ཡིན། ཀུན་གཞི་ཁས་སླངས་པས་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ནའང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། དེ་ནས་སྒོ་བ་
 དཔོན་ཡང་དག་ལྡན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དྲི་མེད་ཀྱི་སེམས་ཟེར་ནས་སེམས་དགུ་པ་ཞིག་བཤད་པ་རེད། རྣམ་ཤེས་དགུ་དང་བརྒྱད་འདོད་པ་
 དེ་མང་དྲགས་པ་རེད། དེའི་དཀྱིལ་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་པ་དེ་ཡིན། འདི་ལ་སྒོ་ལྡེ་དབང་ཤེས་
 རྩ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བྱས་དྲུག་བཤད་པ་རེད། སེམས་བྱུང་ལ་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ནས་དངོས་སུ་ངོས་འཛིན་གན་ ང་བ་སེམས་
 བྱུང་ལྟ་བུ་ ཙ་གཅིག་བཤད་ཡོད། སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཙ་གཅིག་གི་སྒྲོ་རྩེས་སུ་བཤད་རྒྱ་ཡིན།

སེམས་བྱུང་དང་གཅིག

སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཙ་གཅིག་ཀུན་བཏུས་ནས་བཤད་པ་ནི། ཀུན་འགྲོ་ལྟ་དང་། ལུལ་ངེས་ལྟ། དག་བ་བཅུ་གཅིག་ ཙ་ཉོན་དྲུག་ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ།
 གཞན་འབྱུར་བཞི་བཅས་རེད། ཀུན་འགྲོ་ལྟ་ནི། ཆོར་བ་སྟེ་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་མོ། འདི་འདི་རེད། དེ་དེ་རེད་བསམ་
 པའི་འདུ་ཤེས་སེམས་ལུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་ སེམས་བྱུང་སེམས་པ། དོན་དེ་ལུལ་ལ་བྱེད་པ། ལུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་
 འོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རེག་པ་བཅས་ལྟ་ནི་གཙོ་ སེམས་ཀུན་ གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བས་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། ཀུན་
 འགྲོ་ལྟ་ཆོར་བ་ནི་འདི་ཆོར་བ་དང་འདིས་ཆོར་བ་བཅས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་བྱེད་པོ་དེ་ལ་གོ་བ་ཡིན། སྤང་བོ་ལྟ་བུ་ཤེས་སེམས་བྱུང་ལྟ་
 བཅུ་ཙ་གཅིག་གི་ནང་ནས་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་གཉིས་པོ་དེ་ཟུར་དུ་བགྲངས་ཡོད། མཛོད་ཀྱི་ནང་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ།

ཚོད་པའི་ཙ་བར་གྱུར་བ་དང་།

འཁོར་བའི་རྒྱ་ཕྱིར་རིམ་རྒྱ་ཕྱིར།

སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཆོར་བ་དང་།

འདུ་ཤེས་ལོགས་ཤིག་སྤང་བོར་བཞག།

ཅེས་གསུངས། འདུ་ཤེས་འདིས་ཚོད་པའི་ཙ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། འདི་འདི་རེད། འདི་འདི་མ་རེད། འདི་ངའི་རེད། ཁོའི་དེ་མ་རེད་
 ཅེས་ཚོད་པའི་ཙ་བ་བྱེད་ཡོང་གི་ཡོད། ཆོར་བ་འདི་ང་རང་ཆོ་སྤྱིར་བཏང་གི་བདེ་བ་འདོད། སྟག་བསྐལ་མི་འདོད་པའི་ཐོག་ནས་འབྲུག་པ་
 རྒྱག་གི་ཡོད། འདུ་ཤེས་ནི་གཙོ་བོར་གྲུབ་མཐའི་ཐོག་ནས་ཚོད་པ་ཡོང་བ་དེ་ལ་བྱེད་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིམ་པ་ཆོ་སྤྱིར་
 བཏང་གི་འཚོ་བའི་ཐོག་ནས་ཚོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། གང་ཉར་སྤང་བོ་ལྟ་དང་། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད། སྤྱི་མཆོད་བཅུ་གཉིས་བཅས་འདི་ཆོའི་
 གས་རྣམས་མངོན་པ་མཛོད་ནང་ཉ་ཅང་གསལ་བོ་ཡོད། ལུལ་ངེས་ལྟ་འདི་དང་པོ་འདུན་པ་སྟེ། ལུལ་དེ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་།
 གཉིས་པ་ནི་གས་པའམ་དང་པའི་མོས་པ། གསུམ་པ་ནི་དོན་དེ་མི་བརྟེན་པར་ འཛིན་པར་བྱེད་པའི་དྲན་པ། བཞི་པ་ཙ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན། ལྟ་བུ་ལུལ་གཙོད་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་སོ། དེ་ལྟ་ནི་ལུལ་བྱེད་གྲག་པ་ལ་འབྲུག་པས་ལུལ་ངེས་པ་ཞེས་བཤད། འདིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དེ་ནས་རྒྱན་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་དགོས་ཞེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གོ་བ་མིན། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་ དོན་དག་གཅིག་གི་
 སྐར་ལ་ཙ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་གནས་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ། དེའི་ཙ་གཅིག་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཟེར་བ་ཡིན། དག་བ་བཅུ་གཅིག་ནི་དང་པ་

དང་། རྩོམ་ཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འདི་མི་རུང་སྐྱམ་པའི་སྒོ་དེ་རྩོམ་པ་དང་།
འདི་འདྲ་བྱས་ན་མི་ཚོས་འབྲུ་སྒོ་དེ་བྱེད་ཀྱི་རེད་སྐྱམ་ནས་གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། དེར་མི་འབྲུག་པ་ལ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་
འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགེ་ཙམ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་ཙམ་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་ཙམ་བཅས་འདི་གསུམ་ནི་དུག་གསུམ་ལ་སྒྲིལ་དུ་
བཟུངས་ཏེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྐྱེད་པའམ་མེད་པ་བཟོ་བ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཏེ། བཙོན་གང་དགེ་ལ་སྒྲོ་བའོ། ། ཞེས་པ་
ལྟར། དགེ་བ་ལ་བཙོན་པའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་གོ། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་སྟེ། ལུས་སེམས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིང་དེ་འ རྩོམ་བསྐྱབས་
ནས་དེས་དྲངས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནས་བག་ཡོད། འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་རང་ཚོ་འི་ཉེན་རེའི་ཉམས་ལེན་དང་། རང་གིས་རང་
ལ་བཟུངས་ནས་དབྱེད་པ་བྱ་བྱ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ནས་བཏང་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ནས་རྒྱུ་པར་མི་འཆོབ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ནི་གཉེན་པོ་དང་
རོ་པོ། མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བར་འགོ་བས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ཅེས་བརྗོད།

དེ་ནས་ཙམ་ཉོན་དུག་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་ ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྒྲེ་བའི་གཞི་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྲོ་བ་སྐྱེས་
པའི་ཁོང་ཁྲོ། འདི་དགུ་ནི་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ། བྱེད་པ། བྱེད་པར་འབྱུར་པ། རང་གི་གཉེན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ། བྱེད་པ། བྱེད་པར་
འབྱུར་པ། རང་གི་དགུ་ལ་ཕན་བཏགས་པ། འདོགས་པ། འདོགས་པར་འབྱུར་བ་སྟེ་དགུ་པོ། འདི་ནི་ཁྲོ་སེམས་སྒྲེ་བའི་གཞི་དགུ་པོ་ཡིན།
ང་རྒྱལ་ལ་ང་རྒྱལ་བདུན་ཡོད། ངའོ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ། ཅུང་ཟད་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ་འདི་ནི་མ་གཞི་སྒོ་པོ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་
ཡིན། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནི། མི་ལྷག་པོ་དང་མཆོག་དེ་ཆོ་ལས་ཀྱང་ང་ལྷག་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་
བདུན་བཤད་ཡོད། དེ་ནས་མ་རིག་པ་ལ་ཐོགས་མེད་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ལུག ས་དང་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་མི་མཐུན་པ་ཡིན། ད་ལྟ་
མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། འདིའི་མ་རིག་པ་ནི་པལ་ཆེར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པའི་མ་རྟོགས་པའི་
སྒོ་ཞིག་ལ་མ་རིག་པ་ཟེར། མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་ རང་ནས་འདི་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། ཆོས་
གྲགས་དང་དཔལ་ལྷན་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཞིག་ལ་བཞག་པ་ཡིན། ཐེ་ཆོམ་ལ་
ལུགས་གཉིས་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པར་བཞེད་དེ་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེན་པ་བཞེད་པའི་ལུགས་གཉིས་
ཡོད། འདི་ཡན་ཆད་ནི་ཙམ་ཉོན་དུག་ཅེས་པ་དེ་རེད། དེ་ནས་ལྟ་བུའི་སེམས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ། སྤྱིར་བཏག་དབྱེད་བྱེད་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐོག་ལ་བབས་བཟུང་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ལ་གོ། ཙམ་ཉོན་དུག་ཟེར་དུས་ལྟ་བུ་ དེ་གཅིག་ལ་བྱེ། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
བྱེ་བ་ཡིན་ན་བཅུ་བཤད་པ་རེད། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བྱེ་བ་ཡིན་ན། འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལོག་ལྟ། ཚུལ་བྱིས་པ་ལྟ། ལྟགས་མཆོག་འཇིན། ལྟ་བུ་
མཆོག་འཇིན་བཅས་ལྟོ། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐྱམ་དུ་བདེན་པར་འཇིན་པ་ནི་འཇིག་ལྟ་ཡིན།
སྤྱིར་མཐའ་གོང་ལོག་ཆོང་མ་དང་མཐུན་པ་བྱས་ནས་བཤད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ང་ཡི་བར་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་
ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ལ་འཇིག་ལྟ་ཟེར། དེ་ནས་མཐར་འཇིན་པའི་ལྟ་བུ་ནི་འཇིག་ལྟས་གང་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟོག་
བདེན་ མཁྲགས་གཟུགས་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྤྱོར་བ་ མེད་པར་ཆད་པར་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་
གཉིས། ལྟ་བུ་མཆོག་ཟེར་བ་དེ་འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལོག་ལྟ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ལྟ་བུའི་སྤང་པོ་ལ་
དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། ཚུལ་བྱིས་པ་ལྟ། ལྟགས་མཆོག་འཇིན་ལ་འཆལ་བྱིས་པ་ཚུལ་བྱིས་
སྤྱི་འཇིན་པ། དཔེར་ན་བྱིའི་བརྒྱལ་ལྟགས་དང་དབྱེད་ལྟ་བུའི་བརྒྱལ་ལྟགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བརྒྱལ་ལྟགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བྱིས་
དང་བརྒྱལ་ལྟགས་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་འབྱུང་བའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་
སོ། འདིར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ལ་སྐར་འདེབས་ལོག་ལྟ་དང་སྒོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་གཉིས་བཤད་པ་རེད།
ཉེ་ཉོན་ཉེ་བྱུ་ལས། ཁྲོ་བ་སྐྱེ་འདིས་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འཁོན་འཇིན། ཉེས་པ་འཆབ་པ། འཆོག་པ་ཟ་བ། ལྷག་དོག་སེར་སྤྲ། རྒྱ་དང་
གཡོ་སྟེ། རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ་སྐྱེ་དང་། རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོན་

ཏན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་གཡོ་ཞེས་བྱའོ། ། རྒྱགས་པ་སྟེ་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ང་རྒྱལ་གྱི་སྤེར་གཏོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རྣམ་པར་འཛེ་བ། རྩ་ཆ་མེད་པ། ཁྲེལ་མེད་པ། རྒྱགས་པ་སྟེ་བསམ་སྒྲོག་པ་ཡང་མ་འཁོར་བར་ནག་འཛོམ་མེར་སྤྲོད་པ་དེ་ཡིན། རྟོན་པ་སྟེ་སེམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའོ། ། མ་དང་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད། བརྟེན་ངེས། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བཅས་ཉི་ཤུའོ། །

གཞན་འགྲུར་བཞི་ནི་གཉིད་དང་། འགྲོད་པ་སྟེ། དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། ཐེག་པ་བྱས་པར་འགྲོད་པ་ནི་དགེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཉིད་མ་ཁྱག་གོང་ལ་སེམས་དགེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། གཉིད་དེ་དགེ་བར་འགྲོ་ཞིང་། གཉིད་ཁྱག་པའི་གོང་ལ་སྤེག་པའི་སེམས་ཤིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། གཉིད་དེ་མི་དགེ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན། རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། རྟོག་པ་ནི་རགས་པར་རྟོག་པ་སྟེ་སྤྲོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དང་། དཔྱད་པ་ནི་ཞིབ་མཐོང་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཆགས་སོགས་སྟེ་བའི་ཡུལ་ལ་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་པ་ནི་སྤེག་པའི་ལས་དང་། ཡུལ་དགེ་བ་ལ་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་པ་ནི་དགེ་བའོ། དེ་ལྟར་གཞན་འགྲུར་བཞི་སྟེ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་བཅུ་ཙུ་གཅིག་མངོན་པ་ཀུན་བཟུས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན། སེམས་བྱུང་དངོས་སུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཡིན། སེམས་བྱུང་དེ་ལས་མང་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་གང་ལྟར་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་མཚུངས་ཀྱང་། སོ་སོའི་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་རེད།

རྣམ་ཤེས་སྤྱ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ།

སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོ་སྤྱ་རགས་བཤད་ཡོད་གི་ཡོད། སྟོང་འདྲ་བའི་ཤེས་ལྟ་ནི་ཤེས་པ་རགས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་སྤྱ་བ་ཡིན། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དག་མི་དག་སྟེ་ཆོགས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ཆར་ལའང་སྤྱ་རགས་ཡོད། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱུ་ཉེར་ཐོབ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བཅས་བརྒྱད་ཅུའོ། ལྷང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྟོང་པ་གསུམ་འདྲ་གསལ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བར་བཞག་ཡོད། འདི་རྣམས་ཡུལ་འཇལ་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མིན་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་སྤྱ་རགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན། ཤེས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་འོག་ལྟ་ཁང་སོ་སོའི་སྟོན་པ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་ཆར་གཏོགས་གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ། ཁེངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། ང་རང་ཆོད་གཙོ་བོའི་སེམས་དེ་སྤྲོད་འཛིན་ཤིན་ཏུ་དྲང་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ནའང་དེའི་ཆར་གཏོགས་སུ་བཀའ་ཤག་དང་དྲུང་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ངན་པ་འདོད་ཆགས་དང་། རྒྱགས་པ། གཡོ་སྤྱ་ལྟ་བུས་སེམས་གཙོ་བོ་དེར་ངན་སྟོབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དུས་ང་ཆོད་འགན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་ང་ཆོས་སྟོ་དེ་རིགས་ངོས་གཟུང་ཐུབ་པ་དགོས་ལ། དེ་ནས་གང་ཞིག་བཟང་པོ་སྟོབ་མཁན་དང་བེད་སྟོད་བྱེད་ཆོག་པ། ཡང་གང་ཞིག་སྟོས་འགལ་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་འབྱེད་དགོས། དེ་ནས་རིམ་པར་བྱོགས་བཟང་བ་དེ་ནས་བསྐབ་བྱ་མང་བ་དང་། བསམ་ཚུལ་མང་བ། རྒྱགས་ཀྱི་མང་བ་སྤངས་ཏེ། བསམ་སྟོའི་འབྱེད་སོ་ཡོངས་རྫོགས་ལེགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཉམས་ལེན་པ་ནི་དམག་མི་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕྱིའི་དགྲ་བོར་དམག་འཐབ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། དེ་དག་ནི་དགྲ་བོ་ངོ་མ་ཡིན། ང་ཆོད་སེམས་དེ་དག་གིས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཕྱིན་ཆད་ལས་ངན་གསོག་བྱུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྤྱགས་བསྐལ་ཐོང་བྱ་ལས་མེད། དེས་ན་ང་ཆོས་སེམས་ལེགས་པའི་བྱོགས་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་དམག་ནང་ཞུགས་དགོས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ནི་འབར་མདེལ་ལྟ་བུ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མི་ཤུགས་འཕུར་མདའི་སྟེགས་བུ་ལྟ་བུར་བཅིས་ནས་དེ་གཉིས་བེད་སྟོད་བྱས་ཏེ་དམག་འཐབ་བྱེད་དགོས། ཇི་ལྟར་མི་ཤུགས་འཕུར་མདའ་འཕེན་སའི་སྟེགས་བུ་མེད་ན་འབར་མདེལ་ལག་པས་འཕེན་མི་ཐུབ་པ་ལྟར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་མེད་ན་ཤེས་རབ་ངོ་མ་བེད་སྟོད་བྱེད་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོར་ཤེས་རབ་དགོས་པ་མ་ཟད་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དགོས་པ་ཡིན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་དུ་ཉིན་རེའི་སྟོད་པ་བཟང་པོར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དགོས་པ་ཡིན།

ལས་གསོག་ཚུལ།

ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་གསོག་སྤངས་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུས་ན་ཆགས་ཟུང་གི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཙུ་བ་མ་རིག་པར་བྱག་ཡོད། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རིགས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱང་མང་ཤོས་ཡིན་པས། དེ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཤོད་ཀྱི་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ང་རང་ཚོར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ལུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། སྤང་ཞིང་སྤྱོད་པའི་ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་སྤང་ཡང་དེ་བདེན་པར་ཞེན་པས། ལུང་པོ་ཡང་བདེན་པར་སྤང་ཞིང་ཞེན། འདི་འདྲའི་ལུང་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་ཞེན་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལུང་པོ་འདི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་ནི་ལུང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པའི་བདག་ཡིན། དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པའི་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་བཀྲགས་ཆོས་བདག་དེ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན། དེ་ཉུང་བདག་ངོ་སྤྲོམ་པའི་སྒོ་ཚད་འཛིན་བྱེད་པ། སྒོ་ཆ་གཞགས་དང་། འགྱུར་བ་མེད་ཟློང་མཁན་གྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་

སྒོ་བ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས།

བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས།

བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་ཟུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཡོད་ན་བདག་དང་ང་ཚོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཆགས་པས་ཁོང་ཚོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ཤིང་། འདི་ཡོད་པས་རང་བྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་བྱོགས་ལ་ཟུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་གྲགས་ཀྱིས།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་ལྟར་ཅིང་།

བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ།

ཐོ་རྒྱུ་འཕུན་ཉར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།

འགྲོ་ལ།

ཞེས་གསུངས། ཆོས་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བའི་བར་དེར་བདེན་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་ཆགས་ཟུང་སྤྱེས་ ཉེ་ལས་གསོག་ཡོང་གི་ཡོད། བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་པན་ཆད་ནས་སྤྱིར་མི་དགེ་བའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད། དེར་བརྟེན་སྤྱོད་པ་འཁོར་བ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་མཁན་དེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡིན། འཁོར་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་ལུགས་དེ་ཡང་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་གསོག་པ་དང་། ཚོར་བ་བཀྲང་སྟོམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་གསོག་པ་གཉིས་བྱས། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་གསོག་པ་དེ་ལ་གཟུགས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཁ་བྱུར་ཉེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ལས་གསོག་པ་དང་། ཁ་བྱུར་ཉེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ནས་ནང་ཉིང་འཛིན་གྱི་བདེ་བར་ཆགས་ཉེ་ལས་གསོག་པ་གཅིག་བྱས་ནས་གཉིས་བཞག་དང་པོ་བྱུར་ཉེ་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ལས་གསོག་མཁན་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་བྱས། གཙོ་བོར་མ་ཤི་རྒྱུན་གྱི་ཆོ་འདིའི་བདེ་བར་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་ལས་གསོག་པ་གཅིག་ ཉེ། འདི་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་མའི་བདེ་བར་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་ལས་གསོག་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཡིན། ཁ་བྱུར་ཉེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་ཉེ་ལས་གསོག་དུས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལས་གསོག་ཡོང་གི་ཡོད། ནང་གི་ཚོར་བ་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ལོག་ནས། ཚོར་བ་བཀྲང་སྟོམས་འབའ་ཞིག་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ལས་གསོག་པ་དེ་

བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་གྱི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་རིགས་པས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་བ་ལོག་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་དུ་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ལས་གསོག་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལས་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད།

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས།

མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས། དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་སྟེན་ཡོང་གི་ཡོད་ན། འདིའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བྱ་མ་ལས་སྟེ་ལུགས་སྟེ་སྤངས་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་སྟེབ་ཅིང་། དེ་ནི་ས་ལུ་མུང་པའི་མདོའི་ནང་། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ཐོག་གི་སྟོན་ནས་གསུངས་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གི་ཐོག་ནས་འཁོར་བ་སྐྱབ་ལུགས་དང་། ལུགས་ཐོག་གི་ཐོག་ནས་ཐར་བ་སྐྱབ་ལུགས་གསུངས་ཡོད། ལུངས་འདི་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྱེད་ཀྱི་ཉར་རྒྱག་པ་གཞིར་བཞག་བྱས་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ཐོག་མ་རིག་པ་ནི། ད་ལྟ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དེར་བཤད་ཡོད། མགོན་པོ་སྟེ་སྐབ་དང་དབལ་ཐུན་ལྷ་བ་བྲགས་པའི་སྟོབ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་ཀྱི་རེད། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མ་མ་རིག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ལ་འཛོག་གི་ཡོད། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ཡིན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཚད་མས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུལ་དུ་གཅིག་མཛུངས་སུ་འདོད་པ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་མིང་མཛུངས་ནའང་། དོན་ཐ་དད་དུ་བཤད་ཡོད། ལུགས་ལྷ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་སྤ་རགས་ཀྱི་ལུང་པར་ཡོད་ལ། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་སྤ་རགས་ཀྱི་ལུང་པར་མེད། ད་ལྟ་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ་བདག་འཛིན་ཡིན་ནའང་དེའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞིག་བཤད་ཡོང་གི་ཡོད། འདིས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་སྟོར་རོབ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན། འདུ་བྱེད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་བཅས་གསུམ་ཡོད། འདི་སྟོན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ལས་རང་ཡིན། རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་འདི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞི་ལ་བསམ་སྟོན་གཏོང་གི་ཡོད། ལུང་གི་རྣམས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞི་དང་། གཏན་དུ་བའི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞི་བཅས་གཉིས་བཤད་ནས། གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་། གཏན་དུ་བའི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞི་ལ་ང་ཙམ་དེ་བཞག་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱེད་དུས་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཤིག་གསོག་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་བྱེད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལས་འབྲས་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པས་བྱས་ནས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདུ་བྱེད། འདིས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡིན། དགེ་བའི་ལས་ཤིག་བསགས་པ་ཡིན་ན། རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་གི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་འདུ་བྱེད་ནས། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་བསྟོན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་མིང་གཞུགས་འགྲུབ་ཡོང་བ་ཡིན། བཞི་པ་མིང་གཞུགས་ཀྱི་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་དང་། ལུང་པོ་ལྟ་མ་གཞན་བཞི་ནི་མིང་རོ་།

དེ་ནས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་རྣམ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པར་བྱེད་

པའི་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། རེག་པའི་རྟེན་གྱིས་ཚར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་བྱུང་ཞིང་། ཚར་བའི་རྟེན་གྱིས་བརྒྱད་པ་སྟེང་པ་
གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚར་བ་ཡོང་དུས་ཚར་བ་དེའི་རྟེན་གྱིས་སྤྱད་བཟུལ་ལས་འབྲེལ་འདོད་ཀྱི་སྟེང་པ། བདེ་བ་ལས་མི་འབྲེལ་བར་
འདོད་པའི་སྟེང་པ་སྐྱེ་ཡོང་བ་ཡིན། སྟེང་པའི་རྟེན་གྱིས་ལེན་པ་སྟེ་ཡུལ་ན་མ་པ་བཞི་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པའི་ལེན་པ་བཞི་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེ་བཞི་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སྒྲུགས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དཔྱད་སྟེང་པ་ཆགས་ནས་རྟེན་དཔྱད་
ཉེ་བར་ལེན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱུགས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལེན་པ་སྟེ་འདི་ནི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ དང་དེ་ལ་ཡིད་
འདུན་ཞིང་ཆགས་པའི་ལེན་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་འབྲེལ་ལེན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེའི་དབང་གིས་སྤྱད་བཟུལ་དུས་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བག་ཆགས་བཞག་ བཞག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྟོང་བྱི་མ་འཕེན་པའི་རྟེན་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འཁྱུར་བའི་རྟེན་པ་བྱེ་བྲག་པ་འདི་ལ་སྟོང་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱ། སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་དུས་ཡང་སྟོང་བྱི་མ་སྐྱེ་བའི་ལས་རྟེན་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འཁྱུར་ནས། གང་ཟག་དེ་ཤི་བའི་རྟེན་
སྤྱད་བཟུལ་དུ་སྐྱེ་འཁྱུར་གྱི་བར་སྟེང་དེ་གྲུབ། དེ་ནས་བརྟུ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲུབ་ཡོང་གི་ཡོད། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བརྟུ་གཅིས་པ་
ན་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲུབ་པ་ཡིན།

མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས།

དེ་ལྟར་སྤྱད་བཟུལ་ཕུང་པོ་ནི།

འབའ་ཞིག་པོ་དེ་འབྱུང་བར་འཁྱུར།

ཞེས་སྤྱད་བཟུལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་དེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཡན་ལག་བརྟུ ་གཉིས་བྱི་མ་བྱི་མ་
འགགས་པ་དེ་སྤྱད་བཟུལ་འགགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་ན་ཤིའི་སྤྱད་བཟུལ་འགགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་མ་རིག་པ་འགགས་དགོས་པ་ཡིན།
ཡང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཐུག་ཏུ་སྟོང་དེར། བྱི་མ་བྱི་མ་བྱི་མ་འགགས་པ་དེ་སྤྱད་བཟུལ་འགགས་པ་ལ་ལྟོས། དེར་བརྟེན་སྤྱད་བཟུལ་
འགགས་པའི་རྟེན་བྱས་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྟེན་སྟོང་གི་རེད། དེ་ཡང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས།

དེས་ན་དེས་ནི་འགག་འཁྱུར་བས།

དེ་དང་དེ་ནི་དཔོན་ཀྱི་འབྱུང་།

སྤྱད་བཟུལ་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ།

དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་འགགས།

ཞེས་སྤྱད་བཟུལ་གྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་སྒྲུབ་འགགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཡན་ལག་བརྟུ་
གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་འདིས་སྤྱད་བཟུལ་འགགས་བྱི་མ་བྱི་མ་འདྲེན་ཡོང་སྟངས་འདི་གསུང་གི་ཡོད། ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་པོ་ཚུར་བསྐྱུས་ན། འཕེན་
པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་བཅས་ཡན་ལག་བཞིའི་ནང་བསྐྱུས་པ་ཡིན།
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚན་པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། ཚན་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱད་བཟུལ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་
གཅིག་དང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱད་བཟུལ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཅིག་སྟེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
མཚན་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན། འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱད་བཟུལ་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་འདིས་སྤྱད་བཟུལ་གྱི་གཞི་བྱེད་པས་སྤྱད་བཟུལ་
འབྱུང་རུང་དང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱད་བཟུལ་བདེན་དེ་སྤྱད་བཟུལ་གྱི་རོ་བོ་ཆགས་ཡོད། སྐྱེ་བ་དང་ན་ཤི་གཉིས་སྤྱད་བཟུལ་གྱི་གཞི་རྟེན་
དུ་སྤྱད་བཟུལ་སྟེན་པའི་གནས་ སྐབས་ན་ཡོད། མིང་གཟུགས་དང་། ། སྐྱེ་མཆེད། རེག་པ། ཚར་བ་རྟེན་སྤྱད་བཟུལ་འབྱུང་རུང་གི་གཞི་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱད་བཟུལ་གཉིས་མ་དང་ཡིན་སྟབས། དེས་འཕངས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་བཅས་གཉིས་གསུངས་པ་རེད།

དེ་ནམས་ཆོ་དུ་ཞིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས། ལྷུང་ན་ཆོ་གཉིས་དང་རིང་ན་ཆོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ ཆོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཚུལ་
 རྒྱུ་ཆོ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པ་འདི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བག་ཆགས་བསྐྱོས། འཆི་བའི་དུས་སུ་
 སྤྱིང་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཟབ་སྟེ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པས་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཆོ་གཅིག་ནང་རྫོགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་
 རྩིས་མ་དེར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆོད། རིག་པ། ཚོར་བ། སྐྱེ་བའི་བཅས་རྟེན་འབྲེལ་ལྟག་མ་རྣམས་གྲུབ་པ་ཡིན།
 གཉིས་པ་ཆོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་ཚུལ་ནི་ཆོ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་གྲུབ། དེ་ནས་འདྲིའི་བར་ལ་སྐྱེ་བ་
 གཞན་དག་མང་པོས་ཆོད་པ་ཡོང་སྟེ། རྒྱུ འི་རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་གསུམ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བར་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་ཆོད་
 པའམ། ཡང་ན་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྩིས་མ་དེར་འཆི་བའི་དུས་སུ་སྤྱིང་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་སྤར་བཞག་པའི་ལས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ལ་གསོས་བཟབ་སྟེ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ། འདྲིའི་སྐྱེ་བ་རྩིས་མ་དེར་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་རྟེན་འབྲེལ་ལྟག་མ་རྣམས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 པས་ཆོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ད་ལྟར་ང་རང་ཆོའི་སྒོ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྐྱེས་ཤིང་། འདི་བྱུང་ན་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱངས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་དུ་ལས་གསོག་ཡོང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་མ་རིག་པ་སྤྲོན་ལ་གསལ་པོ་ཞིག་ངོ་ཤེས་ནའང་། ཆགས་ སྤང་གི་སྒོ་སྐྱེ་བ་ལ་མ་
 རིག་པས་གྲོགས་མ་བྱས་པར་སྐྱེ་མི་ཐུབ། ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་ནི་ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། འདི་སྐྱེས་པའི་སྐབས་དེ་གར་ལས་གསོག་ཡོང་གི་
 ཡོད། ལས་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བག་ཆགས་འཛོག་གི་ཡོད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་འདི་འགགས་ནས་བརྩེ་འགྲོ་གི་ཡོད་ནའང་།
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ནས་སང་ཐུབ་པའི་རྩས་པའི་ངོ་བོར་གནས་ཡོད། ལས་བསགས་པའི་དུས་གཉིས་པར་ལས་དེ་
 འགག་འགྲོ་གི་ཡོད། འོ་ན་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་རྩས་པ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེས། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གིས་མང་པོ་བཀོད་ཡོད་ནའང་།
 ཐལ་འཇུར་བས་ཤོད་དུས། དུས་གསུམ་དང་ཞིག་པ་དངོས་ བོར་འདོད་ནས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རྩས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་
 ཡོད། དེ་འདྲའི་ལས་བསགས་ཡོད་པ་དེ་དཔེར་ན། སྐྱེས་ནས་ཁྱོད་འཇུར་གྱི་ལས་ཁྱོད་བ་ལ་ཆ་བཞག་ན་འཆི་ཁའི་དུས་སུ་སྤྱིང་པ་དང་ལེན་
 པ་སྐྱེ་སྤངས་ཆར་གཅིག་ཡིན་གྱི་མ་རེད་ལྟམ། དཔེར་ན་དག་ཞིང་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། དག་ཞིང་དེ འི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱས་
 རས་དེར་སྐྱེ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེས། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྤྱིང་ལེན་གྱིས་དག་ཞིང་ལ་སྐྱེ་འཇུར་གྱི་ལས་བསགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་གསོས་འདེབས་ཡོང་
 གི་ཡོད། དེ་ནས་འཆི་ཁའི་དུས་སུ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་བ་རྩིས་མ་དེར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མིང་གཟུགས་ ས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 སོགས་འགྲུབ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་གི་རྒྱ ་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་མ་རྫོགས་པར་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་
 འཁོར་སྤྱོད་པའི་རིང་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཞན་གྱི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ལས་གསོག་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན།
 ང་རང་ཚོས་ནག་ཉེས་བསགས་ནས་བཅོན་ཁང་ལ་སྤྱོད་བཞིན་པའི་སྐབས་ལ་སྤྱོད་པ་ནག་ཉེས་གཞན་ཞིག་གསོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 དེ་འདྲ་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། མ་རིག་པ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཤིང་། དེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
 བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱིང་པ་འཁོར་བར་འཁོར་ལུགས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཁ་སང་སྤྱུག་བདེན་གྱི་སྒྲོར་བཤད་ཟེན་པ་དང་། དེ་རིང་ཀུན་འབྱུང་
 གི་སྒྲོར་བཤད་ཡོད། སྤྱུག་བདེན་དང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་སྤངས་དེ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་
 པ་ཡིན། སང་ཉིན་ང་རང་ཆོ་དེ་ལས་ཐར་ཐབས་སྒྲོར་བཤད་རྒྱ་ཡིན། ॥

འགོག་བདེན་དང་རིགས།

དང་ཆོ་རྩ་བའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་ལོག་རྒྱ་ཡིན། དེ་དག་ཉིན་རེའི་ཉམས་ལེན་ནང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། རང་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱིའི་ཁོག་རོབ་ཙམ་ཤེས་པ་ལ། བརྗོད་གཞི་དེ་དག་ངས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཉིན་རེའི་ཉམས་ལེན་ནང་དུ་བརྗོད་གཞི་འདི་
 རིགས་ཁ་ཤས་མཁོ་གི་མེད་ནའང་ནང་པའི་ཆོས་ལྟུགས་སུ་འགྲོ་མིན་གྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་དེ་དག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།

འགོག་བདེན།

ཁ་ཉིན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ནང་ནས་སྤྱག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། ཁ་སང་གཙོ་བོ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་སྐོར་བཤད་པ་རེད། དེ་རིང་འགོག་བདེན་དང་། དེའི་རྒྱ་ལམ་བདེན་གྱི་སྐོར་བཤད་རྒྱ་ཡིན། རྩོན་ལ་ཁ་སང་བརྗོད་པ་བཞིན་རེས་འགའ་སྟེ་བའི་རྟགས་ལས་རྒྱ་ཡོད་སྟབས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ངོ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་འཁོར་བའི་ཙ་བ་མ་རིག་པ་དེ་ར་འཕྲོད། འདིར་ཞེ་སྤང་དང་འདོད་ཆགས་རྣམས་རིམ་རྒྱུ་གི་ཡོད་པའི་ཐོག་གོས་བསྐྱར་མང་ཙམ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ང་ཚོ་མི་ཞིག་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ལ་དུས་ལུས་དེ་སྤང་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་སྤང་གི་འདུག་པ་དང་། ཁོས་ང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁོ་དུས། གནོད་པ་བྱེད་ལུས་གྱི་ང་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་སྤང་གི་འདུག་སྐབས་དེ་དུས་ང་ཚོར་གནོད་པ་བྱེད་ལུས་གྱི་ང་དང་། གནོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་དགྲ་བོ་གཉིས་ཀ་ཚུགས་སྟབས་དང་། རང་དབང་བར་སྤང་གི་ཡོད། འདི་འདྲའི་བདག་དང་གནོད་པ་སྟེལ་མཁན་གྱི་དགྲ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ཉར་དུ་ཞེན་པའི་སྟོ་དེས་པ་རོལ་པོར་གནོད་སེམས་སྟེ་ཡོང་གི་ཡོད། ཁོ་ཞེས་པ་འདི་ལུས་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ཁོའི་སེམས་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་ན། རྩོན་གྱི་ཁོང་ཁྱོ་སྟེ་མའི་ལུས་ཚུགས་སྟབས་པ་དེ་དང་། བདག་ཚུགས་སྟབས་པ་དེ་གཉིས་ཞིག་ནས། རྩོན་གྱི་ཁོ་ང་ཁོ་དེ་ལ་སྟེངས་པ་ཉར་བྱ་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་གས་མི་འདུག་བསམ་སྟོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། ད་ཉར་ང་ཚོས་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་མི་སྟབས་ཀྱང་དྲི་མ་ཕན་བྱ་ཚོར་སྟབས་པ་ཞིག་ཡོང་། ཆགས་སྤང་གི་སྟོ་ཤུགས་དུག་པོ་སྟེས་པའི་སྐབས་ལ་ལུས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པས་རོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ཆེར་རོབ་ཙམ་ཞིག་བརྟན་སྟབས་གྱི་རེད།

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན། དེའི་སྐོར་རྗེས་སུ་འཕྲོན་རྒྱ་ཡིན། ཆགས་སྤང་གི་སྟོ་འདི་རྣམས་ཙ་བའི་སེམས་དང་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རིམ་བྱོར་ལ་ཆོའི་ཙ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་བྱིན་ཆད། སྟོ་ངན་པ་འདིའི་རིགས་མངོན་དུ་འབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཉར་མིན་པ་གསལ་པོ་ཤེས་སྟབས། ད་ཉར་གནས་སྐབས་ལ་ཁང་པ་འདིའི་ནང་གི་མི་གཅིག་ལ་འཁོར་ཁོང་ཁྱོད་མེད་པ་ཉར་བྱ་ཆད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྟེན་རང་ཆོའི་ཙ་བའི་སེམས་ལ་ཆ་བཞག་ན། སྟོ་ཙེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་ལས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པས་ཁོང་ཁྱོད་མངོན་དུ་གྱུར་མེད། དེས་ཆགས་སྤང་ཉར་བྱའི་སྟོ་ངན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ཙ་བའི་སེམས་དང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པ་བརྟན་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་སེམས་ནང་ཆགས་སྤང་ཉར་བྱའི་སྟོ་རིགས་གཅིག་དང་། འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་དང་བྱམས་སྟོང་རྗེ་ཉར་བྱའི་རིགས་གཅིག་ཉར་བྱའི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་དུས་གཅིག་ལ་ཆགས་སྤང་མཉམ་དུ་ཡོང་གི་མེད་ཀྱང་། དུས་ལྡན་བྱི་བྱས་ནས་ཡོང་གི་རེད། དཔེར་ན། དེ་རིང་གི་དགྲ་བོ་སང་ཉིན་གཉིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ནང་དེ་ཉར་མང་པོ་ཡོང་བ་མ་ཟད། སྐར་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་འཁོར་དེ་ཉར་རྟག་ཏུ་ཡོང་གི་ཡོད། སྟོ་གཉིས་པོ་དེ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཡིན། གཅིག་ཤུགས་ཆེ་ཙ་བྱིན་པ་དང་ཅིག་ཤོས་གནས་མི་སྟབས། དཔེར་ན། མི་ཞིག་དམག་མིར་ཞུགས་ཏེ་དམག་འཐབ་བྱེད་སྟོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁོར་ལུག་གི་དབང་གིས་དགྲ་བོ་རིམ་གསོད་དགོས་པ་དང་། གཏོར་བཤེག་རིམ་གཏོར་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་བྱས་ནས་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱས་པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་མི་དེ་མི་སེར་དཀྱིས་མའི་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་མི་ཆོ་སྟེལ་བའི་སྐབས་ལ་འཁོར་ཕན་བྱའི་སེམས་རྒྱུད་རྒྱལ་པ་ཡོད་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་མི་དེ་ཞེ་སྤང་གི་སྟོ་གསལ་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཡང་སྟོ་གསལ་གཞན་ལ་རྟག་པར་ཁོང་ཁྱོད་ཡོང་བའི་གཞི་ཙ་མེད་ཅིང་། བྱམས་བརྗེའི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ལ་གོམས་འདྲིས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྟོ་གསལ་གཞན་ཁོང་ཁྱོད་ཡོང་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། སྟོ་དེ་གཉིས་ནི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཉར་བྱའི་རིགས་ལ་རྒྱལ་རྟེན་ཆད་མ་ཡོད་པས། བདེན་འཛིན་གྱི་ཐོགས་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་། ད་ཉར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་མེད་པ་འཕམ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྟོང་རྗེ་སྟེ་ཡོང་དུས། བདེན་འཛིན་གྱི་ཐོགས་བྱེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཙམ་ཆེར་ཡོང་སྟེད། ཡིན་ནའང་ལྷིང་བཏང་དགེ་བའི་སྟོ་ལ་འདི་དགོས་ཀྱི་མེད། ཐུག་པའི་སྟོ་ཁོང་ཁྱོད་ང་རྒྱལ་སོགས་ནི་རྒྱལ་རྟེན་བདེན་འཛིན་ལ་སྟོ་གསལ་བཅོལ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཛིན་པ་མེད་ན་ཆགས་སྤང་ཡང་ཡོང་།

མ་ཐུབ་པ་ཡིན། ཆགས་སྒང་གི་ཐོག་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲིབ་རིགས་རྣམས་བདེན་འཛིན་མེད་ནའང་སྟེ་ཐུབ་པ་ཡིན། བདེན་འཛིན་ནི་ཐོན་དུ་བཤད་
པ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་ཞིག་ཡིན་ཁོང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྟངས་དུ་འང་མ་ཐུབ་པ་ཡིན། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཡོད་པའི་སྟོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བརྟུན་དབྱེད་བྱས་
ན་གསལ་དུ་གསལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཚད་མའི་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། བདེན་ཐུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྟོ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ལྷ་
ཚྭ་གསལ་བརྒྱབ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་བདེན་འཛིན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་འདི་
གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཐོག་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་
གོམས་ན། དེའི་རྒྱབ་འགལ་བདེན་འཛིན་དེ་ཤུགས་ཚུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྟོའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྟིང་མེའི་རིགས་རྣམས་སྟོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། སྟོ་ལ་བརྟེན་
པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་སྟོའི་རྒྱན་དེ་བརྟན་པ་ཡིན། རྟེན་བརྟན་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་འབད་རྩོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་རྩོས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་
ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཤུགས་ཇི་ཆེ་དང་གོམས་པ་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བཤད་ཡོད། དཔེར་ན་ལུས་ཀྱིས་རྟོག་ཁྲིས་འབྱེར་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་ལུས་རང་ཉིད་རྟེན་རགས་པ་ཡིན་པས་དེས་རྟོག་ཁྲིས་འབྱེར་བ་ལའང་མཐའ་ཡོད་པ་ལས་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་འབྱེར་མི་ཐུབ་པ་
ཡིན། རྣམ་འགྲུལ་ནང་མཚོངས་བརྒྱབ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་བསྐོལ་རྒྱུ་ལ་ཆ་བཞག་སྟེ། རྒྱ་བསྐོལ་དྲགས་ན་རྒྱ་སྐྱམ་རྒྱུ་དང་། མཚོང་རྒྱག་པ་ལ་གང་
འཚམས་ཀྱིས་མཐའ་ཞིག་ཡོད་པ་གསུངས་ཡོད། སེམས་ལ་དཔེར་ན་དང་རང་ཆོས་ཆོས་དང་དད་མོས་སྤྱིར་བཏང་གི་སྟོབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུར་ཆ་
བཞག་ན། མི་ཆོས་མ་འདང་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྟངས་འོག་མ་གཏོགས་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་ཁྲད་པའི་ནང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་
མེད། དཔེར་ན་ཆོག་ས་ཡ་དུང་ཕྱིར་མང་པོ་ཞིག་སྐྱངས་ཀྱང་ཤེས་པས་ཟིན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། འདིས་ཤེས་པ་ནི་རྟེན་བརྟན་པ་ཡིན་པར་བརྟན་
ཀྱི་ཡོད། ལས་ངངས་མི་ཞིག་ལ་བརྟན་བཞིག་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་བསྐངས་པ་ཡིན། ཁྲད་པའི་རྩལ་ཐར་གྱིས་སྟོག་ཁྲད་བཞིན་དུ་གནས་རྩལ་
འཛིན་གྱི་ཡོད་ན། ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་མགོ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་འདིའི་ཐོག་ནས་
གོམས་པ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་དང་། བདེན་འཛིན་ ཟད་རུང་བཤད་པ་རེད། བདེན་འཛིན་ཟད་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་མོངས་ཀྱི་
རིགས་རྣམས་འགག་དེ་བཞིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་འགགས་པས་ལས་དེ་ཡང་འགག་ཡོང་གི་ཡོད། ཀྱན་ནས་སྦོང་
བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འགགས་པས་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྟོན་རྣམས་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞིའི་གསུམ་པ་འགོག་བདེན་སྟོབ་པ་ཡིན།

མངས་ཀྱི་རིག་པ།

ལྷ་འདས་ཞེས་པ་འདི་གང་རེད་ཅེན། དེ་ནི་ཙྰ་པ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་བཤད་དགོས་པ་ཡིན། རིགས་དེ་ལ་
 ལྷ་པ་མཐའ་ལོ་སོས་བཤད་རྩལ་མི་འདྲ་བ་དང་སྤྱ་རགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་འདི་གཞུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་མ་
 གསུངས་པར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པས་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་གསུངས་པར་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པས་
 འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ་སྟག་མེད་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་རིག་པའི་རྒྱ་ཆད་དེ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་བསྐབ་རྒྱ་སྟག་མེད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་བཤད་ཡོད། ལྷ་པ་མཐའ་གོང་མའི་
 ལྷགས་ཀྱིས་མདོའི་ནང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དེའི་དགོངས་གཞི་དང་། དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྡེར་
 བས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཡོང་གི་ཡོད། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ་གནས་སྐབས་རིགས་ངེས་པ་དེའི་ཆ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། འཕགས་པའི་རིགས་
 བཞིན་ཤིང་ལོ་རྒྱུ་ལོང་དང་། ཟས་རན་དོན་ཅམ། གནས་མལ་རན་དོན་ཅམ་ལ་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་
 ཐོག་ནས་སྤོང་བ་དང་སྟོན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ་སྟོན་གྱི་རིགས་སྤོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སྤྱབ་པ་བཅས་བཞིའོ།

ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞིའི་སྤྱོད་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསོས་
མ་བཟུང་བའི་རིང་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། གསོས་བཟུང་བའི་སྐབས་ལ་རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རིགས་ཞེས་བཤད་འདུག ཀུན་གཞི་ཁས་
མི་ལེན་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་སྤྱོད་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུན་དང་
འཕྲད་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ལུས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་བཤད་ཡོད། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན། དྲི་མ་དང་
བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་ཞེས་བཤད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་རིགས་ཞེས་པ་ གནས་ལྟར་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐར་འབྱུར་རུང་
ཞིག་ལ་བརྟུན་ཅིང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཆོས་སྐར་འབྱུར་རུང་དང་། གཟུགས་སྐར་འབྱུར་རུང་བཅས་གཉིས་བཤད་ཡོད། དང་པོ་ནི་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཡོད། །
རིགས་དེའི་ཐོག་ནས་མཐར་ཐུག་ཐུང་འདས་འཛོལ་ཡོང་བའི་ཐུང་འདས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ཐུང་འདས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཤིང་། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ལ་རང་
བཞིན་དེའི་དབྱིངས་ལས་དྲི་མ་ཟད་རུང་དང་། རང་བཞིན་དེའི་དབྱིངས་ལས་ཐར་པ་འཛོལ་པ་དང་། ཐར་པའི་ངོ་བོ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་
ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཐུང་འདས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ནས་དམན་པའི་ཐུང་འདས་ལ་སྟག་བཅས་དང་སྟག་མེད་ཐུང་འདས་གཉིས་
བཤད་ཡོད། དེའི་སྟག་བཅས་སྟག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག་ལ། སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྟག་
བཟུལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྟག་མ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྲལ་བ་དེ་སྟག་བཅས་ཐུང་འདས་དང་། སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་
སྟག་བཟུལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྟག་མ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐུང་འདས་ལ་སྟག་མེད་ཐུང་འདས་ཞེས་བརྟུན་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་དམན་
པའི་ཐུང་འདས་ཀྱི་གོ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཅམ་ཟད་པའི་ཐུང་འདས་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན། མཐར་ཐུག་
པའི་ཐུང་འདས་སམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞེས་པ་ནི་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན། འདྲའི་དོན་ནི་སྤྱིར་པ་འཁོར་བའི་
མཐའ་དང་། ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ཡིན་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་སམ།
རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གཞན་དོན་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐུང་འདས་ཡིན་པས་མི་གནས་པའི་ཐུང་
འདས་ཞེས་བཤད་པ་རེད། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཡང་གཏན་ནས་བཅོམ་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱབ་པས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སྟག་བཟུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པས་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡིན་པས་
གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་
བརྟེན་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཟད་པ་ན་སྤྱིར་པ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཡང་
ཟད་པའི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན། འོ་ན་དེ་འདྲའི་ཐུང་འདས་འདི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་བྲགས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་བཞག་ཡོང་གི་ཡོད། ཇི་
སྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་དག་དེ་
ལ་འགོག་བདེན་ཞེས་བརྟུན་ཀྱི་ཡོད། ཐུང་འདས་སམ་ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་འདྲའི་ཞིག་ཡིན་འདུག འགོག་བདེན་རིགས་འདྲ་བ་ཞིག་
མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ནས་རིམ་གྱིས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་འདི་ལས་བདེན་སྐབས་སུ་འཛོན་རྒྱ་ཡང་ད་ལྟ་འདིར་
བརྟུན་ན་སྤྱིར་ལམ་ལ་ལྷ་སྟེ་ཆོགས་ལམ་དང་། སྤྱིར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྐྱོམ་ལམ། མི་སྐྱོབ་ལམ་བཅས་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལྷ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལྷ། བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལྷ་བཅས་ལམ་ལྷ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་བཤད་ཡོད། ཉན་རང་བྱུང་
སེམས་གསུམ་ག་ལ་ཆོགས་སྤྱིར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའང་མེད། དེ་ནི་
མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་གཞི་ནས་ཡོང་བ་དང་། དེའི་སྐབས་ལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡང་འཛོལ་གྱི་ཡོད། མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱོམ་སྤང་ནམས་ལྟ་སྐྱེས་ཡིན་ལ། མཐོང་སྤང་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་ཉོན་སྐྱབ་ཀུན་བཏགས་

ནུམས་སྤངས་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་ཉོན་ཐྱིབ་ལྟ་བུ་ནུམས་སྤངས་པ་ཡིན། སྤངས་པ་འདི་ནུམས་ནི་གཉེན་པོའི་སྒོམ་གྱིས་གཏན་
ནས་བཅོམ་སྟེ་སྤར་བྱེད་ཐོག་ཀྱི་མེད་པའི་བྲལ་བ་ཡིན། སྤྱིར་འགོག་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མེན་གྱི་འགོག་པ་བཅས་
གཉིས་བཤད་པ་ལས། བརྟགས་མེན་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཆར་བའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན། སོ་སོར་བརྟགས་
འགོག་ཅེས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་སྒོམ་གྱིས་གཏན་ནས་བཅོམ་པའི་བྲལ་བ་ལ་ཟེར། འདི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོལ་
ལུགས་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རེ་རེ་དང་རྟམ་གྲོལ་ལམ་རེ་རེ་ཡོང་གི་ཡོད། བར་
ཆད་མེད་ལམ་དེས་དངོས་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། སྤང་བྱ་དེ་བྲལ་བ་དང་སྤང་བྱ་བྲལ་བའི་བྲལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་ ང་ལྟ་བུའི་
མཉམ་གཤག་ལ་མཐོང་ལམ་མམ་སྒོམ་ལམ་རྟམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་སྟེ་སྟེ་མང་
པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད། མཛོད་དང་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ནས་མང་པོ་བཤད་ཡོད་པ་རྟམས་འདིར་བརྗོད་མི་དགོས་པ་བྱས། ཡིན་ནའང་ཐལ་
འཇུག་བའི་ལུགས་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་ལ་འདོད་པས། ཤེས་བྱའི་སྐབ་པ་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་བཞག་ཡོད། རང་རྒྱུད་
པའི་ལུགས་གྱིས་བདེན་འཛིན་དེ་ཤེས་སྐབ་ལ་བཞག་པས། དེའི་ལུགས་ལ་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་ལས་མ་ལོག་ནའང་། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་སྤངས་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ལུགས་དེས་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་
ནའང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པའི་རྟམ་གཤག་འདོད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཐལ་འཇུག་བས་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་། ཉོན་
ཐྱིབ་ལ་བཞག་པས་རྟོག་དུ་འདི་རིགས་མི་དགོས་པ་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྐབ་ལ་སྒོར་དགུ་བྱེ་ནས། ས་གནིས་པ་ནས་ཤེས་
སྐབ་སྤོང་བར་བཤད། ཐལ་འཇུག་བའི་ལུགས་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐབ་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དེས་བཞག་པའི་བག་
ཆགས་ལ་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཉོན་ མོངས་པའི་སྐབ་པ་གཏན་ནས་མ་ཟད་པའི་བར་དེ་ལ་ཤེས་སྐབ་ཀྱི་དངོས་གྱི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་གྱི་མེད།
གྲུང་ཐང་ཆང་གིས་དབེར་ན་སྤོང་ཆས་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཙོང་ངམ་སྒོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན། ཙོང་ངམ་སྒོག་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དང་།
བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཙོང་གིས་བཞག་པའི་དྲི་མ་ལ་བྱས་ནས། ཙོང་གི་དྲི་མ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བ་ལ། ཐོག་མར་ཙོང་དེ་
བྱིར་མ་གཡུགས་ན་དྲི་མ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་བཟོ་མི་ཐུབ་པས། དེ་བྱིར་གཡུགས་ནས་དེའི་རྩེས་སུ་གཞི་ བས་དྲི་མ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་རི་
བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཟད་པའི་བར་ལ་ཤེས་བྱའི་སྐབ་པ་སྤོང་མི་ཐུབ་པ་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་མ་དག་ས་
བཏུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བྱའི་སྐབ་པ་སྤོང་བའི་འགོ་རྒྱུགས་མེད། ཤེས་བྱའི་སྐབ་པ་སྤོང་བའི་འགོ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་
སྐབས་ལ་རྒྱགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཁྱེད་པ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་ཐུབ་མཐའ་འོག་
མས་སྤ་རགས་གཉིས་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། ཐལ་འཇུག་བས་སྤ་རགས་གཉིས་སུ་མི་བྱེ། ཐུབ་མཐའ་འོག་མས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་སྤ་རགས་བཞག་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྩེས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་
འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟམ་གཤག་བཞེད་པ་དེ། ཐལ་འཇུག་བས་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟམ་གཤག་དེ་དཔྱིས་
བྱེན་པ་ཞིག་བྱུང་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་ཙམ་ཟད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དགྲ་ བཅོམ་
མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་མིན་པར་འདོད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་ཉོན་མོངས་ལ་བདེན་འཛིན་སྤ་མོས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་གཅིག་དང་། བདེན་
འཛིན་རགས་པས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་བཅས་གཉིས་སུ་བཤད་ཡོད་པ་རེད།

བདག་མེད་སྤ་རགས།

རིགས་ཀྱི་དྲི་བ་ཆང་མ་ཐུག་ས་འདིར་ཐུག་ཡོང་གི་ཡོད། བདག་མེད་ཀྱི་ གོ་བ་སྤ་རགས་དེ་རྟམས་ཟབ་རྒྱལ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་བཤད་དགོས་
ཤེ་ན། དེ་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྩེས་སུ་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པ་དང་། རྒྱ་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ལུལ་རང་
གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གདོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་ཐུབ་པས་སྤོང་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤོང་ངམ། ཡང་ན་གཟུགས་གཟུགས་ འཛིན་རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ། བདེན་ཐུབ་ཀྱིས་སྤོང་པ། ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་བཅས་སྤོང་པའི་རྟམ་

གངས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཡོད། འདི་ནམས་ཀྱི་སྤྲ་རགས་དང་གང་བདེན་པ་ཡིན་མིན་ངེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཤེས་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་
པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་ཞེས་པ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་དོན་ལས་སྤངས་པས་དེ་བཤད་མི་ཐུབ་ཅིང་། དེ་མིན་པ་ནམས་ལས་ལེན་གྱི་
ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་དག་སྟོང་ཉིད་སྤྲ་མོ་མིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མ་མ་མ་དེས་པའི་སྟོའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་
ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དོན་དེའི་ཐོག་ཕྱགས་འཛིན་པའི་སྟོ་ཞིག་སྟེ་ཡོང་གི་ཡོད། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེས་པའི་སྟོའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་
པའི་རིང་ལ་མ་མ་མ་མའི་སྟོང་ཉིད་ལས་འཛིན་སྤངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་སྟེ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་སྤྲ་མོ་དེས་པའི་ཆོ་
འཛིན་པ་གཞན་ནམས་འཕྲལ་དུ་འཛིན་པ་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེས་ཡོད་
ནའང་། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་སྟེ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་སྟོའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་གཟུགས་རང་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་པས་སྟོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་
མོང་མིན་པའི་གདོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་མི་འདུག་སྟེ་མ་པ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཐག་ཆོད་ཡོད་ནའང་། ཡུལ་སྤེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་གི་ཞེན་
པ་སྟག་ཡོད་གི་ཡོད། མིང་གི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡུ ལ་སྤེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་སྟེ་མ་པ་ཞིག་དེས་ཏེ་ཡོད་ན། དེའི་བྱེད་པ་མ་
ཉམས་པའི་རིང་ལ་འཛིན་པ་མ་མ་མ་སྟེ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། དེ་བས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཉལ་བ་འདིས་རྟོག་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་
པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ཆེ་སྟེ་ད་ལྟ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་བ ཞེན་གྱིས་ཡོད་ཟེར་བའི་དགག་བྱ་དེ་ལས་ལྷགས་ཆེ་བུ་ཕྱིན་ནས་
བཀག་པ་ཡིན་ན། ཆད་མཐའ་ལ་མ་གཏོགས་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད། འདི་འདྲ་ཡིན་དུས་དབུ་མའི་ཉལ་བ་འཁུལ་མེད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཉལ་བ་འདི་
ཡིན་པར་བརྟེན་ཀྱི་ཡོད། ॥

ལམ་བདེན།

མྱང་འདས་ཀྱི་སྐོར་བཤད་ཟེན་པ་དང་དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟུ་སྟུབ་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་།

བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

བདག་གི་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མའི་རིགས་པས་བསྐྱབས་པའི་སྟོ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད། བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་བདག་གི་བ་མེད་
ཅས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར།

བདག་དང་བདག་གི་སྟེ་མ་ཟད་ན།

ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་ཟད་པས་ན་སྟེ་བ་ཟད།

ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གཉིས་དག་ལ།

ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལ་བདག་དང་བདག་གི་སྟེ་མ་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཟད་སོང་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་པ་དང་། དེ་ཟད་པས་སྟེ་བ་ཟད་འགོ་གི་
རེད་ཅེས་གསུངས། མཐར་ཐོག་བསྟོན་དུས་ལས་གསོག་པ་ཟད་ཅིང་། ལས་སྟག་མ་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ ཟད་པའི་གནས་
སྐབས་ལ་ཐར་པ་རེད་ཅེས་བཤད། ལས་དེ་ཉོན་མོངས་ལས་སྟེ་མ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དེ་ཚུལ་མིན་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་སྟེ་མ་པ་ཡིན།
ཚུལ་མིན་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་མ་པ་ཡིན། བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཐར་པ་སྟུབ་སྤངས་བཤད་ཡོད། དེ་འདྲའི་འགོག་བདེན་དངོས་སྟུ་འདྲན་བྱེད་ནི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་
སྟུ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་བདེན་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕག ས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སྟུ་དུ་རྟོགས་པས་

ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བདེན་བཞིན་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བ་བྱུང་ནའང་། དེ་ཙམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ལ་གཞིན་མི་ཐུབ་པས་བདེན་འཛིན་
མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཅེས་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ངོ་མ་ཞིག་རྒྱུ ད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་
སྐྱོང་ཉིད་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡོང་བ་ལ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ སྐྱོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱོང་ཉིད་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་སྟེ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
སྐྱོང་ནས་སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་ཞིག་དགོས། གང་ལྟར་ཉན་རང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཚང་ མ་ས་ནས་སར་འཕོ་བ་དེ་
མཉམ་གཞག་ནས་འཕོ་བར་བཤད་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལམ་ལྗེའི་འགྲོ་སྤངས་ནི་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་ ཉམས་ལེན་ཇི་ཟབ་ཇི་ཟབ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐོག་ནས་
བཤད་ཡོང་གི་ཡོད། སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ནི་སྤྱིར་ལམ། མངོན་སྲུང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མཐོང་ལམ། མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན། རྩ་བ་ནི་འོག་
མ་ནས་བྱས་ན་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོ་བྱ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་རང་ཉིད་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ཡི ན་པས་ལམ་དེར་མི་སྒྲོབ་
ལམ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་འཕྲོ་བ་པ་ལ་ཐབས་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་དགོས་པ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་གི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་
བྱིན་པ་བཅི་གི་ཡོད། དེའི་ནང་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྗོད་བྱ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱགས་ལ་དེ་སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་དང་གྲོགས་གང་
དགོས་པ་རྣམས་བཤད་ཡོད། དེའི་སྒོ་ནས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡང་བསྟན་ཡོད། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་འདི་རྣམས་གཙོ་བོ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གདུལ་བྱ་ལ་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་སྤྱི་བ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་བཅས་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་མདོ་དེ་ རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་བཅས་གསུངས་ ཡོད། འོ་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་
བྱེད་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ལམ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུར་བསྐྱེལ་
བའི་སྐབས་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོང་བ་ཡིན། ཐོག་མར་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ལ་ཉན་རང་གི་ གཞུང་ནས་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་
གསུངས་ཡོད། དང་པོ་གསུམ་དེ་བྱིམ་པའི་ཕྱོམ་པ་དང་། ཐ་མ་ཐ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོམ་པ་ཡིན། ཚངས་སྟོད་བཞེན་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞུས་ན།
ཚངས་སྟོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལྷ་མོད་ཀྱི་གཞུང་ནས་ཡབ་ཡུམ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་གཉི ས་འགལ་འདུ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་
མེད། དེ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ རྟོགས་པ་དང་རྒྱས་པ་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཐོག་མར་ཉམས་ལེན་འགོ་ཚུགས་པའི་གནས་
སྐབས་ལ་ཚངས་སྟོད་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་བྱུང་ནས་དེ་དག་བཤད་སྟོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་གདེང་དང་ཐུན་པའི གནས་ལ་
བསྐེབས་པའི་ཆོ་ཐུགས་ནས་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་བྱེད་པ་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་འདོད་པས་གདུང་ནས དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་བྱས་པ་ཞིག་མ་
ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་གྱིས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་འདྲེན་གྱི་
ཡོད་པ་མཐོང་བས་ཡིན། བྱིམ་པའི་ཕྱོམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་མི་དག་བརྩ་སྤོང་གི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་པས་
ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གི་ལས་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་བཅས་བརྩ་སྤོང་ཡོད། དེ་རྣམས་བཤད་མི་དགོས་པ་བྱེད་ཀྱི་
ཡིན། ལུས་དག་གི་ཉེས་སྟོད་ཕྱོམ་དུས་སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་རགས་པ་རྣམས་ཕྱོམ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཆ་ནས་སེམས་ཐུན་བྱ་ཚུར་ནང་དུ་སྤྱང་
ཡོང་བ་ཡིན། གཉིས་ནས་ལུས་དག་གི་ཉེས་སྟོད་ཡོང་གི་ཡོད་དང་མེད་ནི་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས། དེའི་ཆ་ནས་
དྲན་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་ནང་དུ་ཚུར་བསྐྱེལ་བ་འདི་དང་དྲན་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་གཉིས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤྱི་བ་པའི་ཆ་ཀྱི་ན་
མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་པའི་བར་འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡོད།
སྟོར་བཏང་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་སྐབས་སུ་གཞན་ལ་གནོད་པ་འགོག་པ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་རང་དོན་ཡོད་བྱེད་ཕྱོམ་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། ཐུགས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འགོ ག་པ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན། བསྐབ་
པ་གསུམ་པོ་ནི་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་སྤངས་གཅིག་པ་ཡིན། བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་བཤད་པ་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་

པ་ལ་ཉོན་ལྷན་གྲངས་ངེས། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་པ། སེམས་མ་གྲོལ་བ་འགྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་བཅས་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་གྲངས་འདྲེན་གཅིག་དང་། ཡང་འབྲས་བུ་ལ་ཉོན་པའི་གྲངས་ངེས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པའི་འབྲས་བུར་འདྲོད་པའི་བདེ་འགྲོ་གཉིས། སེམས་ཀྱི་བསྐབ་པའི་འབྲས་བུར་ཁམས་གོང་མའི་འབྲས་བུ་གཉིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པའི་འབྲས་བུར་ཐར་པ་བཅས་ཡིན། ཡང་ཐར་བུ་ཉོན་མོངས་ལ་ཉོན་ལྷན་གྱི་བསྐབ་པ་གསུམ་བཤད་ཡོད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སུན་འབྱེན་པ། དཔེར་ན་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་པ་རོལ་པོར་གནོད་པ་བསྐྱལ་རྒྱའི་བསམ་སྒོ་འཁོར་དུས། ཨོ། ད་ངས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་ན་མི་འགྲི། ག་བསམས་ཏེ་སྒྲུལ་པ་དེ་ལ་བརྟེན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པས་ས་བོན་ས་བོན་རྩད་ནས་གཙོད་པ། དེ་ཡང་ང་ཚོས་རྟག་པར་སྐྱངས་འཛིན་བྱེད་དགོས་ཞེས་གོད་ཀྱི་ཡོད། དེང་སང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆགས་ཐུང་གི་སེམས་སྐྱེས་པ་ན་ནང་དུ་བབྱང་སྟེ་མ་བཟུང་པར་སྒྲོད་དགོས་ཞེས་བརྟེན་ཀྱི་འདུག རོས་ཀྱི་བསམ་པར་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཁ་ཤས་དཔེར་ན་ང་རང་ཚོར་ཐོག་མར་སེམས་ཉམ་པ་ཉམ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ནས་སེམས་ལ་དངངས་སྒྲག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འདི་འདྲའི་སེམས་སྒྲག་དེ་ཁ་གསལ་ནས་སྒྲོད་པ་འམ་གཞན་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ཡང་ཆགས་ཐུང་གི་རིགས་སྐྱེས་པ་སྒྲོད་བཞག་ན། དེ་ནི་སངས་ཏེ་ཞི་རྒྱའི་ཚབ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་ཡོང་གི་རེད། སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་པ་བྱིག་ལ། གལ་ཏེ་སོ་སོའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མའི་ཆར་རྒྱང་ལང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ལོ་བསྐྱུད་ནས་ཡོང་ཆེ་ཞེས་ཐུང་དུ་བྱིན་ནས་སེམས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་སོ་སོས་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར་བཞག་ན་ཞེས་ཐུང་ཤུགས་ཆེ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། གང་ཉམ་ར་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་ཁོང་ཁྲོ་མི་འདྲོད་པ་ཡིན། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་སྒྲོན་པ་ཉམ་བུ་ཆགས་ནས་རྩ་ཆའི་མངོས་ཆས་རིགས་ཀྱང་བཅག་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྗེས་སུ་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཆག་རོ་དེ་དག་ལ་བསྟུན་ནས་འགྲོད་པས་དབུགས་རིང་གཏོར་དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། ཁོང་ཁྲོ་ལ་དགའ་མཁན་སུའང་མེད་པས་དེ་ཉིད་སྒྲུལ་ཐབས་བྱེད་དགོས། དེ་ཉམ་བུ་རྒྱ་ཐོག་མའི་ཆར་ལས་སྐྱེ་པོ་མེད་ཀྱང་། ལྷགས་པ་ལྷ་ཚུགས་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མཚན་བསམ་སྒོ་བྱང་ནས་ཆོད་སེམས་དང་། སྤྱིང་སྤྱོད་བསྐྱེད་ན་རིམ་པས་འབྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཡིན། དཔེར་ན། ངས་ལོ་ལྔའི་ནང་ལ་རིམ་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱེབ་པ་བྱེད་སྐྱེམ་པའི་འཆར་གཞི་བཀོད། དེ་ནས་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ་ལག་ལེན་བསྟར་ན་སེམས་ལ་འབྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་ངེས་པ་ཡིན།

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན།

དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི།

ཐོག་མར་དེ་བཞི་ནི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཚོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཅས་ཡིན། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རྩ་དྲག་ཙམ་ཡོང་གི་ཡོད། དམིགས་པ་ལུས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་བསམ་སྒོ་བྱང་སྟེ་དེའི་རང་བཞིན་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྒྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། འདི་དག་གི་སྐབས་ལ་ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་སྒོ་བྱང་ནས་ལུས་ལ་ཆགས་ཞེན་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདིའི་སྐོར་ཞིབ་ཐ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་འདི་སྐོར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་སོ་སོས་བསམ་སྒོ་བྱང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། སྤྱོད་འཕྱག་དང་རིན་ཆེན་ཐང་བའི་ནང་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཉམ་ལུས་ཀྱི་མི་སྒྲག་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་བསམ་སྒོ་བྱང་སྟེ་སྒྲུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་མཐོང་ན་སྟེད་པ་དང་བྲལ་ཐབས་སམ་འབྲལ་འདྲོད་ཀྱི་སྒྲོ་གི་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནི། ཚོར་བ་བདེ་སྒྲུག་བྱང་སྐྱེམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་ཚོར་བ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམ་སྒོ་བྱང་། ཚོར་བ་

སྤྱག་བཟུལ་ལ་དམིགས་ནས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། ཚེར་བ་བདེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་
 པས། ཚེར་བའི་རྒྱུ་རྐྱེས་སྲིད་པ་ཡོང་གི་འདུག་པས་མ་ན། དེའི་ཐོག་ནས་ཀུན་འབྱུང་ལས་ཉོན་གཉིས་ལས་གཙོ་བོ་སྲིད་པས་བྱེད་པས།
 སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་གི་ཡོད།
 སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་སེམས་ནི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འགགས་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱན་གྱི་ཆ་ནས་གཏན་དུ་གནས་པ། དེའི་སེམས་ཀྱི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་བཅའ་ནས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སེམས་ལས་ཡན་གར་དུ་བདག་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ཐུབ་པ་དང་།
 བདག་རང་རྒྱ་བ་རྟག་པར་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ཐུབ། དེས་བདག་མེད་པའི་ཞི་བ་མུང་འདས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཚས་དྲན་པ་ཉེར་
 བཞག་བྱས་ནས་སྤང་བྱའི་ཚས་འདི་རེད། རྟོར་བྱའི་ཚས་འདི་རེད་ཅེས་སྤང་སྤང་གི་མཚན་ ཉིད་བརྟག་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་པའི་ཆོ་ལམ་
 བདེན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཁ་སང་ཉིན་དང་པོར་བ ཤད་པ་བཞིན་བཀའ་བཏགས་བཞི་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ བླ་འདུས་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བཟུལ་བ། ཚེས་ཐམས་ཅད་རྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ཟུ་རན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་
 བཅས་བཞི་ཡིན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མཐོང་དུས་དེ་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱུན་ལ་
 རྟོས་ནས་འགག་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། བདེ་བ་རྒྱུན་ལ་རྟོས་ཏེ་བསྐྱ བ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྤྱག་བཟུལ་ཡང་རྒྱུན་ལ་རྟོས་ཏེ་སྤང་རྒྱ་ཡོད་པ་
 ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱག་བཟུལ་ནི་ཟད་ཐུབ་པ་ཞིག་ད ང་བདེ་བ་ཡང་སྐྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྒོ་བས་པ་རྟེན་ཀྱི་ཡོད།
 གནས་སྐབས་སྤྱག་བཟུལ་ལས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་ཙ་བ་རྩ་ད་གཅོད་དུས། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་
 བཟུལ་བ་ཞེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་རང་བཞིན་
 ལས་མ་འདས་ཞེས་ངེས་པ་རྟེན་ཡོང་གི་ཡོད། འདིར་ཟག་བཅས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ལ་བཞག་ནས་
 དེའི་དབང་གིས་སྤྱེས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཅེས་པ་འདི་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་འཇུག་ས་མང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྤྱག་བཟུལ་གྱི་ཙ་བ་རྩ་ད་ཆོད་ནས་ཚས་ཐམས་ཅད་རྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དུས། སྤྱག་བཟུལ་གྱི་ཙ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དང་ཟད་ལུས་སུ་མཐོ ང་བས་ཐར་པ་འཕོབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འཆར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་འདི་ཉེ་
 བར་ཞི་ཐུབ་པ་མཐོང་ནས་ཟུ་རན་ལས་འདས་པ་གཏན་དུ་ཞི་བ་ཞེས་པ་འདི་མངོན་དུ་བྱ་ལུས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན། གང་ལྟར་དྲན་པ་ཉེར་
 བཞག་བཞིའི་ཐོག་ནས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཐོག་བསམ་སྒོ ་བཏང་ན་ཆོ་འདིའི་སྤང་
 ཤས་ཐོག་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོའི་ཕུན་ཚོགས་འཕོབ་བྱར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཞེན་པ་ཐོག་ནས་ཕྱི་མའི་སྤང་ཤས་ཀྱང་ཐོག་རྟེ་
 ཐར་པ་ལ་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་སྤྱེ་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱག་བཟུལ་དེ་འདྲ་སྒོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ལྟས་བཞི་བརྒྱ་པའི་
 བླ་པ་།

གང་ལ་འདིར་སྒྲི་ཡོད་མེན་པ།

དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་ཡོད།

ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་པས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ནི་སྤྱག་བཟུལ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་ནི་མི་འདོད་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་
 སྤྱག་བཟུལ་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ཐོག་རྟེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བཟུ ལ་གྱི་ཚུལ་
 བསམས་ཏེ་རང་རང་གི་འཕོབ་བྱར་གྱུར་བའི་ཐར་པ་མུང་འདས་དེར་མུང་འདས་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྤྱེས་ཏེ་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་ན་རྟམ་པའི་སྒོ་
 ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་སྤྱེས་དུས་རང་རང་གི་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་བཤད་ཟེ།

ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི།

དེ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དག་བ་མ་སྤྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱེས་ཟིན་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ། མི་དག་བ་མ་སྤྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་
 དང་། སྤྱེས་པ་སྤྱོད་བ་རྟེ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ།

རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ།

གསུམ་པ་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྩ་འཁུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་རབ་འབྱམས་སུ་བཟོད་ཐུབ་པ་
རྒྱུ་ལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་བརྗོད། གོང་དུ་བཤད་པའི་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་དང་ཚོགས་
ལམ་སྐྱེས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཐུན་གྱི་གང་ཟག་ཚོགས་ལམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ནས་སྦྱོར་ལམ་
སྐྱེས་ནས་བཟོད་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་པར་ཡོང་ཐབས་མེད། བརྟེན་འབྱུས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་དགོས་པ་
ཡིན། དེས་ན་དེའི་སྐབས་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཞིག་ནས་སྐབ་ཚུལ་རོབ་ཙམ་བཤད་ན། སྦྱོར་སྐྱོམ་ལ་དབྱུང་སྐྱོམ་
དང་འཛོག་སྐྱོམ་གཉིས་ཡོད། མིང་གཞན་ཞིག་ནས་ད་ ང་ལྟ་མཐོང་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད། དེ་འདྲའི་ཞིག་ནས་གཉིས་པོ་ནི་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུ ང་གི་
འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། འོ་ན་ཞིག་ནས་གི་རོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན། ཞིག་ནས་
གྱི་རོ་བོ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་སྤྲུགས་པ་དང་བུལ་ཞིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་གནས་ཆའི་མཐུ་ལས་ལུས་སེམས་
ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་བརྟེན་པོ་ཆགས་ན་དེ་ནི་ཞིག་ནས་ཡིན། ལྟ་མཐོང་གང་ཡིན་ཞེས། གནས་ཆ་ཐོབ་ཡོད་པ་ཞིག་གཞིར་
བཞག་གི་ཐོག་ནས། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དབྱུང་པའི་དབྱུང་སྐྱོ བས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ན་དེ་ནི་ལྟ་མཐོང་
ལ་བཞག་ཡོད། དེ་ལྟར་དབྱུང་སྐྱོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། ཐོན་དུ་གནས་ཆས་དྲངས་
པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་མེད་ན་དེ་སྐྱེ་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་སྦྱོང་འཇུག་ནས།

ཞིག་ནས་རབ་ཏུ་ཐུན་པའི་ལྟ་མཐོང་གིས།

ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས།

ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཞིག་ནས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་འཛོག་སྐྱོམ་དང་། ལྟ་མཐོང་གི་རོ་བོ་ནི་དབྱུང་སྐྱོམ་ཡིན། འོ་ན་ཀྱང་དབྱུང་སྐྱོམ་དང་འཛོག་སྐྱོམ་
ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ཞིག་ནས་དང་ལྟ་མཐོང་ཡིན་དགོས་ཀྱི་མེད། དེ་ཡང་ཞིག་ནས་དང་ལྟ་མཐོང་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་མཐོང་ཡིན་ན་རྩེ་ལྟ་བ་
རྟོགས་པའི་ལྟ་ མཐོ ང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ལ། དེ་བཞིན་ཞིག་ནས་ཡིན་ནའང་རྩེ་སྟེང་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོམ་པས་མ་ཁྱབ་པོ། ཞིག་ནས་
དང་ལྟ་མཐོང་དང་གཉིས་ཀ་སྐྱོམ་སྦྱངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ལས། དམིགས་ལུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་བཤད་པ་མིན། དེར་བརྟེན་རྟོང་
རྟེང་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་དང་། རྩེ་སྟེང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་མཐོང་ལའང་རྩེ་སྟེང་པ་ལ་དམིགས་
པའི་ལྟ་མཐོང་དང་རྩེ་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་མཐོང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན།

འོ་ན་ཞིག་ནས་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ཞེས། ཐོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཞིག་ནས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཡོད་ པའི་ཐོག་ནས་ལྟ་
མཐོང་གིས་ལུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་དུས། དེ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན། དཔེ་མཚན་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། མཚན་མིའི་
ལུན་ནག་ཏུ་ལོགས་རིས་ཤིག་ལ་ལྟ་དགོས་བྱུང་ན་མར་མེ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གསལ་པོ་ཞིག་དང་། མི་གཡོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དཔེ་
དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བྱིང་རྟོག་གིས་མི་གཡོ་བའི་གནས་ཆ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ལུལ་ལ་དཔྱོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཤད་ཡོད། ཞིག་ནས་གཉིས་
པོ་འདི་ཐུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤིག་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཐུན་ན་ཞིག་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱབ་པ་བཤད་ཡོད། འདི་དམིགས་བསམ་པ་དབྱེད་པ་
ཞིག་ལས་ལྟ་མཐོང་ཡང་དབྱུང་སྐྱོམ་མི་བྱེད་པར་འཛོག་སྐྱོམ་གྱི་རྟེང་ནས་སྐྱབ་པ་བཤད་ཡོད། འདི་ནི་ཐོན་དུ་སྐྱེ་བཀག་གཏོང་བའི་
གནད་ལྟར། གནད་འགག་ཅིག་ལ་ཐུག་གི་ཡོད། ལག་ལེན་མ་ནོར་བ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་འཛོག་སྐྱོ མ་དེ་རང་གི་རྟེང་ནས་ཞིག་ནས་བྱུང་འབྲེལ་
དུ་སྐྱབ་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཞིག་ནས་སྐྱབ་སྦྱངས།

དང་ཆོ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཐོག་འགྲོ་གི་ཡིན། བརྗོད་གཞི་དང་པོ་དེ་ཐོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གཞི་ཚུ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཆ་དེ་ ཡིན། དེ་ལ་
 ས་ཆ་ཁ་ཁུ་སིམ་པོ། ཞི་བདེ་ཅན་གྱི་གནས་དབུན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་འབྱུང་བའི་སྐྱ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་དགོས།
 བསམ་གཏན་གྱི་ཚར་མ་སྐྱ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་པས་གནས་གྲུའི་ལམ་མ་ཁེལ་བ་ཞིག་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་དུག་པོ་མེད་པ། སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་
 འདྲ་དུ་སྒྲིམས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་སྐབས་དེར་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་གཞག་ཀྱན་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
 གཞན་ཡང་ཟས་དང་འབྲེལ་བ་སྤྲན་བྱ་ཡོད། ཟས་མང་དུགས་ན་བསམ་སྒྲོ་ནག་འཐོམ་མེར་འགྲོ་བར་མ་བཟད། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱང་པར་ཀློག་
 རྒྱུ་ཀློག་བྱེད་དགོས་པ་ཡོང་བས་ཡག་པོ་མེད། དེས་ན་ཟས་ཀྱང་ཅམ་ཟ་དགོས་པ་དང་། གཉི ད་ཀྱང་དུས་ཐོག་ཉལ་དགོས་ལ་ཆང་རག་
 ཚ་བ་ནས་འཐུང་རྒྱ་མེད། ཆ་རྒྱུན་དེ་དག་ཆང་བའི་ཐོག་སོ་སོའི་སྤོང་སྤངས་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཀྱང་པ་དོ་རྩེ་སྐྱེལ་ཀྱང་ཞེས་བརྗོད་ཡོད།
 ཡིན་ནའང་དེའི་བསམ་པར་སྤོང་སྤངས་འདི་ལ་གོམས་འདྲིས་མེད་མཁན་ཆོ་སྤྲན་བྱ་ཁག་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 གནས་ཐུབ་མ་ཐུབ་པར་དུས་ཚོད་ཆ་ཆང་རྒྱུ་པའི་ཐོག་གཏོང་དགོས་པ་ཡོང་གི་རེད་སྟེ། དེས་ན་རྒྱུ་སྤྲེགས་ཐོག་བསྐྱེད་ན་འགྲིག་མི་
 ཡོང་ངམ། ལག་པ་གཡོན་འོག་དང་གཡས་སྤེང་དུ་བཞག་ནས་མཐོང་བོང་གི་ཅེ གཉིས་ཐུག་པའི་ཐོག་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་ཐོན་པ་ཞིག་
 དགོས། དེ་ཡང་རྩེ་འོག་སོར་བཞིའི་མཚམས་ལ་བཞག་སྐལ ཆོགས་མང་འཕྱར་བསྐྱེད་སྐྱེལ་ཀྱང་བྱས་པ་ཡིན་ན་གདན་རྒྱུ་མཐོ་ལ་
 མདུན་དམའ་ཅམ་བྱས། དཔུང་པ་གཉིས་རང་འབབ་ལ་བཞག ལག་རར་གཉིས་ཡོངས་སུ་གཞུགས་པོ་ལ་སྤྱར་ན་དོད་ལྷག་རྒྱུའི་ཉན་ལ་
 ཡོད་པས། བྱ་མོ་གཉིས་སྤྲན་བྱ་རྒྱུ་ཅམ་བཞག མགོ་བོ་སྤྲན་བྱ་གུག་ཅམ་བྱས། ཟེ་ཅེ་རྒྱུ་ལ་སྤྱར། དེས་དབྱགས་ཏ ཅང་མི་འགྲོ་བ་དང་
 ལ་མི་སྒྲོམ་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད། སོ་དང་མཆུ་རྟོ་གཉིས་རང་འབབ་ལ་བཞག སོ་མེད་ན་མཆུ་རྟོ་གཉིས་དེ་ལེགས་པར་སྤྱར་དགོས་པ་ཡིན།
 མིག་སྒྲ་ཅེར་པའ། བྱེད་རང་ཆོ་དེའི་ཐད་སེམས་ཁལ་མི་འདུག མི་སྒྲ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན། སྒྲ་ལ་བཞག་དུགས་ཆོ། མིག་ལ་ན་ཆ་གཏང་
 རྒྱུའི་ཉན་ལ་ཡོད། དེར་བ རྟེན་མིག་སྒྲ་ཅེ་ལས་པར་ཅམ་པ་ལས་སྒྲ་ལ་ཉན་མི་དགོས། ཐོག་མར་མ་གོམས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མིག་
 བཅུམས་ན་སྤྲན་བྱ་པར་ཡོང་། སྒྲོམ་དངོས་སམ་རྟིང་དེ་འཛིན་དངོས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས།
 མིག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་མིན། དེས་ན་སྒྲོམ་དངོས་གནས་རྒྱག་མཁན་ཞིག་ཡི ན་ན་མིག་གཤམ་ཆེན་པོ་མིན། མིག་མ་བཅུམས་ན་
 འགྲིགས། དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ཡོད་ན་ཤེས་པ་གསལ་བ་ཡོང་ཡང་གནས་ཆ་ཞན་པ་ཡོང་བས། མིག་ཤེས་ཕུད་ན་གནས་ཆ་ཡག་པ་ཡོད།
 ཡིན་ནའང་སྤྲན་བྱ་མི་གསལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ར་ཆོའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་ཏ་ཅང་འབྲེལ་བ་ཡོད། དེ་ནས་ལ་ཅེ་ག་
 པར་སྒྲིག་ཉེ་བསྐྱེད་ན་ཡག་པོ་ཡོད། འཛིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་དངོས་གནས་ཡག་པོ་རེད། འདི་ནམས་སྤོང་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར་དང་།
 དམིགས་པའི་སྒྲོར་སང་ཉན་བཤད་རྒྱ་ཡིན། ॥

ཞི་གནས་སྐབ་ཚུལ།

ཐོན་སྐྱེད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྩེས་སུ་ཐོག་མར་དབྱགས་འགྲོ་འོང་ལ་བརྟེན་དབྱེད་བྱེད་དགོས། དབྱགས་ཏ་ཅང་
 རྒྱགས་ཆེན་པོ་དང་། ཡང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་རྒྱགས་རྒྱུ་དུ་བཏང་བ་འདི་མིན་པར། དབྱགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རང་འབབ་དལ་སྤོང་སྤངས་པ་
 དགོས། རྟིང་དེ་འཛིན་སྐབ་པ་ལ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་དབྱས་མཐུ།

ཉེས་པ་ལྷ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད།

བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ།

ཞེས་གསུངས་ཡོད། འོ་ན་ཉེས་པ་ལྷ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལེ་ལོ་དང་། གདམ་ངག་བརྗོད་པ་རྩེ་དམིགས་རྟེན་བརྗོད་པ། བྱིང་རྟོད་གཉིས་སོ་སོར་
 དབྱེ་ན་དུག་དང་། བྱིང་རྟོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ལྷ་ཡིན། བྱིང་རྟོད་བྱུང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ། བྱིང་རྟོད་མ་བྱུང་
 བའི་སྐབས་ལ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྟེན་ན་ཉེས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྤོང་བ་ལ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བཤད་ཡོད། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་བཞི་
 བཤད་པ་ནི། དད་པ་དང་། འདུན་པ། ཚོལ་བ། ཤིན་སྤངས་ཏེ་བཞིའོ། ཤིན་སྤངས་ད་ལྟ་ཡོང་བ་མིན། ཤིན་སྤངས་ཐོབ་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་

གནས་ངན་ལེན་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་ཆོག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་ངས་ནི་རྩེས་སུ་མ་གཏོགས་ཐོག་མའི་ཆར་
ཡོང་མི་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཐོག་མར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་དོན་གཉེན་གྱི་འདུན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩིས་པ་བཅས་བཞི་ནི་ལེ་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན། དམིགས་རྟེན་བརྟེན་པའི་སྟོན་གྱི་གཉེན་པོར་
དྲན་པ་བཤད་ཡོད། དྲིང་རྟོན་གཉེན་གྱི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོ་ཤེས་བཞིན་ཡིན། དེ་ནས་དྲིང་རྟོན་གྱི་ཆོ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པར་འདུ་
བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ། དྲིང་རྟོན་མ་བྱུང་བའི་ཆོ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པར་འདུ་བྱེད་སྟོན་པ་སྟེན་དགོས་པ་
ཡིན།

དམིགས་པ་བཞི།

འོན་དམིགས་རྟེན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་རྟེན་ལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་མདོའི་ནང་། མཁས་པའི་
དམིགས་པ། སྤྱོད་པ་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་པ། ལྷག་པའི་དམིགས་པ་བཅས་བཞི་གསུངས།
ལྷག་པའི་དམིགས་པ། ལྷག་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དམིགས་བྱེད་དང་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་
པ་ཞིག་ཡིན། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་དང་། དམིགས་སྣངས་དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཡིན། ལྷག་པའི་དམིགས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མི་དཔྱོད་
པར་འཛོག་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་བྱས། དམིགས་བྱེད་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་རྩིས་པ་སྟེ། སྟོན་གྱི་དངོས་པོའི་མཐའ་ཞེས་གཅིག་
བྱས། དགོས་པ་ཡོངས་སྤྱབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཞི་གནས་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། འདི་དམིགས་པ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞི་
གནས་ཐོབ་ཟིན་པ་ཞིག་གིས་ཞི་གནས་རང་ལ་དམིགས་ནས་དམིགས་པ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། སྤྱོད་པ་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་པ། སྤྱོད་པ་
རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྱོད་པ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ལྟགས་ཆེ་བ་སྤྱད་ཡོད་པ། དེ་དང་བསྟུན་ནས་དམིགས་པ་བྱེད་བྱུང་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཞེ་སྤངས་ཤས་ཆེ་བ། གཏི་ལྷག་ཤས་ཆེ་བ། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་བཅས་ལྟོ། འདོད་
ཆགས་ཤས་ཆེ་བས་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱུག་པ་སྟོན་པ་དང་། ཞེ་སྤངས་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ། གཏི་ལྷག་གི་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་
པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་དབྱུགས་འབྱུང་རྟུབ་སྟོན་པའོ། འབར་མའི་ལམ་ལྷགས་ཤིག་གི་ནང་དབྱུགས་འབྱུང་རྟུབ་
དམིགས་རྟེན་ལ་འཛོག་པའི་སྟོན་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་འདུག

མཁས་པའི་དམིགས་པ།

འདི་ལའང་ལྟ་སྟེ། བྱུང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། སྟེ་མཆོད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས། གནས་དང་གནས་མིན་བཅས་ལྟོ། །
ཉོན་མོངས་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་བཅས་གཉིས་ཡོད། དེའི་ཐོག་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན། དེ་བས་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་ཡོང་བ་ཡིན། འདི་དམིགས་པ་སྤྱིར་
བཤད་པ་ཡིན། ལྷག་པ་ལ་བཤད་པ་རང་རང་ཆོས་དམིགས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བསམ་སྟོན་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་སོ་སོའི་ཁམས་དང་
བསྟུན་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། རྩོན་དུ་སོང་བ་བཞིན་ཆགས་སྤངས་ཤས་ཆེ་བས་མི་སྤྱུག་པ་དང་བྱམས་པ་སྟོན་པ། ང་རང་ཆོ་ལམ་ཆེ་བ་
རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་དབྱུགས་འབྱོའོང་ལ་དམིགས་པ་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷག་པའི་དམིགས་རྟེན་དམིགས་བསལ་མེད་པར་
སེམས་ཁོ་རང་དམིགས་རྟེན་ལ་བཞག་ན་འདྲ་ཡག་པོ་ཡོད། སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱབ་ཏུ་བྱུང་བྱེད་པའོ་དང་། མོག་རྒྱུང་
ལྷགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད། ང་ལ་ངོ་ཤེས་པ་ཁ་ཤས་ཡོད། ཁོང་ཆོས་སེམས་ལ་ཞི་གནས་སྤྱབ། གང་འཆོམ་སོང་རྩེས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་
ཆགས་ཀྱི་འདུག རྩོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། རྩོད་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མི་དཔྱོད་པར་ཅི་གཅིག་དུ་བཞག་
ནས་ཞི་གནས་སྤྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། ལྷགས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྤྱོད་སྣངས་སྣང་བྱས་པ་ཡིན་ན། ལྷ་སྐྱ་སྟོན་པ་འདི་ཡིན། ལྷགས་དང་མ་འབྲེལ་
བར་བྱས་ན་མཉུན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལྷ་བྱུང་དམིགས། ནང་པ་མིན་ན་ཡེ་ཤུ་མ་ཤིག་ལྷ་བྱུང་སྟོན་ན་འདྲ་འབྲིག་ཡང་ཉིན་རྒྱ་ལྷ་བྱུང་
ཡིན་ན་ཡིག་འབྲུ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ལྷགས་འདྲ་མིན་སོ་སོའི་དམིགས་རྟེན་གང་དུ་སྤྱར་ཡང་འབྲིག་གང་སྟོན་པའི་ཕྱི་ནང་

ཆང་མར་བྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། བར་པ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་པ་ཡིན་ན། ཐག་ཉེ་རྒྱ་ལྷ་བཞི་ཙམ་དང་། མཐོ་དམན་སོ་
སོའི་ཕྱིན་མཆམས་དང་ཐང་ཀར་ལེལ་བ་བྱས། སྐྱ་དེའི་དམིགས་པ་གསལ་བྱབ་ཆེ་ཕན་བྱ་ཆུང་ན་ཡག་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་བསྐྱ་
སྐྱ་བའི་བྱང་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱ་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་སྒོ་གཏང་ན་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད། ད་དུང་སྐྱ་དེ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་
འཕྲོ་བ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱང་བ་མི་ཡོང་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད། ཐོག་མར་སྐྱ་དེའི་རྣམ་འགྲུར་ལ་ལ་སོགས་
པར་ཡག་པོ་བྱས་ནས་མིག་པུང་དགོས། སྐྱ་དེ་ཡང་ལྷ་བྱིས་པ་ཆད་ལྡན་ཞིག་གིས་བྱིས་པ་ཞིག་ལ་ལྷ་དགོས་ཀྱི། ལྷ་འབྲི་ཤེས་ལ་མ་ཤེས་ཀྱིས་
བྱིས་པའི་སྐྱའི་ཞལ་བྱིམ་ཀྱག་གེ་ཀྱོག་གེ་དེ་འདྲ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། རྩེས་སུ་སོ་སོ་སངས་རྒྱ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོང་རྒྱའི་ཉེན་ལ་
ཡོད། གང་ཡིན་ཞིན་དེ་ལྷ་དམིགས་པས་སྐྱབ་པ་འདི་ན་ མ་ཡང་འགྲུར་བ་མེད་པར་གནས་དགོས་པ་ལས། ང་ཚོ་ ས་དམིགས་རྟེན་ཉེན་རེ་
བཞིན་བརྩེས་ན་མི་འགྲིག་ ཐོག་མ་ནས་སྐྱ་ཆད་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་སོགས་གཏན་འཁེལ་བ་བྱས་ནས་བྱིས་སྒོམ་བཅན་པ་ཞིག་མ་
བྱང་བར། དེ་རང་ལ་དམིགས་རྟེན་བཅོལ་ཏེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། དམིགས་རྟེན་དེ་སྒོ་ལ་བཞག་ཆར་བའི་རྩེས་ལ་གང་བྱེད་དགོས་ཤིག་
འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བྱང་བར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། གནས་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། གསལ་ཆ་ཡོད་
མཁན་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གནས་ཆ་གཅིག་བྱ་ལ་རྟ་ལས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། གསལ་པོ་དགོས་རྒྱ་རྟ་ཅང་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདིའི་གསལ་
པོའི་དོན་ནི་དམིགས་རྟེན་ཡུལ་གསལ་བའི་གོ་བ་གཅིག་བྱ་མིན་པས། དམིགས་བྱེད་སྒོ་དེ་རྟ་ཅང་གསལ་པོ་དགོས་པ་དང་། གསལ་པོའི་ཐོག་
ལ་རྟ་ཅང་གྲུང་པོ་དང་གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

ལྷན་ནེར་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། སློའི་ཟུར་གཅིག་ནས་བྱིང་ཚོད་ཡོད་དང་མི་ཡོད་པ་གི་བྱ་ར་བྱེད་པ་འདི་ཤེས་བཞིན་འདུན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གང་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། སེམས་ཏ་ཅང་ཁྱམ་ན་ཚོད་པ་མི་སྤྱེ་ཁོང་། སེམས་ཏ་ཅང་ཁྱམ་ནས་ཚུར་རང་བཞིན་གྱིས་འདུ་ཡོད་དུས་སེམས་འཕང་དམའ་ཅུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་འཕང་དམའ་ཅུ་ཕྱིན་པ་དེའི་ཚོད་གྱིས་འགྲོ་བ་ཀྱང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་དུས་བྱིང་བ་སྤྱེ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་གི་ཡོད། སེམས་འཕང་མཐོ་དྲགས་ན་བྱིང་བ་བསལ་ཏེ་ཀྱང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཀྱང་ཚོད་པ་སྤྱེ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེར་བརྟེན་སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་ལ་གཞིགས་ནས་སེམས་འཕང་མཐོ་པོ་འདི་འདྲ་བྱས་ན། སལ་ཆེར་ཚོད་པ་སྤྱེ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འདུག་བསམ་ན་ཕན་བྱ་མར་བཅག་སེམས་འཕང་ཏ་ཅང་མཐོ་དྲགས་ན་ཚོད་པ་སྤྱེ་རྒྱུ་འི་ཉེན་ཁ་འདུག་བསམ་ན་ཕན་བྱ་མར་བཅག་སེམས་ཏ་ཅང་མཐོ་དྲགས་ན་ཚོད་པ་སྤྱེ་རྒྱུ་འི་ཉེན་ཁ་འདུག་བསམ་ན་ཕན་བྱ་གཅོག་དགོས། ཡང་ཉམས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་བ་སྤྱེ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་མཚམས་ལ་སེམས་འཕངས་མཐོ་ཅུ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། འོ་ན་སེམས་འཕང་མཐོ་ཅུ་གཏོང་བ་དང་དམའ་ཅུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། སེམས་འཕང་མཐོ་ཅུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ལ། སེམས་དགའ་པོ་ཡོད་པའི་ལྷལ་ལ་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས། ཡིན་ནའང་འདྲོད་ཆགས་སྤྱེ་བའི་ལྷལ་མིན་པ་དགོས། དཔེར་ན་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ང་རང་ཚོར་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། མིའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་འདྲའི་ཐོག་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སོ་སོའི་སེམས་ལ་སློབས་པ་བསྐྱབས་ནས་སེམས་ཀྱི་འཕང་ཕན་བྱ་མཐོ་ཅུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ད་དུང་གོང་དུ་སེམས་བྱིང་སྤྱེ་ཡོད་པ་འདི་སེམས་འཕང་མཐོ་ཅུ་བཏང་ཡང་སངས་ཀྱི་མི་འདུག་ན། ཐུན་གྲོལ་དགོས། ཐུན་གྲོ་ལ་ནས་ས་ཁད་ཡངས་པོ་འཇམ་ཐང་དཀར་ས་ལ་འགྲོ་དགོས། དེ་དོགས་སོགས་ལ་བསྟོན་དེ་མིག་ཐག་རིང་ལ་བལྟ་བ་དང་། མཁའ་རླུང་གཙང་མ་རྩབ་པ། རྒྱ་གར་མོས་གདོང་བཀྲ་བ་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བཤད་ཡོད། དེ་ནས་སེམས་འཕང་མཐོ་དྲགས་ཏེ་སེམས་ཏ་ཅང་འགྲོ་སྟོན་ཡོད་གི་འདུག་ན། སེམས་འཕང་དམའ་ཅུ་གཏོང་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། སེམས་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་སྐྱབས་ཐུང་གི་རང་བཞིན་དང་། འཇིགས་སྐྱབས་སོགས་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས། ད་ངས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་ཟུར་ཡང་འདིས་ཕྱང་བས་ད་ལྟ་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མེད། དེ་ལྟར་བསམ་སློ་བཏང་ན་སེམས་ཕན་བྱ་འཕང་དམའ་ཅུ་འགྲོ་ཐབས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་པས་ཞིག་ནས་སློམ་མཁན་གྱིས་སེམས་ལ་བསམ་སློ་བཏང་བ་དང་ལམ་སངས་སེམས་ལ་འགྲུལ་བསྟོན་ཐབས་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས། ཟུར་ཞིག་ནས་མ་བསྐྱབས་པའི་གོང་ལ། ལ་སངས་ལ་ཉིན་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་སྐབས་བརྗོད་པ་བཞིན། དོན་དག་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསམ་སློ་བཏང་སྟེ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་སེམས་ལ་གདོང་ཚོད་གང་འཚམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེས་དངོས་གཞི་འཇོག་སློམ་བྱེད་པ་ལས། དཔྱད་སློམ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། ཟུར་དཔྱད་སློམ་བྱས་པའི་རུས་པ་སེམས་ལ་གནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ལ་ཚུར་བསྐྱར་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསམ་སློ་བཏང་ན། ཟུར་བསམ་སློ་བཏང་ནས་ངེས་ཤེས་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ལམ་སངས་སེམས་འཕང་མཐོ་ཅུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཡང་སེམས་འཕང་ཏ་ཅང་མཐོ་དྲགས་ནས་དམའ་ཅུ་གཏོང་དགོས་ན། ཟུར་ངེས་ཤེས་རྟོག་པ་དཔེར་ན་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། མི་སྐྱབས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇོན་ལ་བསམ་སློ་བཏང་ན། དེ་མ་ཐག་སེམས་ལ་རུས་པ་ཐོན་ནས་སེམས་འཕང་དམའ་ཅུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཡང་སྐབས་རེ་དམིགས་པ་ལ་ཤས་འདི་འདྲ་བཤད་ཡོད་པ་སྟེ། སེམས་གསལ་པོ་མེད་པ་ཆགས་དུས་དབྱིངས་རིག་བ་སྐྱེས་ནས་སེམས་ནམ་མཁར་བསྐྱེས་པ་དེ་འདྲའི་དམིགས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་བྱིང་ཚོད་ངོ་ཤེས་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ནས་ཤེས་པ་བྱས་ནས། དངོས་གཞི་སློམ་པའི་ཆོ་བྱིང་ཚོད་བྱུང་སྐབས་ལ་གཉེན་པོ་གང་བཞེན་དགོས་པ་དེ་ལྟར་བཞེན་དགོས་པ་ཡིན། བྱིང་ཚོད་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ཤེས་བཞིན་བཞེན་དྲགས་ན་ད་མིགས་རྟེན་འཚོར་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་སྟོན་མེད་པའི་སྐབས་ལ་ལྷན་ནེར་སྟོན་པའི་ཐབས་ཤེས་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན། འདི་ལྟར་སློམ་པ་ཡིན་ན། སེམས་གནས་དགའི་རིམ་པ་སྐྱབས་ཡོད་ཁོང་། སེམས་གནས་དགའི་རིམ་པ་དང་པོ་ནི་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞིག་ནས་སློམ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་ཞིག་ནས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོས་པའི་ཀྱིན་བྱས་ནས་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་དམིགས་རྟེན་དེའི་སྐང་ལ་སེམས་བཞག་པ་འདི་ལྟ་མཐུད་ནས་གནས་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱན་དུ་འཇོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་གནས་ཆ་དང་གཡེང་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཡེང་བ་ཀྱང་ཁོང་། གནས་

ཆ་མང་བ་ཆགས་ནས་ཡོང་དུས་མ་ཚུ་སྤྱོད་དག་མིན་གང་ཡིན་ཡང་དམིགས་པའི་སྐར་ལ་ཕལ་ཆེར་གནས་ཀྱི་ཡོད། ལུང་ཟད་སེམས་
དམིགས་པའི་སྐར་ལ་མི་སྣོད་པའི་འཕྲོ་བ་འདི། དེ་མ་ཐག་ཚུར་སྤྲོན་ཏེ་འཛོག་པ་དེ་ལ་སེམས་གནས་གསུམ་པ་ཞེས་བརྗོད།
དང་པོ་དང་རང་ཆོའི་སེམས་དམིགས་པའི་སྐར་ལ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་ནམ་ཁྱོན་མང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ནམ་ཀུན་
དང་ལ་ནམ་ཁྱོན་འདི་འདྲ་འཆར་གྱི་ཨ་ཡོད་སྟེ་ནམ་ཁྱོན་རང་གིས་རང་ལ་ཉ་ལས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་། དེ་དུས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ལ་ནམ་ཁྱོན་མང་དུ་བྱིན་མེད་པར་དེ་ནི་ནམ་ཁྱོན་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཉགས་ཡིན། དཔེར་ན་དང་ཆོས་འཛོན་གྱི་སྒྲིམ་ཉམས་ལེན་ཉཅུན་ཞེས་པ་
སྒྲིམ་པའི་སྐབས་ལ་ཉག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་སྐབས་ལ་མཆོལ་མ་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཟ་འཕྲུག་ཀྱང་མང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་
གི་ཡོད། ནམ་ཀུན་དེ་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་དོ་སྣང་ཡོང་གི་མེད། དེ་ནས་རྒྱན་དུ་འཛོག་པའི་སྐབས་ལ་སེམས་སུ་མཐུད་དམིགས་རྟེན་གྱི་
སྐར་ལ་འཛོག་པ་དེ་ཡུན་རིང་པོ་ཆགས་ནས་ཡོང་དུས་ནམ་ཁྱོན་ཏོག་ཙམ་དལ་གསོ་བའི་ཉམས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། གསུམ་པ་དེ་ལ་
ཐང་ཆད་པའི་ཉམས་ཤིག་ཀྱང་ཡོང་བ་ཡིན། འདིའི་དོན་ནི་ནམ་ཁྱོན་ནམས་ཉ་ཅང་འཕྲུག་པོ་མེད་པར་སྣོད་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ ཡིན།
བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་སྐབས་ལ་སེམས་དམིགས་རྟེན་འཆར་གྱི་མེད་ཅིང་། ཕལ་ཆེར་དམིགས་རྟེན་འཆར་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་ཡིན།
ཡིན་ནའང་དམིགས་རྟེན་མ་འཆར་བའི་དང་ཡོང་བའི་བྱིང་ཁྱོད་པ་ནམས་འགོ་ཚུགས་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་སྒོ་བ་ཕྲག་ཞིག་གི་གཟུགས་
པོ་འཛིན་བྱ་འཛོགས་སའི་ནང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ་བསམ་སྒོ་གཞན་དག་ལ་འགྲོ་བ་ཇི་བཞིན་སེམས་དམིགས་རྟེན་ཐོག་གནས་པ་གང་ཞིག་
ལ་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱར་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་དུས་དུན་པའི་སྒོ་བས་སྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ལྷ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ། དེའི་སྐབས་
ལ་བྱིང་ཁྱོད་རགས་པའི་ཉེན་ཁ་ལས་ཕལ་ཆེར་གྲོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡིན་ནའང་བྱིང་བ་པ་མེད་ཉེན་ཁ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་ ཤེས་
བཞིན་གྱི་སྒོ་བས་སྐྱེད་དགོས། དེ་ནས་དུག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ཁྱོད་པ་པ་མོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག རྒྱུ་དུ་སེམས་གནས་ལྷ་
པའི་སྐབས་ལ་བྱིང་ཐོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེས་ཁྱོད་པ་པ་མོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་གཉེན་པོ་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་བས་སྐྱེད་
དགོས་པ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་བས་སྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་བས་རྒྱུགས་པ་ཡིན།
དེ་ནས་བདུན་པ་ནམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། འདིར་ཕལ་ཆེར་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུ་ལོང་བ་ལག་པོ་ཡིན། བྱིང་ཁྱོད་མེད་པའི་ ཐོག་ནས་ཡོང་གི་
ཡོད། ཡིན་ནའང་དེའི་གནས་སྐབས་ལ་ཚོལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། བྱིང་ཁྱོད་ཕལ་ཆེར་ཕན་བྱ་ལས་ཡོང་གི་མེད་ཀྱང་། བྱིང་
ཁྱོད་ཡོང་རྒྱུར་གཏིང་ནས་སྒྲིམ་དགོས་པ་ཡིན། བརྒྱད་པ་ཙེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐུན་གྱི་འགོ་ལ་དས་བྱིང་ཁྱོད་མི་ཡོང་བའི་
གཟུབ་གཟུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པས་མ་དགོས། དེ་ནས་ཕལ་ཆེར་སྒྱུ་ལོང་པར་འགྲོ་གི་ཡོད། དགུ་པ་མཉམ་འཛོག་གི་སྐབས་ལ་དཔེར་ན་འདོན་
པར་ཁ་བྱང་བ་ལྟར་བསམ་སྒོ་གང་ཡང་གཏོང་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་དུ་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱགས་སྒྲ་མེད་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཐའ་ཞིག་ཡིན་
ན། འདིའི་སྐབས་རྒྱུགས་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད། དཔེར་ན་སེམས་གནས་བསྐྱབ་རྒྱུ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ལ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཡོད། སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཡང་སྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་
པའི་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་པ་མ་སྐྱེས་ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད། སྒོ་བས་དུག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་བཤད་མི་དགོས་པར། དེ་རིང་འདིར་འཛོག་རྒྱ་
ཡིན། ॥

ཞི་གནས་ཐོབ་ཚུལ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱངས་ནས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ། བྱིང་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དམིགས་ པ་ཙེ་གཅིག་ཏུ་
གནས་ནས་སེམས་གནས་དགུ་པ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་འབྲུག་གི་ཡོད། དེའི་སྒྲིམ་རྒྱུ་བསྐྱངས་པ་ལས་དུ་ས་ཆོད་རིང་ཐུང་གང་འདྲ་བྱེད་
དགོས་ཤིང་། ཐུན་ཐུང་ལ་བྲངས་མང་བ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཡུན་རིང་དུགས་ན་ད་ལྟ་དང་རང་ཆོལ་ས་དང་པོ་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་
ཡོང་བ་དགའ། མ་ཟད་ཐང་ཆད་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྱུ་ཅན་ཞིག་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དཔེར་ན་སྐར་མ་བརྒྱའམ་བཙོ་ལ་ལས་མ་
བྱང་ཡང་འགྲིག ཡིན་ནའང་དུས་ཆོད་ཞོགས་པ་ཡག་ཤོས་ཡིན། དཔེར་ན་རྒྱ་འཁོལ་བའི་སྐབས་བཞིན། རྩ་མའི་རྩེ་དེ་མ་ཡལ་གོང་ནས་བྱི་

མའི་ཕྱི་དེའི་མཐུན་མཐུན་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་ཚད་ཡོང་པ་ཡག་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཏང་ལྷ་བ་ལ་ཤས་སམ། ལོ་གཅིག་ནང་ཕལ་ཆེན་ཞིག་ནས་འབྲུབ་ཐུབ་པ་བ་ཤད་ཡོད་པས་ཏ་ཅང་རིང་པོ་འགོར་གྱི་མེད། དེ་ནི་ཆ་རྒྱུན་ཚད་མ་འཛོམས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས་སེམས་གནས་དགུ་པ་ཐོབ་སོང་ན། དེ་ནས་རིམ་པས་རྣམ་ཀུན་ང་རང་ཚོའི་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་འདི་གནས་ངན་ལེན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་བཀོལ་མི་བཟོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོའི་སེམས་འདི་གང་འདྲོད་དུ་བཀོལ་དུང་གི་མེད། སེམས་འདི་གང་འདྲོད་དུ་བཀོལ་མི་དུང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དེ་ཤུགས་ཚུང་དུ་བྱིན་ནས། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་སེམས་ཤིན་ལྷངས་ཞེས་པ་འདི་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་ཤིན་ལྷངས་སྐྱེས་པའི་ཐ་ལྷན་སུ་ཁྲད་པ་སྡེ་ཕེབ་པ་ཡོང་ཞེས་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་པས་མི་བདེ་བ་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡོང་བ་ཡང་གཟུགས་པོའི་ནང་ལ་རྒྱུང་འགོ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། རྣམ་ཀུན་དཔེ་བཞག་དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། སྐྱབ་ལཱ་ཚར་མ་ཐག་གི་མགོ་ལ་ལག་པ་ཆ་བོ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་བཤད་ཡོད། འདི་ང་ཚོ་སྐྱབ་ལཱ་ཚར་མ་ཐག་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་རེད། འདི་ཤིན་ལྷངས་སྐྱེ་བའི་ཐ་ལྷན་ཡིན་འདུག ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོམ་མཁན་ལ་ཤས་ཀྱིས་ཚོར་བ་དེ་འདྲ་སྐྱེ་གི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག འདི་ནས་སེམས་ལས་སུ་དུང་བའི་ཤིན་ལྷངས་སྐྱེས་པའི་མཐུ་ལས་ལུས་ཤིན་ལྷངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུང་ལུས་ལ་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། དེ་ནས་ལུས་ཤིན་ལྷངས་སྐྱེས། རྒྱུང་དེས་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ལ་བྱབ་པར་འབྱུར་བའི་སྐྱོན་ལུས་དགེ་བ་ལ་གང་འདྲོད་དུ་བཀོལ་དུ་མི་དུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ལུས་ཀྱི་ཤིན་ལྷངས་སྐྱེ་ཡོང་བ་ཡིན། ལུས་ཤིན་ལྷངས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ལ་ལུས་ཤིན་ལྷངས་དེས་ལུས་ཤིན་ལྷངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་ཏེ་ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་ཤིག་ཡོང་བ་ཡིན། འདི་ཐུགས་དང་ཡེ་ནས་འདྲེས་མེད་ཅིང་། ཚ་རྒྱུང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའང་གཏན་ནས་མེད། སེམས་དམིགས་པ་ལ་བསྐྱུས་ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་མཐུས་འདྲན་ཡོང་གི་ཡོད། ལུས་ཤིན་ལྷངས་ཀྱི་བདེ་བ་དེས་ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་སྐྱེ་དུས་དེས་དྲངས་པའི་སེམས་ཤིན་ལྷངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་པས། སེམས་ལ་དགའ་བདེ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། སེམས་ཤིན་ལྷངས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ཐོག་མར་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྐབས་སུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་པས་བརྟན་པོ་ཆགས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ཐོག་མའི་བདེ་བ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཕྲན་བྱ་སྒྲུབ་དུ་བྱིན་ནས། བརྟན་པོ་ཞིག་ཆགས། དེའི་སྐབས་ཤིན་ལྷངས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་པ་འདི་དང་། ཞིག་ནས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། འདི་འདྲའི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱབ་ནས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་བྱེད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་ཕྱང་སྐྱོངས་གསུམ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་དག་རྣམ་ཀུན་རྟོག་རྟོག་གཅིག་ལྟ་བུར་འཆར་གྱི་ཡོད་ནའང་། སེམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པའི་མཐུས་དེ་རྣམས་ཕྲན་བྱ་རྒྱུང་དུ་འགོ་གི་ཡོད་འདུག ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་འདི་ལྟར་བརྟན་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་དེ་ཕར་ཡལ་དུ་འགོ་བཞིག་དང་། ཡང་སེམས་ལམ་སེང་ནང་དུ་རྒྱུར་བསྐྱབ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟན་སེམས་བྱི་རོལ་ལ་རྟག་པར་འཕྲོ་བའི་ཉེན་ལ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་སེམས་ནས་བྱེད་མཚན་མའི་སྤོས་པ་རྣམས་ཕར་ཞིག་གི་སྤྱོད་བཅའ་ལ་བསྐྱུད། གསལ་རིག་གི་སྤྱོད་བཅའ་དེ་གའི་ངང་ནས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་སྐྱེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཉུང་དུ་འགོ་གི་ཡོད། དེར་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་དུས་ཚུ་ལ་ཚུ་སྤར་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་མཐུན་དེ་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་མི་ཐུབ་པ་ཡོང་ཞེས་བཤད། དེའི་དུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་རུང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་ལ་སེམས་ནི་ནས་མཁའ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་རྩོད་སངས་ཀྱི་ཉམས་ཤིག་འཆར་གྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག

ལྷག་མཐོང་སྦྱབ་ཚུལ།

འདི་འདྲའི་ཞིག་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཞིག་ནས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བརྩིས་ན་ལམ་གང་ཡང་མིན། རྩོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བྱི་ནང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན། སེམས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཁྱུང་དུ་འཕགས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ཡང་ཏ་ཅང་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འོ་ན་ཞིག་ནས་ཐོབ་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ལམ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་འཐོབ་ཀྱི་

ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཞིག་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཞིག་བཅས་གཉིས་བཤད་ཡོད།

འཇིག་རྟེན་པའི་སྟག་མཐོང་།

འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཞེ་ནི་ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་བྱས་ནས་ལམ་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་ཤིན་ཏུ་དང་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ལ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཞེས་པ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ད་ལྟ་ས་དགུ་ཞེས་བཤད་པ་འདི་ནས་ས་དམའ་ཤོས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཟླགས་མི་ཚྭ་གས་མེད་ཀྱིས་བཟུས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡིན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེར་བཟླགས་མི་ཚྭ་གས་མེད་དེ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན། དེའི་རྗེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེར་བཟླགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད། མོས་པ་ཡིད་བྱེད། དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད། དགའ་བ་སྦྱང་པའི་ཡིད་བྱེད། སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་བཅས་བྱུག་དགོས་པ་ཡིན། རྩོན་གྱི་སྒྲིམ་དེ་འཇོག་སྒྲིམ་ཡིན། དེ་ནས་དཔྱད་པ་བྱས་ཏེ་གཞི་ནས་སྟག་མཐོང་འགོ་ཚུགས་ཡོང་བ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཞེས་པ་འདི་རང་ས་བསམ་མ་གཏན་གྱི་ས་དེ་ཞི་བ་དང་། འོག་ས་འདོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བཟུས་ཏེ་ཞི་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དཔྱད་དེ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རང་ས་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་བཟུས་ནས་འོང་བའི་ཆོ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྒྲོར་དགུ་བྱེད་ནས། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ག་ལེར་ག་ལེར་རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ཐུབ་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་མཐའ་མ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྒྲོར་དགུ་ནམ་ཞིག་མགོ་གནོན་ཐུབ་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་འཐོབ་ཡོང་བ་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། ནམ་ཤེ་ས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། མིན་ཅེའི་བར་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཁ་སང་བཤད་པ་བཞིན་འཁོར་བ་ལ་ངས་པ་མེད་པ་ཡིན་དུས། ནང་པའི་བཤད་སྟངས་ལྟར་བྱས་ན། ང་རང་ཆོས་ལུ་སེམས་དེ་ཆོའི་རིགས་ཐོབ་ཐྱོད་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཡིན་ནའང་བར་དུ་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ན་སེམས་དེ་ཉམས་སྤོང་པ་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟག་མཐོང་།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་ནི་ཞི་རགས་ཀྱི་སེམས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ། ཡང་ན་བདེན་བཞིན་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནས་ལ་དཔྱད་ནས་བདེན་བཞིན་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟག་མཐོང་སྒྲིམ་པ། དེ་ལས་ཟབ་དུ་བཏང་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟག་མཐོང་སྒྲུབ་ཡོང་གི་ཡོད། འདིར་དམིགས་པ་དཔེར་ན། བདེན་བཞིན་དང་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྒྲིམ་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་བསྐྱེད་པ་དེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དཔྱད་པ་དེ་བརྗེ་བ་ཕྱིན་པ་རེད། འདི་དཔྱད་ནས་འོང་ཆོ། ལུ་བཞིན་འཇོག་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱིང་ཁྱོད་སྒྲིམ་པ་དེ་མེད་པ་ཆགས་པ་མ་གཏོགས། ང་ཡང་དཔྱད་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ། ལྟང་ངེར་མ་བསྐྱེད་པ་བྱས་ནས་སེམས་དེས་ཡུལ་དེ་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་དུས་དེའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱིང་ཁྱོད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། རྩོན་གྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་གོ་རིམ་ཞིག་བཤད་མེད་ནའང་ཡིད་བྱེད་བཞི་དེ་རིམ་པས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དང་སེམས་ཤིན་སྦྱངས། རྩོན་ལྟར་སྒྲིམ་གི་ཡོད་འདུག དེས་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲིམ་པའི་མཚམས་ལ་སྟག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་བཞག་པ་ཡོད། དེ་ཕན་ཆད་ནས་ཞི་སྟག་བྱུང་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་། དེ་ནས་བཟུང་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་འགྲིག་ཐག་ཆོད་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན། ལག་ཆ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ལྟ་རགས་ནམས་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པ་ཡིན། འདིས་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་སྒྲུབ་པ་ཡིན།

དབང་པོ་ལྟ་བུ་སྟོབས་ལ།

དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། དུན་པའི་དབང་པོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་ལྟ་ཡིན་ཞིང་། དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོབས་ལྟའི་ངོ་བོ་དད་སོགས་ལྟ་པོ་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་ལམ་མཐོང་དཔའི་ དབང་
གིས་སྒྲུབ་ལམ་དྲོད་དང་ཅེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དད་སོགས་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། སྒྲུབ་ལམ་བཟོད་པ་ དང་ཆོས་མཆོག་
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལ་དད་སོགས་ལྟ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཚུར་བརྗེ་བར་མི་ལུས་པའི་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཤིང་དད་སོགས་དབང་
པོ་ལྟ་ལ་སྟོབས་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དད་སོགས་ལྟ་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་བཞིན་སྒྲུབ་དོར་
ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། བ དེན་བཞིན་སྒྲུབ་དོར་བྱ་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་བཙུག་འགྲུས། བདེན་བཞིན་སྒྲུབ་དོར་ལ་སེམས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་
པའི་དུན་པ། བདེན་བཞིན་སྒྲུབ་དོར་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་སོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་
བྱེད་དུས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐབས་འགྲོའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས།

སངས་རྒྱུས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་།

སྤྱིན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་བཙུག་འགྲུས་དང་།

ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐབས་འགྲོ་ནི་མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས།

ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟེལ་གཞོན་པར།

ཞེས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན་དམིགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར། སངས་རྒྱུས་
འཕྱོང་བྱར་ཁས་ལེན་པ། རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
ཁྱད་པར་རོ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་སོགས་དམིགས་ཀྱི་དད་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་སྤྱིན་དུག་ལ་བཙུག་ན་པའི་བཙུག་འགྲུས་གཉིས། བསམ་པ་
ཐུན་ཆོགས་དུན་པ་དང་། ཞེས་པས་བསམ་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྗེད་པར་དུན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཞེས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་བཟུང་། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
རྣམས་ལ། ཞེ ས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་ལྟའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་སྒྲོམ་དུས་དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་དེ་རང་སྤེང་དུ་མ་སྒྲོམ་པར་སེམས་ཅན་ཏེ་གཞན་སྤེང་དུ་དུན་པ་ཉེར་བཞག་སྒྲོམ་པ་ཡིན། འདི་
ཉམས་བྱས་ནས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་དང་དམིགས་པ་སྒྲོ་སྤངས་སམ་འགྲོ་སྤངས་ཕན་བྱ་མ་གཏོགས་གཞན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཐེག་པ་གསུམ་ག་ཐུན་
མོང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཉམས་ལེན་འདི་ཆང་མས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན།

དེ་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དེ་རྣམས་ཞིབ་པར་འགྲོ་མི་དགོས་པ་བྱས། དུན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག ཆོས་ རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག བཙུག་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག དགའ་བ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཤེན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག བཏང་སྟོམས་
ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ནོ།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད།

དེ་ནས་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་ཡོད། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་
པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་བག ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཛོལ། ཡང་དག་པའི་ཚོལ་བ། ཡང་དག་པའི་དུན་པ།
ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཅས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། དེ་ ལྟར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ཐོག་ནས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་

འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཤད་ཡོད། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དེ་ལ་ རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་རགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དེ་ཕྱི་རྒྱུ་ཆེད་ཆེད་མ་གཅིག་པ་བཤད་ཡོད།

ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ལམ།

འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་པས་གཞན་གཅེས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ནས་འགོ་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནི་
རང་གཅིག་ སུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་དེ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དེ་ཁྱར་དུ་ལེན་ ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྤྱོད་
ལ་སེམས་དེ་ནམ་རྒྱུས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པའི་གྲས་ལ་ཚུད་པ་ཡིན། སེམས་དེ་མ་རྒྱུས་པའི་རིང་ལ་ཐེག་ཆེན་པའི་གྲས་ལ་ཚུད་ཀྱི་
མེད། སེམས་འདི་དངོས་གནས་ནས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཆོས་པ་ཆོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ ཨ་ཅང་ཅང་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་མི་གཅིག་དང་། ཆོ་འདི་
རྒྱུད་རྒྱུད་གི་དོན་དག་ལ་བསམ་སྟོབས་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔལ་ཉག་པར་བཤད་པ་བཞིན་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཚ་བ་དེ་གཞན་
ཕན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཉན་ཉན་སྤྱུག་གི་ཡོད། འོ་ན་འདི་འདྲའི་སེམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་གཞན་ཅིག་བཤད་པ་ཡིན་ན། སེམས་དེའི་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱ ་བཞི། རྒྱུན་
བཞི། རྟོགས་བཞི་ལས་སྤྱི་ཚུལ་བཤད་ཡོད། འདི་ཞིབ་པ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་སེམས་སྦྱོང་ལུགས་ལ་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་
བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་ཐོག་ནས་སྟོབས་སྦྱོང་ལུགས་གཅིག་དང་། འཇམ་དབྱངས་དང་སྤྱ་སྤྱུབ་ཞིབ་མམ་ནས་མར་བརྒྱུད་པའི་
བདག་གཞན་མཉམ་བཟེའི་སྟོན་སྟོབས་སྦྱོང་ལུགས་གཅིག་བཅས་གཉིས་བཤད་པ་རེད། འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྩེ་
བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནང་།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།

ཡང་དག་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།

ཅེས་གསུངས་ནས། འདི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ནང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདུན་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཞེས་བཤད་ ཡོད། གང་ལྟར་གཞན་དོན་
དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་གཉིས་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཡོད། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་གཙོ་བོ་
ཡིད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་འཕྲུལ་ཤིང་འདོད་པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ན་འགྲེལ་གི་མི་འདུག་ཅེས་
ཚིང་བ་བཀོད་དེ། ཁོང་གིས་འདི་ལ་ལན་འདི་ལྟར་བསྟན་ཡོད། སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདུན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེ་གྲོགས་མིང་གྲོགས་
ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྟར་དུ་སོང་སྟེ། གྲོགས་སུ་ཡོད་པས་གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་རེད་ཅེས་
གསུངས། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དེས་རྒྱ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ ཀྱི་ཡོད་པས་རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་
གྱི་འདུན་པ་དེའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་བཏགས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ དེ་
མཚུངས་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་གྲོགས་ལ་སྟོབས་ཡོད་པས་གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གང་འདྲ་ཡོད་
ཅེ་ན། ངོ་བོའི་སྟོན་སྟོབས་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ དང་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅས་གཉིས་ཡོད། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་འཛོག་
ལུགས་ལ་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་སྤན་བུ་ཡོད་གི་འདུག ཡིན་ནའང་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་བཙུན་ པ་ཡིན་ན། སེམས་
བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐོན་པ་མ་བྲངས་པའི་བར་གྱི་སེམས་དེ་སྟོན་སེམས་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་
སྟུང་པའི་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྟོན་སེམས་ཞེས་བཤད། དེ་འདྲའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
སྟོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་སྟེ། སྟོད་པ་ལ་སྟོབས་འདོད་སྤངས་ཏེ་སྟོབས་འདོ ད་ལུགས་དྲག་པོ་སྟེས་པའི་མཚམས་ལ་སྟོད་པ་ལ་སྟོབས་པར་
དམ་བཅས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐོན་པ་བྲངས། དེ་ནས་བརྒྱུད་སེམས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་སྟེ མ་པའི་སེམས་བཟང་བ་

ཅམ་མིན་པར། དངོས་སུ་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤི ན་རྒྱལ་ལ་སྒྲོབ་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྐངས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འཇུག་
 མེས་མེས་བཤད་པ་ཡིན། འཇུག་ཐོམ་གྱི་བསྐབ་བྱས་བསྐྱས་པའི་སྟོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་ཟེན་པས་ན་འཇུག་མེས་མེས་བཤད།
 ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ན། ཚྲིགས་སྟོར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་མོས་པ་སྟོང་པའི་མེས་པ་བསྐྱེད་དང་། མ་ དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་
 སྐབས་ལ་ཉལ་བསམ་དག་པའི་མེས་པ་བསྐྱེད། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་མེས་པ་བསྐྱེད། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་
 སྐབ་པ་ཐུངས་པའི་མེས་པ་བསྐྱེད་བཅས་བཞེ་བཤད་ཡོད། མེས་པ་བསྐྱེད་ལ་ཚྲིགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། ས་བཙུ་སྟགས་རིམ་པ་
 གཞན་དུ་བྱེ་ནས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རེ་རེར་སྟོགས་གཞན་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲ་མིན་ཡོད་པས་དེའི་སྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མེས་པ་བསྐྱེད་ལ་ཚུར་
 ཁུད་པར་རྒྱར་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་སྟོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མེས་པ་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་བཤད་ཡོད། དེ་རྣམས་བཤད་མི་དགོས་པ་ཡིན།

ཕྱི་འབྲས་མན་ངག་བདུན་མ།

[illegible]

འཆམ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པ་དང་མི་དགའ་བ་བྱེད་པུལ་གྱི་ཆགས་ལྡང་གི་སྒོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདི་ཕྱན་བྱ་ཤུགས་
ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། མར་སྒོ་ཤུགས་ཆུང་དུ་ཕྱིན་ནས་དངོས་གནས་ངས་མཐ འ་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྡང་བ་བྱེད་པ་
འདི་ནོར་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག་ན། གཞི་ནས་སོ་སོར་ཕན་གཞིང་གི་ཆ་ནས་བརྩིས་པ་ཡིན་ན་གཅིག་པ་ཆགས་ཡོད། ཆེ་ས་
ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། གཞན་སུ་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་དང་རང་གཅིག་ཕྱར་ཁེར་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་ན་སྦྱིད་པོ་གང་ཡང་མེད།
དེ་བས་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། འབྲེལ་བ་བྱས་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་འདྲི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་
ངས་སྒོས་གཏོང་ཐབས་ཚུ་བ་ནས་མི་འདུག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆང་མ་ངའི་གཉེན་དུ་གྱུར་པར་ མ་ཟད་གཉེན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་པའམ་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་བསམས་ཏེ་བསམ་སྒོ་གཏང་རྒྱ་ཡོད། འདི་འདྲི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་གི་
བསམ་སྒོ་ཡོད་པ་ཡིན། མངལ་སྐྱེས་དང་སྦྱོར་སྐྱེས་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་མ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ ་
མཆོན་གྱི་ཐོག་ནས་མ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་བསམ་སྒོ་ཡོད་གི་ཡོད། ཡང་སེམས་ཅན་མི་རེ་ངོ་རེ་བྱས་ནས་བསམ་སྒོ་
བཏང་སྟེ། སྐབས་ཤུགས་ནས་སེམས་ཅན་འདིས་ངའི་མ་བྱས་ཡོད་པ་སྐབས་མ་བྱབ་ན། དགག་ཕྱོགས་ནས་འདིས་ངའི་མ་བྱས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས ་
ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག་གས། དེ་ནི་ སུས་ཀྱང་ཐག་གཅོད་བྱེད་མི་ཐུབ། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དུས་བརྟན་ས་
གཅིག་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ནི། མ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཆོ་འདིའི་མ་བཞིན་ ཏུ་དྲིན་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་པ་འདི་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་
དགོས། དེ་ཡང་སྟོང་སྟོང་བྱས་ནས་བཀའ་དྲིན་རྣམས་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་བ་དང་། གཅིག་དང་གཉིས་བྱ ས་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས།
གང་ལྟར་སེམས་ལ་བཟོ་ཉུ་ཞིག་མ་འཛོན་པར་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། འདི་ལྟར་ཞིབ་པ་བྱས་ནས་བརྗོད་མི་དགོས་པ་ཡིན།
དེ་ནས་དྲིན་གཟོ་བ། དྲིན་དྲན་ནས་འོང་ཆོ་དྲིན་གཟོའི་བསམ་པ་སྐྱེ་ཡོད་གི་ཡོད། དྲིན་གཟོས་ངས་དྲིན་གཟོ་བར་བྱ་སྟམ་པའི་ཆོ་ གང་ལ་
དྲིན་གཟོ་བའི་ཡུལ་དེ་སྒོ་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འཆར་འོང་ཞིང་། འདི་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་ཡིད་འོང་གི་
བྱམས་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་དག་ད་ལྟ་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་མནར་ནས་ཡོད་ཅིང་། བདེ་སྦྱིད་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་མེད་སྟམ་ནས་བསམ་སྒོ་
གཏོང་དགོས། དེ་ཡང་སྟོན་ལ་བདེན་བཞེད་སྐབས་སྐྱུག་བསྐལ་ངོ་ཡག་པོ་ ཞིག་འཕྲོད་མེད་ན། དེ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཞིག་ལས་མི་
ཡོད་། དཔེར་ན་མི་ཉ་ཅང་ཉམ་ཐག་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱིང་རྗེ་ཕྱོགས་རེ་བ་ལས་འགྲོ་ཡག་པོ་ཡོད་མཁན་དང་། གྲ་འགྲིག་པོ་
ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱིང་གི་ཐུབ། དེ་ནི་སྐྱུག་བསྐལ་ཡག་པོ་ངོ་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཡིན། དེས་ད་ལྟ་རང་ རྒྱུད་ལ་སྦྱིང་པའི་ཕུན་ཆོགས་
ལ་ཞེན་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་རྟགས་སྟོན་གྱི་ཡོད། སྦྱིང་རྗེ་དང་པོ་སྦྱོར་དུས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་
ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་པས་ད་ལྟ་དངོས་སུ་སྐྱུག་བསྐལ་དེ་ལྟ་བུ་སྦྱོང་གི་མེད་ན་འང་སྐྱུག་བསྐལ་དེའི་རྒྱ་གསོག་བཞིན་ཡོད་པའམ།
བསྐྱབས་ནས་ཡོད་པའི་མི་དེ་ཆོ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། ད་ལྟ་དེའི་འབྲས་བུ་སྦྱོང་གི་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་བྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། སྐྱུག་བསྐལ་
གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། དེ་ལས་ཆེ་བྱ་བཏང་ནས་འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ལ་བསམ་
སྒོ་བཏང་ནས་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱོང་། དེ་ནས་ཡར་ཆེ་བྱ་བཏང་ནས་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་སྦྱིང་རྗེ་
སྦྱོང་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ ནས་རྣམ་པ་སྐྱུག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཆད་མེད་དང་། སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ། སྦྱིང་རྗེ་ཅམ་པོ་ བ་བཅས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད། ཡང་འདོད་ཆགས་དང་འདྲེས་
པའི་སྦྱིང་རྗེ་ནི་དང་རང་ཆོ་ལ་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན། དེ་དག་ཕྱན་བྱ་མ་འགྲིག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལམ་སེང་ཁོང་ཁྱོ་བ་བ་ཡིན། སྦྱིང་རྗེ་འདི་
ནི་འདོད་ཆགས་དང་འདྲེས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྦྱིང་རྗེ་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་
པའི་སྦྱིང་རྗེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་བཅས་ཡུལ་དེ་ལ་སྒོ ་གཞན་གྱིས་ཤུགས་རྒྱུན་སྦྱང་པའི་ཆ་ནས་སྦྱིང་རྗེ་གསུམ་བཤད་ཡོད། སྦྱིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱུག་བསྐལ་དེ་ལས་བྲལ་ན་བསམ་པ་ཅམ་མིན་པར་སྐ ུ ག་བསྐལ་དེ་ལས་བྲལ་བ་ཞིག་
བདག་གིས་བྱའོ་བསམ་པའི་སོ་སོའི་སྦྱིང་སྟོབས་སམ་སྟུག་བསམ་འདྲེན་མཁན་ཞིག་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་ པོ་བརྗོད། ལྟག་བསམ་སྐྱེས་ནས་གཞན་

དོན་སྒྲུབ་པ་དང་སྤྱག་བཟུལ་ལས་བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་ཞིག་སྒྲིལ་དུས། ད་ལྟ་རང་གིས་སྒྲུབ་ཅུས་པ་འདུག་གམ་མི་འདུག་
བཟླ་མེ་དབུང་པ་ན། ད་ལྟ་རང་ལ་ཅུས་པ་ཡོད་པ་ མིན། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དེ་སྒྲུབ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་གྱི་དོན་
ཡག་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཅུས་པ་ཆེ་ཤོས་ཟུན་པ་དེ་སུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ལྟངས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་དགོས་ཞེས་སྒྲུས་ན། རང་
པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མ་ལྟ་བུ་ནི་རང་རང་གི་བདེ་སྤྱག་དེ་རང་རང་གིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལས་གཞན་གྱི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན། དེ་
འདྲ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་རང་རང་གིས་སྤྱག་བཟུལ་སེམས་ཞིང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་ཆུ་སེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོས་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནད་ཤེས་པའི་
ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་ལ་དོན་ནམ་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནད་སྟོན་མཁན་ཞིག་གིས་གྲོགས་མ་བྱས་ རྣ་ཡོང་ཐབས་
མེད། དེ་ཡང་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནད་སྟོན་ཤེས་པ་ཞིག་དང་ གནད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་བྱ་ཆུ་གང་ཡང་མེད། གོང་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ཟད་ན་བྱེད་ཐབས་མེད། དེས་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཏན་ནས་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེ་བས་གཞན་དོན་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ན་ཐབས་མི་འདུག་བསམ་པའི་འདོད་པ་དེ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྒྲུ་ལ་ཆོས་སྒྲུ་དང་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་བཤད་ཡོད། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན་པས། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོང་བ་ལ་གཟུགས་སྒྲུ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། གཟུགས་སྒྲུ་
དེ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སྒྲུ་ཡོང་བ་ཡང་སྤངས་རྟོག་ ས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཟད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་མངའ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་གང་ཟག་རང་ ཉིད་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་
དགོས་པ་དེ་ལ་རང་དོན་ཆོས་སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་བས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དེ་གཟུགས་སྒྲུ་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོང་བ་དང་། བྱང་
ཆུབ་དོན་གཉེར་དེ་ཆོས་སྒྲུ་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་མན་ངག་ཆུ་འབྲས་བདུན་མའི་ཐོག་ནས་སྒོ་སྦྱང་ཆུལ་ཡིན།

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྦྱང་ཆུལ་འདི་སྦྱོང་འདུག་གི་སྐབས་ནས་ཞིབ་ཚགས་པོ་བྱས་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་
གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བཟུལ་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པ་བྱས་ནས་དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན། སྦྱོང་
འདུག་ལ་ལེའུ་བརྩ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ལེའུ་བརྩ་དང་པའི་ནང་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་རྩ་
བ་ལེའུ་དུག་པའི་ནང་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་སྐབས་དག་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལྟངས་གསུངས་ཡོད། འདི་ནི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་
ཀྱི་ཐོག་ནས་སྒོ་སྦྱང་དགོས། ལེའུ་དང་པའི་ནང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཟན་ཡོད། ཕན་ཡོན་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་
ཡིན། དེ་ནས་སེམས་བཟུང་བ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་ནམ་བརྩ་ ད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསོད་ནམས་གསོག་དགོས་པ་ཡིན་པས།
ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་ཡན་ལག་བདུན་པ་འགོ་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད། ཡན་ལག་བདུན་པའི་བཤགས་པའི་མཚམས་ལ་ལེའུ་གཅིག་བཞག་ནས་དེ་ལ་
བཤགས་པའི་ལེའུ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཤིང་། བཤགས་པའི་ལེའུ་ནང་རང་རང་ཆོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོ་འདི་ཇི་ཅམ་སྤྱན་སྤྱུང་ཆོགས་པོ་
ཡོད་ནའང་། མི་ལམ་ནང་ལོ་བརྒྱའི་བདེ་སྦྱིད་ལྗོངས་གཉི ད་སང་པ་བཞིན་མཚུག་དུ་གང་ཡང་མེད་པར་དུན་པའི་ཡུལ་ཅམ་དུ་འགྱུར་
ཆུ་ཡིན་པ་འདི་ཆོའི་ཐོག་ནས་མི་རྟག་པ་ཆེས་ཡག་པོ་གསུངས་ཡོད། དེ་ནས་ལེའུ་གསུམ་པས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལྟག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་འཛིན་ཆུ་དེ་བཤད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་གཟུང་བའི་ལེའུ་ཞེས་མིང་བཏགས། དེ་ནས་སེམས་བཟུང་བའི་རྗེས་ལ་ཕྱིན་དུག་
བཤད་ཡོད། ཕྱིན་དུག་ནང་གི་ཕྱིན་པ་དེ་ལེའུ་གོང་འོག་ལ་འཐོར་ནས་གསུངས་པ་ལས་བྱུང་དུ་གསུངས་མེད། ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ཡང་བྱུར་
དུ་མ་གསུངས་པར་ཆུལ་ཁྲིམས་དག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བག་ཡོད་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། འདི་གཉིས་ནི་ལེའུ་བཞི་པ་
དང་ལྔ་པ་ཡིན་ཞིང་། དུག་པ་བཟོད་པའི་ལེའུ་ཡིན། བདུན་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་ས་བཙོན་པ་རྩེ་མཐའ་ལ་མ་སྤྱང་བའི་ཐོག་ནས་ཉམས་
ལེན་བྱེད་ལྟངས་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་གསུངས་ཡོད། བརྒྱད་པས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སྒོར་གཙོ་བོ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་

ནང་དུ་བསྐྱབ་བ་དང་བྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་ཞི་བའི་དོན་དུ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་ཡོད། གོང་དུ་བྱུང་
མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་སྒྲོན་དུ་ཉུང་བའི་སྐྱོར་དྲི་བ་འདོན་མཁན་བྱུང་། དེ་འདྲིའི་ནང་ལ་སྒྲེབ་ཀྱི་ཡོད། དགུ་པས་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་གསུངས་ཡོད།
གངས་ཅན་པ་དང་། རིག་བྱེད་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་པ་བཅས་གཞན་སྤེའི་འདོད་པ་བཀོད་དེ་རྩོད་པ་མང་པོ་བཙུང་ཡོད། དེ་ནས་རང་སྤེའི་མདོ་སྤེའི་
པའི་ལུགས་བཀག་གི་སེམས་ཅན་པ་ལ་འང་ཏ་ཅང་རྩོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ནས་ཐལ་འབྱུར་བ་རང་གི་ལུགས་ཤོད་དུས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
འཛོག་ལུགས་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་ཚུལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ནས་བདག་མེད་གཏན་ལ་
འབེབས་ལུགས་དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞིའི་སྤྱིང་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ལུགས་གསུངས་ཡོད། འདྲིའི་དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་སྐྱུག་
བསྐལ་དུན་པ་དེ་མ་རེད། ལུས་དང་། ཚོར་བ། སེམས། ཚིག་སྐྱུག་ཀྱི་སྤྱིང་གི་ཚིག་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མངོན་
དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་སྒྲུན་གྱུ་དུ་ཡོང་བའི་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་ཡོད། ལེའུ་བཙུ་པ་བསྐྱོར་བའི་ལེའུ་ཡིན། སྤྱོད་
འབྱུག་ཤེས་རབ་ལེའུ་།

གང་ཆོ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག།
སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ།
དེ་ཆོ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས།
དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི།

ཞེས་པའི་ཆོག་འདྲིའི་ཐོག་སྤྱིང་དུས་ཞི་བ་ལྟས་ནས་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཏེ་རྒྱ་གར་སྤོ་བྱོགས་ལ་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་བྱང་
ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་མེད། ཁོང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཚོར་གོ་ལོ་ག་གངས་ག་མང་ཉུང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཡོད་དང་། རྒྱུ་སྤྱོད་ཁོང་གི་རྒྱུ་འབྲས་བ་
ལ་ཤས་རྒྱ་གར་སྤོ་བྱོགས་ལ་བྱིན་ནས་ཞི་བ་ལྟ་ལ་བཀའ་འདྲི་ལྟས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག སྤྱོད་འབྱུག་གི་མ་ཙ་ཙ་བྱའི་དོན་དེ་རེད། འདིས་
སྤྱོད་འབྱུག་གི་བཤད་པ་ཟིན་ཞིང་། དེང་དུས་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྐྱངས་དེ་ ཉར་རེད། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སྤོ་སྤྱོད་ལུགས་ཐུང་
ཅམ་ཞིག་སང་ཉིན་བཤད་ཀྱི་ཡིན། ॥

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་ཚུལ།

ད་རིང་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སྤོ་ནས་སྤོ་སྤྱོད་པའི་སྐྱོར་ཡིན། དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་ཚུལ་དེ་སྤྱོད་འབྱུག་ནས་གསུངས་པ་ལ། ང་
རང་ཆོ་རང་གཞན་སྤྱོད་ཡིན་ནའང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ དང་སྐྱུག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་ཤ་སྐྱུག་ཡིན། དཔེར་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡིན་
ནའང་སྐྱུག་བསྐལ་ལས་སྤོ་བ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐལ་ལས་སྤོ་བ་ དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྐྱུག་བསྐལ་ལས་འབྲལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་ཉིད་སྐྱུག་ བསྐལ་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་ལས། དེ་མིན་རང་སྤྱིང་དུ་སྐྱུག་བསྐལ་དང་འབྲལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟག་པོ་གང་ཡང་མེད། རང་ལ་རང་གིས་སྐྱུག་
བསྐལ་མི་འདོད་པའི་སྤོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲི། སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འང་ཡོད་པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་གང་ཡོད་ཅི་
ན། རང་དང་གཞན་གཉིས་ པོ་གངས་མང་ཉུང་གི་བྱུང་པར་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། སོ་སོ་རང་ཉིད་རི་ཅམ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་མི་གཅིག་
ཡིན། དཔེར་ན་ང་རང་ཉུང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ནང་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཐེབས་ཆགས་གཅིག་ཡིན། དེ་ལས་ཐོག་སྤེའི་གཞན་ནི་གངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་
ཡོད། སྤྱིང་གཞན་རྣམས་པར་བཞག་འཛོམ་བྱ་སྤྱིང་འདྲི་ག་རང་ལ་གཞན་མཐའ་ལས་འ དས་པའི་དུང་བྱུར་མང་པོ་ཡོད། ང་ཆོས་མང་བའི་
དོན་དང་རང་གཅིག་གི་དོན་གཉིས་ནས་གང་ཞིག་སྐྱུག་པ་ཡིན་མིན་ལ་བསམ་སྤོ་བྱང་ན། མང་བའི་དོན་དེ་སོ་སོ་མི་སྤྱིང་གཅིག་གི་བདེ་
དོན་ལས་སྐྱུག་པ་རྩོད་མེད་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ། རང་གཞན་ཆང་མ་སྐྱུག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་མཉམ་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་འདྲི་འདྲ་བཀོད་ཡོང་གི་
རེད། སེམས་ཅན་ཁོ་རང་ཆོའི་ངོས་ནས། གཞན་ངོ་ལ་སྤོ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་ཤ་སྐྱུག་ཡིན། དཔེར་ན་མི་

དབུལ་ཁིང་པོངས་པ་བརྩུ་ཡོད་ན། བརྩུ་པོ་དེ་དག་བདེ་བ་འདོད་མཁན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་གཅིག་ལ་ཡག་པ་དང་གཅིག་ལ་སྟག་པ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་མཁན་ཤ་སྟག་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སྟག་བཟུལ་མི་འདོད་མཁན་ཤ་སྟག་ཡིན། དཔེར་ན་སྟག་བཟུལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་ནད་པ་བརྩུ་ཡོད་ན་དེ་ཚོ་ན་ཚ་དྲག་ན་སྟམ་པའི་འདོད་པ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། སོ་སོས་ནད་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་བསལ་བྱས་ནས་ཡག་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ནད་པ་གཞན་རྣམས་ལ་བཏང་ང་སྟམས་གྱིས་འདོར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། རང་གི་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། སན་བཏགས་པའི་ཆ་ནས་བརྩིས་ན་སྐར་ཕན་བཏགས་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ཕན་གདགས་པར་འབྱུར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་པས་རང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནའང་། ཁ་ཤས་ལ་ཡག་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ལ་སྟག་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བསམ་སྟོབ་ཀྱང་ན། ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་སྟག་བཟུལ་བའི་རང་བཞིན་དང་། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྟག་བཟུལ་དང་། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད། དཔེར་ན་བརྩོན་པ་འགའ་ཞིག་ཉན་ཤས་ཀྱི་མཚམས་སུ་སྟོག་ཐོག་དུ་གཏང་རྒྱུར་ངེས་ཡོད་ན། ཁོང་ཚོ་མཉམ་དུ་སྡོད་རིང་འབྲུག་རྒྱུད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་སྟག་བཟུལ་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཤིང་། མ་རིག་པས་གཞོན་ཏེ་ཡོད། དེས་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གཞི་རྩའི་གནས་སྐངས་མཚུངས་པས་ཕན་ཚུན་འབྲུག་འཛིང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། གལ་ཏེ་སོ་སོ་དག་པ་དང་། གཞན་རྣམས་མ་དག་པ་ཡིན་ན། གཞན་ལ་མཐོང་རྒྱུ་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་སྲིད་ནའང་། དེ་ལྟར་རྩ་བ་ནས་མིན། འདི་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞིག་ཡིན། ཡང་དཔེར་ན་ད་ལྟ་དྲག་དང་གཉེན་ཞེས་ཕྱོགས་རིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་དྲག་པོ་རྣམས་དུས་རྟག་དུ་དྲག་པོར་གནས་པ་དང་། གཉེན་རྣམས་དུས་རྟག་དུ་གཉེན་དུ་གནས་ཀྱི་ཡོད་ན། ཁ་ཤས་ལ་སྐར་བ་དང་ཁ་ཤས་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན། ཞོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དྲག་གཉེན་ལ་ངེས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། དེར་མ་ཟད་ང་ཚོས་གཞན་ལ་མི་དགའ་བ་བྱས་ན། སོ་སོར་རང་ཉིད་དང་གཞན་བཅས་པར་ཁེ་ཕན་རྩ་བ་ནས་མེད་ལ། ཕན་ཐོགས་ཀྱང་འོང་རྒྱ་མེད། ཁོང་ཁྲོས་མཐའ་མ་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་གཞོད་སྟོན་ཡོང་གི་ཡོད། སོ་སོ་རྒྱང་ལངས་ན་ཁ་ལག་ཞིམ་པོ་ཞིག་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་ནའང་དེ་མི་ཞིམ་པ་ཆགས་རྒྱ་མ་ཟད་ཁ་ལག་ལའང་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད་སྲིད། ད་དུང་སོ་སོ་རྒྱང་ལང་དུས་སྒྲོ་བོའམ། རྒྱང་མ། སྤྱ་གུ་སོགས་ཀྱི་ངོ་གདོང་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་སྤང་ཞིང་། འདི་ལྟར་ཡོང་བཞི་གཞན་དེ་དག་བན་པའི་དབང་གིས་མིན་པར། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་དེའི་བསམ་སྟོབ་གཏོང་ལྟ་ངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཡོང་བ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་རྒྱུ་དུ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཞེ་སྐར་བྱས་ན་ཕན་གཞོད་གང་ཡོད་བསམ་སྟོབ་གཏོང་དགོས། ང་ཚོས་དེ་ལྟར་བསམ་སྟོབ་བཏང་ན་རྒྱང་ལངས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཤེས་ཐུག། ང་ཚོ་གནས་སྐངས་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་དང་སྐད་ནའང་ཁོང་ཁྲོ་མ་བྱས་པར་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་ཡག་པོ་བྱས་ན་སྟོག་ཐུག། དེས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བྱས་པ་ནི་དངོས་ཡོད་ཐོག་ཕན་ཐོགས་མེད། ངས་གོང་དུ་ཁྱས་པ་བཞིན་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་སྤྱིང་རྩེ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བྱས་ཏེ་ལས་བསགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། ཤ་ཚའི་རྒྱང་དང་། བརྟག་སེམས་ཀྱི་རྒྱང་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན། རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱམས་སྤྱིང་རྩེའི་དབང་གིས་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག་སྟབ་པའི་སྐད་དུ་ལས་དེ་སྟབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྟེས་པ་ཡོད་སྲིད་ནའང་ལས་དེ་གང་ཟག་བྱེད་བྱག་པ་དེར་ཤ་ཚ་བྱས་ནས་སྟེ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལས་མ་རུང་བ་ལས་ཐོག་པའི་ཆེད་དུ་སྐབས་རེ་ཆོག་བན་ཤོད་དགོས་པ་ཡོ

ཅིང་བྱི་དང་ཞི་མི་ཉུང་བུ་འགྲོའི་རིགས་ནི་རང་གི་སྤྱ་གྲུ་སོགས་ལ་བྱམས་བཅེ་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་མ་གཏོགས་སྤྱི་མི་ཐུབ། དེ་ཡང་དུས་
ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ལ་ཉམས་པས་སྤྱ་གྲུ་འཛར་ལོངས་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་བཅེ་གདུང་བསྐྱུག་འགྲོ་གི་ཡོད། འགྲོ་བ་མི་ནི་དེ་ལས་ཐོག་མེ་གཏིང་ཟ་བ་
རྒྱུ་རེད་གི་བསམ་སྒོ་གཏིང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་རང་ཆོ་ཁོང་ཁྲོའི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་དུས་ལྷན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུག་
འགྲོ་བས་ཁོང་ཁྲོ་ནི་མིའི་ཁྱད་ཆོས་བཟང་པོ་རྣམས་གཏོར་བཤིག་གཏོར་མཁན་ངོ་མ་དེ་ཡིན། གོ་མཚན་འབྱེད་བའི་ཕྱི་དྲུག་པོས་ཁྱད་
ཆོས་འདི་དག་འཛུགས་པར་མི་ཐུབ་ཀྱང་ནང་གི་ཁོང་ཁྲོས་འཛུགས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ནི་རང་ཆོའི་དགའ་བོ་ངོ་མ་ཡིན། ད་དུང་རང་ཆོས་
ཕྱོགས་གཞན་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྒྱུ་དང་། ཞེན་ཤ་ཆའི་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། འདི་ནི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་ངོ་མ་ཡིན། བྱམས་སྤྱིང་རྒྱུའི་བསམ་
སྒོ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་གནས་ཡུལ་མི་བདེ་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཕྱི་དྲུག་གནས་སྤྱིང་གིས་གཞོད་མི་ཐུབ། ཞེ་སྤང་གི་བསམ་སྒོ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་
གནས་ཡུལ་མཐུན་ཀྱིན་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་ཡོད་མི་ཐུབ། རང་རང་ཆོ་ཆང་མ་བདེ་སྤྱིང་འདོད་ཀྱི་ཡོད། བདེ་སྤྱིང་དངོས་གནས་
འདོད་ཀྱི་ཡོད་ན། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་ལ་སྒོ་བ་དགོས་པ་ཡིན། བསམ་སྒོ་གཏོར་ཕྱོགས་འདི་ བྱི་སྤྱིར་ཆོས་ལུགས་དང་།
ཡང་སྒོས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཉུ་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤད་པ་གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཉུ་ཚུལ་ཡིན། འདིར་རང་གཞན་སྤྱ་གཤམ་ཆེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
སྤྱིང་ཚུལ་འཕགས་པ་ཞིབ་ཏུ་སྤྱིང་འབྱུག་ཏུ་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྒྱལ་ཅན་དང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་བུའི་བདག་དེ་བསམ།
ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཉམ་ཐག་ཅིང་རོགས་རམ་དགོས་པའི་གང་ཟག་བཅུ་འམ་ཁྲ་བཅུ། བརྒྱ་བཅས་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་བསམ། སོ་སོ་རང་ཉིད་
དེ་གཉིས་བར་ལ་ཕྱོགས་སྤྱ་མ་ལྟར་བའི་གང་ཟག་གསུམ་པ་ཞིག་ཏུ་བསམས་ནས་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱིས་རང་གཅེས་འཛིན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་
གཅིག་པོ་དེ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ན། ཡང་ན་གང་ཟག་གཞན་མང་བ་དེ་གཤམ་ཆེ་བ་ ཡིན། དེ་བཞིན་སོ་སོ་གང་གི་ཕྱོགས་སྤྱ་ཞུགས་བཅས་ལ་
བསམ་སྒོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། མི་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་སོ་སོ་རང་བཞིན་གྱི་མི་མང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱི་རེད། གང་ཡིན་ཞེན་དེ་ནི་མི་
གངས་མང་ལ། རོགས་རམ་དགོས་མཁན་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ནི་རྒྱལ་ཅན་དང་སྤྱི་ཡོངས་ཆོངས་པའི་
གང་ཟག་གཅིག་ཡིན། དེ་ཉམ་བསམ་སྒོ་ལན་གངས་དུ་མར་བཏང་ན་རང་ག་ ཅས་འཛིན་གྱི་སྒོ་རིམ་པས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་ལ་
བཅི་མཐོང་བྱེད་པའི་སྒོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་བཅས་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤྱིངས་འདི་འདྲ་ཡིན། ངས་རྣམ་ཀུན་གཤམ་ཏེ་རང་གཅེས་འཛིན་བྱེད་
ཀྱི་ཡིན་ན། རྣམ་དཔྱད་ཐུན་པ་འི་རང་གཅེས་འཛིན་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ལས། སྒོ་ཐག་ཐུང་ཐུང་གི་རང་གཅེས་འཛིན་བྱེད་མི་ཉན་ཞེས་ཤོད་
ཀྱི་ཡོད། མི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་དོན་ལ་ བསམས་ཏེ་རོགས་པན་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་མགོ་སྐོར་གཏོར་
འདོད་ཀྱིས་མིན་པར་བདེན་དཔང་འཕེར་བ་ཞིག་དང་། སོ་སོ་རིམ་པ་གཉི ས་པ་ཉུ་བཅུས་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཉམ་བྱས་པའི་འབྲས་
བྱར་མཐར་ཐུག་རང་ཉིད་ལ་ཁེ་པན་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡིན། གསལ་པོ་ཆགས་སོང་ངས། འདི་ནི་རྣམ་དཔྱད་ཐུན་པའི་རང་
གཅེས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་ཡིན། འབྲས་འཛིང་བྱེད་པ་དང་། སྒོ་གཞོད་པ། རྒྱ་མ་རྒྱ་བ། ཆོག་རྒྱུ་བ་སྤྱི་བཅས་ བྱས་ཏེ་གཞན་གྱི་བདེ་དོན་
ཐོར་ནས་དུས་ཉུ་ཏུ་རང་ངེས་བསམས་ཏེ་བསྐྱེད་ན། སོ་སོར་གྱོད་གུན་དང་པམ་ཉེས་ཡོང་རྒྱུ་ལས་མེད། མི་གཞན་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་མདུན་
ལ་ཆོག་བཟང་པོ་འགའ་ཤས་ཤོད་སྤྱིང་རུང་། རྒྱལ་ལ་ཁོས་འདི་དང་དེ་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་ཆོག་ངན་བཅོད་རྒྱུ་ཡིན། དེས་
ཁྱོད་རང་པམ་ཉེས་འགྲོ་བ་སྤོན་གྱི་ཡོད། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཁོ་ན་མིན་པར་མིའི་མི་ཆོ་སྤེལ་སྤྱིངས་ཡང་དག་པའི་
ཐོག་ནས་མིའི་ཁྱད་ཆོས་ངོ་མ་མཚན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ངས་རྒྱུན་དུ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་དང་། ནང་པ་ཡིན་
མིན་འདི་ནི་གཤམ་ཆེན་པོ་མིན། གཤམ་ཆེ ཤོས་གང་ཡིན་ཞེན་ང་རང་ཆོ་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མི་ཆོ་དགོས་དོན་ཐུན་པ་ཞིག་བསྐྱུལ་རྒྱུ་འདི་
གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཆབ་གསང་གཏོར་བ་འདི་མི་ཆོའི་དགོས་དོན་མིན་པར། མི་ཆོའི་དགོས་དོན་སྤྱིང་པོ་
སེམས་བཟང་པོ་དང་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན། ཁྱད་ཆོས་འདི་དང་ཐུན་ན་སོ་སོའི་མི་ཆོ་ཉིལ་པོ་དོན་སྤྱིང་ཐུན་པ་ཞིག་དང་།
ཆང་མ་རང་གི་མཛའ་གོགས་སྤྱ་བྱར་ཏེ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཡོང་ལ། པན་ཚུན་སྤྱན་གོགས་ཀྱི་ཆོར་སྤང་ངོ་མ་ཡང་ཡོང་ཐུབ། ཞེ་སྤང་
བཅངས་ཏེ་ཁ་ནས་སྤྱན་སྤྱོ་པོ་སོ་ཞེས་བཅོད་ན་དེ་ནི་ཆོག་སྤྱིང་པ་ཅམ་ཡིན། གཞན་པན་གྱི་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་

འདི་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། བཅེ་གདུང་། གྲང་བདེན་བཅས་དང་ཐུན་པའི་ཁྱིམ་ཆང་ཞིག་ཏུ་འཁྱུར་ཐུབ། འདི་ནི་ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་
ཡིན། ང་ཚོའི་མི་ཆེ་འདི་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་སྐྱབ་དང་མི་སྐྱབ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ་དང་བྱེད་
འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲོ་འཁྱེར་སོ་ལ་ངས་རྒྱན་ ཏུ་སྤྱི་བྱུང་གི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་
ལྟར་སྤྱི་ལ་བྱུང་བས་ཆོས་འདི་དང་དེའི་ཡིན་དགོས་དོན་མེད། བྱེད་རང་ཆོས་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མོས་མཐུན་ཡོད་དམ་མེད། མགོ་
རྒྱུ་ཅན་གྱི་ལྟ་སྐྱབ་གལ་ཆེན་པོ་མིན་ཞིང་ཐུན་མོང་བསམ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་དག་ལ་བསམ་སྒྲོ་
ཡག་པོ་བཏང་ན་རང་ཉིད་ནས་བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ངེས་ཅན་དང་། དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་གདེང་རྟེན་ཐུབ།

གཏོང་ལེན།

ཉམས་ལེན་པ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་བཏང་རྗེ་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོང་དུས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་
ཤི་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ཐམས་ཅད་སོ་སོའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་
བྱེད་པའི་ཐད་མཐའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེ་ཐག་པའི་སེམས་སྤྱགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་པ་རྩལ་པོའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བ་ཅས་པ་རང་ རྟེན་དུ་སྤྱིན་
པར་ཤོག་སྐྱམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་རྗེ་སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་པ་རྩལ་ཏུ་བཏོན་པ་དེ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ནས་རང་
གིས་དགོ་བ་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཕངས་སེམས་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བའི་
བྱམས་པའི་དམིགས་པ་རྩལ་ཏུ་བཏོན་པ་དེ་ལ་གཏོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དམིགས་རྣམས་བསྐྱངས་པ་རྗེ་བཞིན་གཞན་ལ་ཕན་འབྲས་
ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ནའང་། རྟེན་རྟོགས་དང་རང་གི་འདུན་པ་འཕེལ་རྒྱར་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ཡོད།

འདི་འདྲའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ལ་ནད་ན་ཆ་དང་། ག་མ་འགྲིག་པ་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ གཏོང་ལེན་
གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱེད་དུས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བསམ་སྒྲོ་ལས་ཐོག་རྟེན་སེམས་ནང་དགའ་སྤང་དང་། རྟེན་རྟོགས། རྟོགས་པ་
བཅས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ང་རང་གི་ཉམས་ལེན་དངོས་ཀྱི་སྤྱིང་བ་ནས་ རྟེན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་རོ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། འདི་ནི་ནད་པའི་
དགོ་བའི་བཤེས་གཞན་ཆོ་རྒྱལ་པར་ཞལ་འཇུག་དཔྱལ་ལེར་ཞུགས་པ་དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་དྲི་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཕན་བྱ་ཡོད། སེམས་
འཁྲལ་བྱ་རྒྱ་མེད། སེམས་འཁྲལ་བྱས་ཏེ་བསྐྱང་ན་ཕན་ཐོགས་མེད། ང་རང་གི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ཆ་བཞག་ན་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་གི་ཐོག་ནས་
གང་སྐབས་ཅི་སྐབས་བྱེད་བསམ་པ་འདི་ཡིན། སྐབས་འབྲས་འཛོལ་ན་དང་མི་འཛོན་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒོ་འཁྱོད་གང་ཡང་མེད།
གནས་ཚུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་རིགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་ལས་ཆེ་བའི་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཐུབ་ན་ཕན་ཐུགས་ཆེན་པོ་ཡིན། ལོ་བརྒྱ་སྐར་གྱི་མི་
ཆོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ཐུང་ཡིན་པས་གལ་ཆེན་པོ་མིན། ད་ལྟ་རང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ཡིན། ད་ ཏུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་བཅུའི་སྐར་བསྐྱང་པ་
ཡིན་ནའང་འདི་སྐབས་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱི་བ་བྱི་མ་དང་བསྐྱར་དུས། དེ་ཅམ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་མེད། དེར་མ་ཟད་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་དཀའ་རྙོག་དང་བསྐྱར་ན་སོ་སོའི་དཀའ་རྙོག་ནི་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མིན། གལ་ཏེ་དཀའ་རྙོག་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཁོ་ན་ལ་བཞས་ཏེ་
བསྐྱང་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་རྙོག་དྲ་ཆ་པོ། བཟོད་མི་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་ལ་སེམས་ཐག་རིང་ཅམ་
བྱས་ཏེ་བཞས་ན་དེ་དག་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། སེམས་འཁྲལ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། དེ་མཚུངས་གནས་ཚུལ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་
བསམ་གཞིགས་བྱེད་སྐབས་ན་རྒྱུ་དུའི་རིགས་ནི་ཡོང་གིན་ཡོང་གིན་འགྲོ་གིན་འགྲོ་གིན་བྱེད་པ་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་
འཁྲལ་ཡོང་དོན་མེད།

བཟོད་སེམས།

ངས་ཁ་སང་ཁྱས་པ་བཞིན་ཉམས་ལེན་གྱི་ནད་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ནི་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན། བཟོད་པ་ནི་རང་གི་དགྲ་པོ་ཁོ་ན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱིང་དགོས་པ་ལས་སོ་སོའི་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་མི་སྐྱབ། དཔེར་ན་ཆོས་བཤད་འདིའི་སྐབས་རང་ལ་ངལ་དུབ་བྱུང་ཆོ་ཕལ་
ཆེར་བཟོད་པ་སྐྱོམ་སྐྱབ། དེ་མིན་བཟོད་པའི་རྟེན་མེད་པར་སྒྲོ་སྤྱིང་བྱེད་མི་སྐྱབ། རང་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་མཁན་གྱི་དགྲ་པོ་ཞི ག་དང་

འཕྲད་པའི་སྐབས་ལ་བཟོད་སེམས་སྤྱོད་ཐུབ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་དགྲ་བོ་ནི་དངོས་ག ནས་སོ་སོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་གསོག་ཐུབ་པ་དང་། དགྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྒྲུབ་ཐུབ། བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་གསོག་ཐུབ་པ་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་དགྲ་དེས་ཁོ་རང་གི་ཁོང་ཁྱོས་བཟང་ནས་ང་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་དོན་དུ་ཆེད་མངགས་གྲོགས་བྱེད་པ་ཉུ་བྱ་ཡིན། དེའི་ལན་དུ་དེ་འདྲ་མ་རེད། དགྲ་བོ་ཞེས་པ་འདི་རང་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱི་སློ་གང་ཡང་མེད། དེ་བས་ངས་ཁོ་ལ་ཕར་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན། རྒྱ་ཆ་འདི་ནི་སོ་སོ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་ནས་བཤད་པ་ཉུ་བྱ་ཡིན། རང་ལ་ཕན་ན་པ་རྒྱུ་པོར་ཕན་སེམས་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གྱི་ཆོས་ལ་ང་ཆོས་དགའ་པོ་དང་དང་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཕན་སེམས་ཀྱི་སློ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་ནའང་འདིས་ང་རང་ཆོར་ཕན་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་ཆོས་དད་གུས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དོན་འདི་ཉོན་མོངས་པས་ཁས་ལེན་བྱས་ཀྱང་། ད་དུང་དེས་པ་རྒྱུ་པོ་ལ་གནོད་སེམས་ཡོད་པ་དང་། འགོག་བདེན་ལ་ཕན་སེམས་དང་གནོད་སེམས་གཉིས་ཀྱི་མེད། པ་རྒྱུ་པོར་གནོད་སེམས་ཡོད་པས་ངས་ཁོ་ལ་གུས་བཅི་དང་བཟོད་སྒྲུབ་བྱེད་མི་ཐུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། གནོད་སེམས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་གནོད་སེམས་མེད་ན་དགྲ་བོ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོགས་དོན་མེད། གནོད་སེམས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བོའི་མིང་ཐོགས་པ་ཡིན། གནོད་སེམས་མེད་པར་སྒྲན་པ་ནང་བཞིན་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་རྩ་བ་ནས་སྤྱི་མི་ཐུབ་ལ། དགྲ་བོའང་མིན། དེས་ན་དགྲ་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། ། ཡང་མི་ཞིག་གིས་རང་ལ་རྒྱུང་རྟེན་བྱས་ན་མི་དེ་མཐོང་མ་ཐག་ཁོང་ཁྱོ་སྤྱི་གི་ཡོད།

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་འདིར་ཞིབ་བརྗོད་བྱས་ན། དངོས་སུ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་ནི་གཞུ་བྱའི་མཚོན་དང་དབྱུག་པ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་དེ་མ་ཡིན་ཞིང་། བརྒྱུད་ནས་གནོད་པར་བྱེད་མཁན་ལ་བསམ་སྒོ་བཟང་ཡང་། ཁོ་མ་ཡིན་པར་ཁོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཁྱོས་ན་གོ་མཚོན་དང་ཡང་ན་ཀུན་སྒྲོང་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་གང་ཟག་དེར་ཁོང་ཁྱོ་བྱ་རྒྱ་མེད་གསུངས་ཡོད། འདི་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་བདེན་པ་རེད། སྤྱུག་བསྐྱེད་དངོས་མཚོན་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་པ་ཡིན་ནའང་ང་རང་ཆོ་སྤྱོད་ཞིང་སྤོངས་པའི་དབང་གིས་མཚོན་ཆ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྤྱི་གི་མེད། རྒྱུ་ལ་རེ་ཆོའི་མགོ་བོ་དངོས་པོ་གཞན་དང་གཉེ་བརྒྱུ་བའི་སྐབས་ལ་དངོས་པོ་དེར་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། ཐོན་མ་ངོས་རང་རྒྱུངས་འཁོར་བཟོ་བཅོས་ལ་དགའ་པོ་ཡོད། ཐེངས་གཅིག་འདི་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་རྒྱུངས་འཁོར་གྱི་འོག་ལ་མགོ་བརྒྱུ་ལྟེ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་ཡར་ལངས་སྐབས་མགོ་བརྒྱུ་བས་སོང་བས་ཁོ་འཆོག་པ་ཟ་ནས་ཡ་ཡ་ཞེས་བརྗོད་དེ་མགོ་བརྒྱུ་བས་ས་དེ་རང་ལ་ཐེངས་གཉིས་གཞུས་སོང་། དམིགས་བསམ་དེ་རིགས་མ་གཏོགས་སྤྱིར་བཏང་ནས་བཤད་ན་ང་ཆོས་མཚོན་ཆར་ཁོང་ཁྱོ་མི་བྱེད་པར་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་པ་རྒྱུ་པོ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དོན་དངོས་ནི་ཁོང་ཁྱོ་མེད་ན་པ་རྒྱུ་པོས་ཁྱེད་རང་ལ་གནོད་པའི་ལས་མི་བྱེད། ཁོང་ཁྱོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་པ་རྒྱུ་པོས་ཁྱེད་ལ་གནོད་པའི་ལས་བརྒྱུ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གནོད་པའི་འབྲུང་ཁུངས་ངོ་མ་གང་ཡིན་ལེགས་པར་བསམས་གཞིག་བྱས་ན། ཁོང་ཁྱོ་དེ་ཉིད་དཀའ་ངལ་བཟོ་མཁན་ཡིན་པར་ཤེས་ཐུབ། དེས་ན་ང་ཆོས་པ་རྒྱུ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོ་ངས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་རང་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བྱ་རྒྱ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། ཡང་ནི་བ་ལྷས་འདིའི་སྐོར་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྤངས་གཞན་ཞིག་གསུངས་པར། མི་ཞིག་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་པ་འདི་མི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྤྱི་བྱུང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་དུའང་། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡིན་ཆོ་དཔེར་ན་མེས་ལག་པ་འཆོག་པ་ནི་མི་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེར་ཁོང་ཁྱོ་བྱ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་མི་དེ་ལའང་ཁོང་ཁྱོ་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། ཡང་སྤྱི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཉེ་མ་སྤྱི་བས་སྤྱི་བ་པ་ལ་ཉེ་མར་ཁོང་ཁྱོ་བྱ་རྒྱ་མེད་པར་སྤྱི་བར་ཁོང་ཁྱོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྱོ་དེ་སྤྱི་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་མི་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བྱ་རྒྱ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལའང་དེ་ལྟར་བསམ་དགོས་པ་ཡིན། རང་གི་ལུས་འདི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། པ་རྒྱུ་པོའི་མཚོན་ཆ་དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ།

བཞིན་ཡིན། དེ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་སྤྱུག་བསྐལ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བྱེད་ཀ་སོ་སོས་ལན་ཡོད། དེར་བརྟེན་པ་རོལ་བོར་ཁྲོ་བ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་
ལ་ལང་ཁྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཞིབ་མཐོང་སྟོན་འཇུག་ལ་ཞིབ་དུ་བཞུགས་ན་ཕན་ཡོན་ཅན་དང་དགོས་དོན་སྤེངས་པ་ཅན་
མང་པོ་ཤིས་རྟོགས་འོང་རྒྱ་ཡིན། དེ་དག་སོ་སོའི་སྟོན་ཚུལ་དང་རང་གི་རང་ལ་བརྟེན་ག་དབྱེད་བྱ་རྒྱུར་ཤིན་དུ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་
རང་གིས་ཀྱང་ཞིབ་མཐོང་སྟོན་འཇུག་ནང་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཕན་ཐོགས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག
དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་ཐུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རང་བཞིན་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་པས། རེས་བར་དུ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ཟུ་
ཚུགས་རྒྱག་དགོས་པ་མེད། དེ་ལྟར་བསམ་སྟོན་གཏོང་དུས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་དངོས་གནས་ཐུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག
གཞན་བདེ་བ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཐོག་ནས་བསམ་སྟོན་བྱེད་ན་མར་མ་ཤིས་ནའང་སྟོན་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདུག གཅེས་འདྲིན་གྱི་སྟོན་སྤྱི་ལག་
ཤོས་ནི་དགྲ་བོ་ཡིན་པས་དགྲ་ལ་སྤྱུག་པར་གྱས་བཅི་སྟེབ་དུས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྟོན་ཏེ་ཅང་ཐུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་
དག་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྟོན་ནས་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་སྤངས་ཡིན།

ཕྱིན་དུག་གི་སྟོན་པ།

དེ་ནས་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོན་སྤངས་ཏེ་སྟོང་བ་གང་འཚམ་ཐོན་ན། སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་གྱི་སེམས་གཟུང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་
སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་སྟེད་པའི་ཐོག་ནས་དེ་ཉིད་དུས་ནས་ཡང་མི་གཏང་སྟམ་པའི་སྟོན་ཞིག་བསྟེན་པ་དེ་ལ་སྟོན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་
བཟུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། འདིས་སེམས་བསྟེན་བརྟེན་དུ་གཏོང་གི་ཡོད། སྟོན་སེམས་བཟུང་ནས་ཆོ་འདིར་སེམས་བསྟེན་མི་ཉམས་པའི་
རྒྱ་ལ་སྟོན་པ་དང་། བྱི་མར་སེམས་བསྟེན་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་སྟོན་པ་འདི་འདྲ་ཡོད། དེ་ནས་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་འདོད་སྤངས་པ་དེ་ཡིན།
སྟོན་པ་ལ་སྟོན་འདོད་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་སྟོན་པ་ནི་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་དེ་ཡིན། ཕྱིན་དུག་གི་ངོ་བོ་དང་། བྱངས་ངེས། གོ་རིམ། སྤྱི་རགས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཅས་འདིར་བཤད་མི་དགོས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་ཐུགས་ཆེན་པོ་འདི་ནང་ལ་འདུ་ཡོང་གི་
ཡོད། ཕྱིན་དུག་ཀྱང་ཚུར་བསྐྱུས་ན་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་སྟོན་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་ནང་བསྐྱུས་ཡོད། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཙུ་བ་ནི་ རང་
དོན་ཉམས་སྟོན་བསྟོན་རྒྱ་དེ་ཡིན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚོས་ཡོད་ རས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་སྟེང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སྟེང་རྗེའི་ཡིན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་སྐབས་ལ་སྟེང་རྗེའི་རྩ་བ་རྒྱུར་པའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་
གཞོད་པ་སྟོན་པ་དང་། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐབས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་ཡིན།
ནང་པའི་ཚོས་ཡོངས་རྫོགས་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་ནང་བསྐྱུས་ཡོད། བྱུང་ན་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད། གལ་ཏེ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་
འདུག་ནའང་། གཞོད་པ་མ་སྟེལ་ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་པོ་འདིའི་ནང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་དོན་སྟེང་པོ་བསྐྱུས་ཡོད། ॥

སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་རབ།

དུས་ཚོད་མང་པོ་མེད་སྐབས་སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བ་རྩོན་འགྲུལ། བསམ་གཏན་བཅས་ཀྱི་བར་རྒྱས་བཤད་མི་དགོས་པར།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐད་ལྟ་བུའི་སྟོན་རོལ་ཙམ་བཤད་ན། ཤེས་རབ་ལ་གནས་ལྷ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གནས་ལུགས་རིག་པ་
དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་འདི་འདྲ་བཤད་ཡོད། གནས་ལྷ་ནི་བཟོ་རིག་པ་དང་། གསོ་
བ་རིག་པ། རང་དོན་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ། སྐྱོ་རིག་པ་བཅས་ཡིན། གནས་ལུགས་རིག་པ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་གཙོ་བོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱུང་མཐའ་དབྱེད་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལས་ལེན་གྱི་
ཡོད་པས་བྱུང་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་དེ་གཉིས་གཙོ་བོར་བཞག་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཡིན། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་བས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
འཁོར་ལོ་མ་མེད་པའི་དེས་དོན་དུ་བཀྲལ་ཡོད། འཁོར་ལོ་མ་མེད་པའི་ནང་མདོ་སྟེང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་པ་

གཉིས་དྲུག་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་ན་ ང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ།
གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་བཞུགས་འདས་པ་བཅ ས་འདི་འདྲ་གསུངས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་ངེ་བཞིན་པར་ཁས་སྐྱབས་ན་
ཆད་མཐར་ལྷུང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་དོན་འཁོར ་ལོ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་
ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཁྱེས་ཀྱིས་ཁྱེས་པའི་ལེའུའི་ནང་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུངས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད ་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འདི་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ཐད་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་
ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་བཅས་ཡིན། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་འདིའི་ཐོག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྦྱར་རྒྱ་
ཡོད། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་ཀུན་བཏགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན།
ཡིན་ནའང་ཐལ་འགྱུར་བའི་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞེས་པ་དང་འདི་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། སེམས་ཙམ་པ་རང་གིས་
ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ཉེ་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་བཤད་པའི་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་དབང་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
བཤད་པ་ཡིན། གཞན་དབང་ཞེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྒྱ་ རྒྱུ་གཞན་གྱིས་དབང་གིས་
འབྱུང་གི་ རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་བྱུང་བ་མིན་པས་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད། ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
དམ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཞེས་བརྗོད། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་ཤོད་སྐབས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་
བརྗོད་པ་ཡིན། འོ་ན་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དོན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་གཏིང་
ཟབ་པས་འགྲེལ་བཤད་ཏུ་ཅང་མང་པོ་དགོས། གང་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན་གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་བཞག་ནས་དེས་སྟོང་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞེར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཡོད་ན། ཐེག་བསྡུས་ལས།

མིང་གི་སྤྱོད་ལོ་སྟོ་མེད་ཕྱིར།

མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་སྐབས་བྱེད་བཀོད་ནས། དོན་གཅིག་ལ་མིང་མང་པོ་ཡོད་པས་དོན་མང་པོ་ར་ཐལ་བ་སོགས། གང་ལྟར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བས་མིང་མ་བཏགས་པའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞེར་རང་ གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། འདི་གཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་སྦྱར་བའི་སྟོ ་ན་ལ་འདི་གཞུགས་སོ་སྟེ་མ་པའི་སྟོ་སྐྱེ་དགོས། ཡིན་ ནའང་དེ་
ལྟར་མེད། མིང་མ་བཏགས་པའི་གོང་ལ་དེ་དེ་རེད་སྟེ་མ་པའི་སྟོ་འཇུག་གི་མེད། དེའི་ཕྱིར།

མིང་གི་སྤྱོད་ལོ་སྟོ་མེད་ཕྱིར།

ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་མང་པོ་འདིའི་ཐོག་ནས། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞེར་རང་ གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་
གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱི་ཡོད། གཞུགས་གཞུ གས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆགས་དུས། ང་རང་ཆོའི་སྟོ་
དཔེར་ན། སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྟོ ་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་པ་རོལ་ནས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་མཁན་ཞིག་
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་ང་རང་ཆོས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་སྟོན་བྱུང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་
པ་སྤང་ཡོང་བ་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་རིགས་པས་དབྱུང་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདོགས་བྱེ ད་
ཀྱི་སྟོ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་རྩིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་མཐོང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བཤད་ཡོད། ཕྱི་རོལ་

གྱི་ཚེས་རྒྱུ་མཉམ་གཤིང་གི་ཡོད་ཀྱང་། རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་མ་གཏོགས་རྒྱུ་མཉམ་གཤིང་གིས་སྤོང་བ་ལས་ཆོ་སྤོང་ཉིད་
 མཐོང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ། ཡང་ན་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་
 ཚད་མ་རྒྱུ་མཉམ་གཤིང་གིས་སྤོང་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལྟ་བ་འདི་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཞིག་སྤོང་བ་ལས་ཆོ་
 ཆགས་ཐུང་སྤེལ་པའི་ཡུལ་དོན་ཤིང་ཉིད་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྷགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་པན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད། འདི་
 ལྟར་བྱས་ནས་སྤོང་གི་ཀྱང་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་ཕེབས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་རྟོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་འབྱོར་པ་མང་པོ་ཞིག་ཐོག་མར་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་
 པོར་ཕེབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྟོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་འབྱོར་པ་མང་པོ་ཞིག་ཐོག་མར་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་
 གནང་ཡོད། དེ་རིང་ཁ་སང་ཡང་ཁ་ཤས་ལ་ལྟ་བ་འདི་སྤོང་བ་འཆར་བོ་ཡོང་གི། ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཤོད་དུས་
 སེམས་ཙམ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་འཕེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། འདི་སོ་སོའི་སྤོང་བ་འཇུག་པོ་དང་། འཆར་བའི་པོ་ཡོད་ན། ཉམས་ལེན་དེ་རང་བྱས་ན་
 འགྲིག་གི་རེད།

དབུ་མའི་ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག

འདི་ཡན་ཆད་སེམས་ཙམ་པ་བཤད་ཟིན་པ་བྱས། ད་དབུ་མ་པ་ཡིན། དབུ་མ་པས་འཁོར་ལོ་བར་པ་རྩ་བར་བྱས་ནས་བཤད་ཡོད། དབུ་མ་
 པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དུས། དེས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་འདི་ཆད་མཐར་བཅི་གི་ཡོད། སྤོང་བ་དོན་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཀྱིས་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བའི་ནང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྤོང་བ་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མི་འཐད་ཅིང་།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མི་འཐད་ན་སངས་རྒྱུ་དང་། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
 ལམ་ལ་སྤོང་བ་དང་། འཇུག་པ། འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ཡང་མི་འཐད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ན་
 འཛིག་རྟོག་གི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་འཛིག་མི་ཐུབ། རང་བཞིན་མེད་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཛིག་མི་ཤེས་པ་
 ཆགས་སྤྱོད་ཡིན་ཞེས་དེ་ལྟར་ཚོད་པ་བྱས་ཡོད། དེ་ལ་སྤོང་བ་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ལན་གང་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན།

གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྤོང་ན།

འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས།

ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནས་ཁོང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཞེས་པ་འདི་དོན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡག་པོ་ཞིག་གོ་མི་འདུག རང་བཞིན་སྤོང་བར་
 འདོད་པའི་གྲུབ་མཐས་རང་བཞིན་སྤོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་དོན་གང་ལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟོག་འབྱུང་གི་དོན་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་ཡོད། རྟོག་ཅིང་འབྱེལ་བར་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ན་ནས་རང་བཞིན་སྤོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་གཏན་
 དང་བལ་བའི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། རྟོག་འབྱེལ་ཁས་སྤངས་པའི་ཐོག་ནས་རྟོག་འབྱེལ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཁས་མི་ལེན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྤངས་པ་
 ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པས་རྟོག་པ་ལྟོས་པ་འགལ་ཞིང་། དེས་ན་རྟོག་འབྱུང་མི་
 འཐད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྟོག་འབྱེལ་མི་འཐད་པས་བཟང་པོ་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། དེས་
 ན་ང་རང་ཆོ་ཆད་མས་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་རྟོག་འབྱེལ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པས། དེས་པར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འོ་ན་དབུ་མ་ཞེས་པ་འདི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དབུ་མ་ཞེས་པ་འདི་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་ཆད་པའི་

མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ན་དབུ་མའམ་དབུས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེའི་དོན་རྗེ་ཉལ་བ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞུང་དང་དེ་ཉིད་གས་པའི་སྒོ་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་དང་དབུ་མའི་ཉལ་བ་ཞེས་རིམ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཡོད། ཐལ་རང་ཞེས་པའི་མིང་འདི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན། མིང་དེ་འདྲོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱས་པ་ལེ་ཏེ་མཛད། དེ་མཛད་ནས་དེའི་ནང་ལ་བདག་སྤྱོད་དང་གཞན་སྤྱོད་འགོག་པ་དེ་ལ་ཐལ་འབྱུར་ཤ་སྟག་བཀོད་པ་གནང་ཡོད། དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྒྲོན་བརྗོད་དེ་མཛད་ནས་ཐལ་འབྱུར་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག་པར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་སྤངས་པ་གཞིར་བཞག་ཐོག་ནས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་སྒོ་ལ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། གཅིག་ལ་ཐལ་བ་པ་ཞེས་ཐལ་བ་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་ཤོད་མཁན་ཞིག་དང་། གཅིག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོས་ཞེས་ཤོད་དུས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་གཉིས་ཐོན་པ་ཡིན། དེ་ནས་འདྲའི་རྗེས་ལ་དབུ་མ་པས་འདོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དེ་ཡང་ཁས་སྤངས། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་དུ་ཁས་སྤངས་པ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་དབུ་མའི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ལུགས་འདི་ཙམ་དུ་འདོད་མཁན་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞིབ་འཚོ་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ནང་ནང་ལའང་མདོ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་ཐོབ་པ་བྲགས་པས་དབུ་མ་ཙམ་བའི་འབྲེལ་པ་དབུ་མ་ཚིག་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་འཐད་ལྷན་ལ་བཞག་ནས་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ཕན་བྱ་བཀག་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལན་བསྒྲོན་ཡོད། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཁས་སྤངས་ན་མི་འགྲིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཚུལ་གསུམ་རང་དབང་དུ་བྱུང་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཙམ་བའི་དགོངས་པ་བཞེད་ས་འདི་ཆགས་ཡོད། འདྲའི་སྐར་པན་ཚུན་ཚོད་པ་ཡོང་ལྟར་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། གང་ལྟར་གཙོ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ནི་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྤང་མི་འདོད་པ་དེ་ཚོའི་གསུམ་ཡིན། འདྲའི་ཙམ་བའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་ས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཁས་མ་སྤངས་པ་དེ་རང་ལ་ཐུག་ཡོད། དེས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐལ་འབྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ཉོས་ཏེ་མི་བསྐྱེད་བའི་ཚད་མ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ཉོས་ཏེ་འབྲུལ་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མིན། དེ་བས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེ་བས་ཐལ་འབྱུར་བས་དངོས་སྒྲོབ་པ་ལ་ཕར་ཚོད་དུས། གཞི་ལྷ་གྲུབ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་སྐབས་གང་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཤིག་དགོས་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཤོད་དུས་ཐལ་འབྱུར་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ཉོས་ཏེ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་ཚད་མ་ཞིག་བཞག་ནས། དེས་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་ཞིག་པ་རོལ་པོར་མེད་ཅིང་། པ་རོལ་པོས་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ཉོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཞིག་ཐལ་འབྱུར་པ་ལ་ཉོས་ཏེ་མེད་པ་བྱས། དེ་བས་སྐབས་གཅིག་དངོས་སྒྲོབ་པ་རང་ཉིད་ལ་བྲགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་དེའི་ཐོག་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ། དེའི་ཁས་ལེན་ཐོག་འབྲིད་ནས་སྐྱབ་བདེན་སྟོང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་གཞན་བྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད། དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དངོས་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་དོན་ལ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ཉོས་ཏེ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་རང་གི་རོལ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ཉོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཡོད་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཞིགས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་གི་བར་ལ་ཁོ་རང་གི་སྒོ་ལ་ཡོད་པའི་ཚད་མ་དེ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ཉོས་ཏེ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་རང་གི་རོལ་དེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཁྱད་པར་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་བ་ཡིན། དབུ་མའི་གཞུང་ནང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་འདི་

ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ནང་ལ་གཅིག་པ་འཛོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་རིགས་པས་དབྱུང་ན་རྟེན་གྱི་མ་རེད་ཅེས་པའི་ཚིག་རྣམས་
བེད་སྤྱོད་གཅིག་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་བསམ་སྒྲོག་ཏིང་སྦངས་ལ་བྱུང་པར་ཕྱན་བྱ་ཡོད། དཔེར་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
གྱིས་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད།
ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་འདི་ཀུན་བཏགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་དམ། ཡང་ན་འདོགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་ན། རྟོག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་
གཏན་མེད་དུ་ཕྱིན་པ་རེད་ཅེས་བརྟེན་དུས། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་འདོགས་བྱེད་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཞལ་གྱིས་
བཞེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་བདག་གི་མཚན་གཞི་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འཛོག་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་འཛོག་དགོས་
པ་ཡང་བདག་དེ་ལུང་པོ་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཛོལ་བ་ན་ཡིད་ཤེས་དེ་བདག་གི་མཚན་གཞིར་རྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།
ཐལ་འཇུག་པ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་
ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་བཞག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་ལ་ལན་འདེབས་ཁག་པོ་འོང་གི་ཡོད།
ཐལ་འཇུག་པ་གཞིར་བཞག་བྱས་ན་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཞག་པས། གང་ཟག་ཡིན་པ་ཞིག་གང་ཟག་གི་མཚན་
གཞིར་གཞག་དགོས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་གང་ཟག་ཅིག་རྟེན་ཐབས་མེད་པ་འདོད་
ཀྱི་ཡོད། ང་ཙམ་པོ་བ་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཞག་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཙམ་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་
གཞོད་པ་འཕེན་མི་ཐུབ། འདི་དག་གཏིང་ཟབ་ལ་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་འང་འདི་ལས་ལྷག་པ་བཟོ་སྦྱང་བྱ་རྒྱ་ཆུ་མིན།
ཐལ་འཇུག་པས་བདག་མེད་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཅས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན།
བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པའི་རིམ་པ་ནི་གང་ཟག་བདག་མེད་སྟོན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟེན་སུ་ངེས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཆོས་
ཙམ་གང་ཟག་དེའི་དབང་གིས་གང་ཟག་བདག་མེད་སྟོན་དུ་ངེས་སྒྲ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། འོ་ན་བདག་མེད་ཅེས་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེ་མ་ཤེས་ན་སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྟས་སྦྱོང་འཇུག་ནང་།

བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར།

དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེ་མ་ཤེས་པར་བདག་མེད་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཆོས་ལ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་
ཡོད། དེ་ལ་དགག་པ་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་ན་དགག་བྱ་དེ་སློ་ལུ་ལུ་མ་བྱས་པར་དགག་བྱ་དེས་སྟོང་པའི་དགག་པ་དེ་སློ་ལུ་ལུ་འཆར་མི་
ཐུབ། དགག་པ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ལུ་ལ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་བཅས་གཉིས་བྱས་ནས། རྩ་མ་དེར་མ་ཡིན་དགག་ཟེར་
ཞིང་། ཕྱི་མ་དེར་མེད་དགག་ཅེས་བརྟེན་པ་ཡིན། རྩ་མ་ལ་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། ལྷགས་ལ་འཕེན་པ། དངོས་ལྷགས་གཉིས་
ཀར་འཕེན་པ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་བཅས་བཞི་བཞག་ཡོད། འདིར་བདག་མེད་ནི་མེད་དགག་ཡིན། གང་མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི་སློབ་
དཔོན་ལྷ་གྲགས་ཀྱིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་ནང་། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་
ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ།

དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ།

ཞེས་གསུངས། གཞན་ལ་མ་རྟོས་པའི་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་དེ་དགག་བྱ་ཡིན། འདི་ཚའི་གསལ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཆོས་རྟོག་རྟོག་བྱས་ནས་ཉ་
ཅང་ཡག་པོ་བཟོས་ཡོད། ལྟུ་ལ་མཚོག་སྒྲ་ཕྱིང་བདུན་པས།

གཉིད་ཀྱིས་ཚུས་པའི་ཤེས་ངོར་མི་ལམ་ཡོད།

སྒྲ་མས་བསྐྱད་པའི་རྟ་དང་སྒྲ་པོ་སོགས།

ལྷང་བ་ཙམ་ལས་གཞི་དེར་དོན་གྱི་ཆོས།

གང་ཡང་མེད་པ་སྒོ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ།

ཞེས་གཉིད་ལྷག་པའི་སྐབས་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྷ་ཆོགས་ཤིག་འཆར་བ་འདི་སེམས་ལ་ལྷང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞི་དེར་ངོ་མ་ཡོད་པ་མིན།
སྐབས་འདིའི་མི་ལམ་ནི་ནམ་ཀུན་ང་རང་ཆོར་ཡོང་བའི་མི་ལམ་དེ་རང་ཡིན་པ་ལས། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ལ་གོ་བ་
མིན། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་བཞིན་བདག་གཞན་འཁོར་བ་ཟུང་འདས་སོགས།

ཆོས་ཀུན་སྒོ་དང་མེད་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས།

བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གདགས་གཞི་ནམས་ཀྱི་སྟེང་།

རང་གི་ཡོད་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་རིག་གཉིད་མཐུག་གིས།

སྐགས་པའི་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་ཆོགས་དྲུག་ངོར།

གང་ལྷང་གཞི་དེར་དོན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག།

འཆར་ཚུལ་རང་རེའི་སྒོ་དན་འདི་ལ་སྟོས།

དེ་ལྟར་འབྱུལ་བའི་སྒོ་ལ་ལྷང་བ་ཡི།

ང་སོགས་གདོད་ནས་བྱུང་བའི་ཚུད་ལྷགས་འདི།

དགག་བྱ་སྤྱོད་མོ་ཡིན་པས་སྒོ་ཡི་ངོར།

སྟག་མ་མེད་པར་ཞིགས་པར་ཤིན་ཏུ་གཅེས།

ཞེས་གསུངས། ང་རང་ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིན་ནའང་། དཔེར་ན་ངས་བྱེད་རང་ཆོ་ལ་ལྷ་དུས་བྱེད་རང་ཆོ་ ཆང་མ་རང་ངོས་ནས་
ཡོད་པ་ལྷང་བ་མ་གཏོགས་ངའི་ཤེས་པས་ཕར་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་འཆར་གྱི་མེད་པ་ཡིན། འོ་ན་ཡུལ་སྟངས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་
བཙལ་ན་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན་བདག་ཅས་བརྗོད་དུས་སོ་སོ་ཡོད་སའི་གོ་ས་དེ་ལ་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་མེད། ཡོད་ས་
བདག་གི་ཕུང་བའི་སྟེང་ན་མ་གཏོགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། འོ་ན་བདག་དེ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱུ་མཐེལ་བར་དུ་བཙལ་ན་
རྟེན་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཤེས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནའང་། ང་རང་ཆོའི་མ་བཟླས་མ་དཔུང་པའི་སྒོ་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་
ངོར་ངའི་སེམས་དང་ངའི་ལུས་ཞེས་པ་འཆར་གྱི་ཡོད་ཅིང་སེམས་དེ་ངའི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་བྱ་ལྷ་བྱ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་ལུས་སེམས་
གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་ང་ཞིག་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བཙལ་ནའང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་
ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ང་རང་ཆོའི་སྒོ་ལ་ལྷང་ཡོང་དུས་ཆོས་འདི་ཆ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་།
འདི་འདིའི་ཆ་ཤས་རེད་ཅེས་བརྗོད་དུས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་སོ་སོ་ལྷ་བྱར་ལྷང་གི་ཡོད། ལྷང་བ་ལྷ་བྱ་བདེན་ན་ལྷང་ཚུལ་དང་གནས་
ཚུལ་མཐུན་གྱི་ཡོད་པས་དོན་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། ཆ་ཅན་གྱི་ཆོས་ནམས་ལ་བཟླས་དཔུང་བྱས་པ་
ཡིན་ན། དེའི་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བའི་རྗེས་ལ་ཆ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་རྩ་བ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད། དཔེར་ན་འདི་འདིའི་ཆ་ཤས། ཆ་དེ་དེའི་ཆ་
ཤས་ཞེས་བྱེད་དུས་ཐ་མ་རྩལ་སྤྲུལ་ཆེས་སྤྱོད་ལ་ཐུག་གི་ཡོད། བྱུང་མཐའ་འོག་མས་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་རྩལ་སྤྲུལ་གཉིས་
གཤེས་ནས་ཡོད་པ་དེར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གཉིས་སྤྱད་པ་འདི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྱད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
ན་གོང་བྱ་ལོང་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཕྱོགས་མེད་ན་ནི་ རྩལ་སྤྲུལ་གཉིས་རིག་ཅེས་

བརྗོད་དུས་རེག་པའི་ངོས་དེ་དང་། མ་རེག་པའི་ངོས་གཉིས་མེད་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རེག་པ་ཡིན་ན་རྩལ་ཕན་བརྒྱ་ཉིད་། ཁྱི་
འབྲུམ། ས་ཡ་བྱེ་བ་བསགས་པ་ཡིན་ནའང་གོང་དུ་ལོང་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། དེ་བས་རྩལ་ཕན་རྒྱ་མེད་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་ ཡོད། རྩལ་གྱི་ཆ་ཕྱེ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པ་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། ཆ་མེད་པ་
ཆགས་ན་ཡལ་འགྲོ་རྒྱ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ཆ་ཕྱེ་མ་གྱི་ཆ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་
ཤེས་པ་ལ་རིགས་རྒྱན་བཅིས་ཏེ་རྒྱན་གྱི་ཆ་བཤད་པ་ཡིན། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དཔེར་
ན་ཤེས་པ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་འདོད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ཆ་བཞག་ འདིར་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་དུས་ཕྱེ་ཤོས་དེ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དུ་བཞེད་ཀྱི་
ཡོད། ཁོ་གཉིས་བར་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་ཆོད་ན་དངོས་རྒྱ་ དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་ཉམས་ཤིང་མི་འཐད། དེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་ན་ཁོ་
རང་གཉིས་སྐད་ཅིག་གས་དུས་ཆ་མེད་བཅིས་པས་ཐམས་ཅད་འཐད་ཡོད་ན་རྒྱན་གཞན་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེ་ལ་ཅིག་ཤོས་ལ་གཅིག་དེར་རེག་
པའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རི་ཅམ་ཕྱ་ནའང་ལྷ་ཕྱིའི་ཆ་ཞིག་སྟེན་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་འདྲ་དུས་ནས་གང་ལྟར་ཡང་སྟོང་གཞི་གྲུབ་ན་ཆ་བཅས་
ཡིན་པས་བྱུང་བ་སྟེན་ཡོང་གི་ཡོད། ཆ་བཅས་ཡིན་པ་སྟེན་ཆོ་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་ རང་གི་ཆ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའམ་རང་རང་
གི་ཆ་ལ་ལྟོས་ནས་བཏགས་དགོས་པ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཆ་ལ་ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡི ན་པས་མ་ལྟོས་པའི་རང་
དབང་དང་བྲལ་བར་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལས་སྟེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲས་དུ་རྒྱ་ལས་སྟེས་པ་དང་། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྟེས་པ་ཡིན།
ཡིན་ནའང་རྒྱ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྟེས་ཞེས་པ་འདི་མ་བཟླ་མ་དཔྱད་པའི་སྟེ བར་གཞན་རྒྱ་མ་གཏོགས་སྟེ་ལྷགས་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་
བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་ན། བདག་ལས་སྟེ བ་མིན་ལ། གཞན་ལས་སྟེ བ་ཡང་མིན། གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ བ་ཡང་མིན། རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ བ་ཡང་
མིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། བདེན་པའི་སྟེ བ་ཡིན་ན་སྟེ བའི་སྟེང་ན་བཅུ་ཆོ་གས་ལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་པས་བཏགས་དོན་
བཅུ་ལ་བ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྟེ བ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བཤད་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ བ་ཞེས་པ་འདི་ཡོད་ནས་སྟེ བ་ལས། མེད་ན་སྟེ་མི་ཤེས་པ་
ཡིན། ཡོད་པ་དེ་ཡང་རང་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བས་མེད་པ་ཡིན་ན་སྟེ་རྒྱ་མེད། ཡོད་པ་ཡིན་ན་རང་
དབང་གིས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། རང་དབང་གིས་གྲུབ་ཆར་ན་ལྷར་མེད་པ་ཞིག་བཟོ་མི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་ཆོས་རྩ་བ་ནས་
གཞན་མི་ཤེས། བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་དུས་དཔེར་ན་འགྲོ་པའི་བྱ་བ་ལྟ་བུར་སྟོན་དཔོན་ལྷ་སྟེན་གྱིས་རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་ནང་།

རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ།

མ་སོང་བ་ལའང་འགྲོ་བ་མིན།

སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར།

བཟོ་མ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྲུར་རོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་ན་གོ་མ་པ་བཞག་མི་ཤེས། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་ རང་བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་ན་
ད་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བ་བཅུ་ལ་ན་དཔེར་ན་ད་ལྟ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་ཕྱེད་ཀ་འདས་
ཟིན་པ་དང་། ཕྱེད་ཀ་འོང་རྒྱ་ཡིན། དེས་ན་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མ་གཏོགས་ད་ལྟ་བ་མེད། དེ་བས་ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་
བཅུ་ལ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། ཡར་བྱ ས་ནས་སངས་རྒྱས་རྟེན་རྒྱ་མེད་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་རྒྱ་མེད། འོ་ན་མེད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། མེད་
ན་པན་གཞོད་འདྲེན་མི་ཤེས། པན་གཞོད་ཡོད། རྟེན་གྱི་མེད་ནའང་ཡོད་པའི་རྟགས་སྟོན་གྱི་ཡོད། དེ་བས་ཡོད་ས་དེར་བཏགས་དོན་
བཅུ་ལ་ན་དེ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད། མེད་ན་སྟོང་བས་གཞོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡི ན་པས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ་བཅུ་ལ་ནས་མ་རྟེན་པ་ཡིན་དུས་
ཆོས་ཅན་གྱི་རང་དབང་གིས་གྲུབ་ས་མ་བྱུང་བར་རྟེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན། རྟེན་གཞན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཏགས་པའམ་ཡོད་པ་དེ་འོས་མེད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། འོ་ན་ཡོད་པའི་དོན་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་
འཛིག་དགོས་ཤི་ན། དོན་དེ་ནི་བཅུ་ལ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་རྩ་བ་ནས་མི་འཛིག་པར། དོན་ཆོན་གསུམ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་དང་། དེ་ལ་

བ་སྒྲོང་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པ། དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་བཅས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཚབ་ནས་བ་
 སྒྲོང་དུ་ཡོད་པ་བཞག་པ་ཡིན། དེ་བས་ཡོ ད་པའི་དོན་དེ་ཡང་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་གསུ་མཚན་གཞན་དག་ཅིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་རྒྱུ་མ་
 གཏོགས་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་སྤྱི་ཚབ་ནས་ཡོད་པའི་ཚད་གཞག་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། གནས་ཚུལ་
 དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ང་རང་ཚོར་སྤང་ཚུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་སྤྱི་ཚབ་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤང་གི་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དང་མི་མཐུན་
 པ་ཞིག་ང་རང་ཚོའི་སློབ་སྤང་གི་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་སློབ་ཞུན་ནས་ང་ང་ཞེས་དང་། ཆོས་དེ་དང་དེ་ཞེས་ཡུལ་སྤྱི་ཚབ་ནས་
 ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཞུན་པའི་སློབ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་རྒྱུན་གཞན་ལ་མ་ཉྩོས་པར་རང་དབང་ གིས་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུར་སྤང་བའི་རང་དབང་དམ། རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་མེད་རྒྱུའི་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཞུན་མཐན་དེ་
 བྱི་བདག་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློབ་དེ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ན་སྤྲོན་གྱི་རྟེན་འབྱུང་དེ་རེད།
 ཉྩོས་པ་དང་མ་ཉྩོས་པ་གཉིས་འགལ་བ་དང་འགལ་པའི་ནང་ནས་དངོས་འགལ་ཡིན། དངོས་འགལ་ཡིན་དུས་གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན་
 ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་འགོག་པ་དང་། གཅིག་བཀག་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་མེད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཉྩོས་པ་དང་མ་ཉྩོས་
 གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་མ་ཉྩོས་པའི་རང་དབང་བ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བས་ཉྩོས་པ་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད་པ་ཡིན། ཉྩོས་པའི་སློབ་ནས་
 གྲུབ་པས་མ་ཉྩོས་པའི་རང་དབང་དང་བྲལ་བ་ཡིན། མ་ཉྩོས་པའི་རང་དབང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་མ་ཉྩོས་པའི་རང་དབང་བའི་བདག་གིས་
 ཉྩོང་པའི་ཉྩོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རང་བཞིན་དེ་ཡིན།
 འདི་དཔེར་ན་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྤང་ཅམ་དེས་མ་ཆོས་པར་དེའི་གྲུབ་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་སྟེ་ནས་བཅའ་བ་ན་མཐར་ཐུག་
 དཔྱད་པའི་སློབ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། སྤང་ཅམ་དེས་མ་ཆོས་པར་མཐར་ཐུག་གི་གྲུབ་རྒྱུ་ལ་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སློབ་རྟེན་པ་དེ་གང་
 འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཁེ་ན། བདག་གཞན་གྱི་ཆོས་རང་བ ཞེས་གྱིས་ཉྩོང་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟེན་པ་ཡིན། འདི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
 རིགས་པས་རྟེན་པའི་དོན་ཆགས་ནས་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ་གང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་སའི་གཞི་དེ་
 ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནི་མ་བཟག་མ་དཔྱད་པའི་སློབ་རྟེན་དོན་དང་ བ་སྒྲོང་པའི་སློབ་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན།
 ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་གཉིས་པོ་དེ་གཞི་གཅིག་གི་སྤྱི་ཚབ་ཡོད། གཞི་སྤྱི་ཚབ་ཉིད་དེ་སྤྱི་ཚབ་ཉིད་གནས་ལྷགས་བཅའ་
 བའི་སློབ་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཚབ་ཉིད་དེ་ཉིད་དཔྱད་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ དཔྱད་པ་ཡིན་ན་
 དེ་ཡང་མི་རྟེན་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱི་ཚབ་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་སོང་ནས་དེའི་ཆོས་ཉིད་རྟེན་པ་ཡིན། དེ་བས་ཉྩོང་པ་ཉིད་ཉྩོང་པ་ཉིད་
 བཤད་པ་ཡིན། ཐལ་འབྱུང་བས་རང་རྒྱུད་པ་ཁེར་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་བྱེ ད་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་ནི། གལ་ཏེ་བ་སྒྲོང་དུ་རང་
 མཚན་ལས་སྤངས་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོ་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་དང་། བ་སྒྲོང་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་དུ་ཐལ་བ།
 དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཐུན་
 མོང་མིན་པར་བཀག་ཡོང་བ་ཡིན། ལྟ་བུ་འདི་བཤད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐལ་འབྱུང་བའི་ཐུན་ མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་འཕྲོན་ཡོང་
 བ་ཡིན། འདི་སྐོར་དེ་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས་པ་བྱས། དས་བཤད་པ་འདི་ནི་ས་བཅད་ལྟ་བུ་བཀྲམ་པ་ཅམ་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཚོ་དོ་སྤང་ཡོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ལུ་མཐུད་ནས་སློབ་སྦྱོང་དང་བསམ་སློབ་བྱང་སྟེ་འཚོལ་དགོས། ང་རང་ཡང་འདིའི་ཐོག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཐན་ཞིག་ཡི ན་པས་ང་
 རང་ཚོ་ཚད་མས་སུ་མཐུད་ནས་འདི་ལ་སློབ་དགོས་པ་ཡིན།

ཐུགས་

དེ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་སྐོར་མདོར་ཅམ་བཤད་ན། ཉྩོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་གཞི་རྩ་ཡིན། དེའི་སྤྱི་ཚབ་རྟེན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་སློབ་ཤོད་ནས་ཤོད་དུ་ཐེལ་ཏེ་ཆོས་སྦྱེ་འབྲུབ་ པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཞུགས་སྦྱེ་འབྲུབ་ཚུལ་བཅས་འགྲོ་སྤངས་

དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་ཁྱད་གང་བཟུན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞི་ལྷན་ཟུར་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཟུར་དུ་འབྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་།
སྒོ་བས་ཆེ་བ་ཞིག་འབྲུབ་ཐུབ་པ་ཡིན། དེའི་ཐབས་ཤེས་གཙོ་བོ་ནི་དམིགས་པ་མིའི་དམིགས་པར་མ་བཞག་པར་སོ་སོ་རང་གི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
པ་དེའི་ཐོག་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ལུས་ལྟ་སྒྲུབ་དམིགས་པ་འམ་སྒྲུབ་གསལ་བ་བྱས་ནས། དེ་འདྲའི་ལུས་ལྟ་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་བཞག་
ནས་དེའི་སྒྲིབ་གི་ཆོས་ཉིད་དེས་པར་བྱས་ཏེ། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། ཐུགས་སྦྱིའི་འགྲོ་སྒྲུབ་ནི་སྒྲོན་
དུ་བྱ་རྒྱུ་དང་སྦྱོར་རྒྱུ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་བཅས་རྒྱུ་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གཞི་ལ་གཞག་དགོས། དེའི་ཐད་ལ་སྤྱི་ཚོ་ག་སྟན་བྱ་སྟན་བྱ་མི་
འདྲ་བ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཆ་བའི་འགྲོ་སྒྲུབ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡིན་ནའང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་མེད་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། ཐུགས་ཀྱི་
ལམ་ཐབས་ཅད་ལ་སྒྲོན་དུ་དབང་གིས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྩལ་ཐུགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་འཛོམས་ཀྱི་ ཐོག་ནས་
རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཏེ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་མོད་པ་ལ་སྒྲིབ་མ་མཆོན་ཉིད་ཆོང་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་སྒྲིབ་མ་
གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་ལ། སྒྲིབ་མའི་མཆོན་ཉིད་ནི་དེ་བས་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མཆོན་ཉིད་ཆོང་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེར་
བརྟེན་བཅོམ་ཐུག་འདས་ཀྱིས་སྒྲིབ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོར་བྱས་ནས་གསུངས་ཡོད། རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲེས་སྒྲིབ་མ་གང་ཞིག་རང་
གི་སྒྲིབ་མར་མ་བཟུན་གོང་ལ་བཞག་དཔུང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། བཞག་དཔུང་བྱ་རྒྱུར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་འགོར་གྱི་ཡོད་ ད་
ནའང་བཞག་དཔུང་བྱེད་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་གཟབ་ནན་བྱེད་པ་ལས་ཆ་གི་ཆོ་གི་བྱ་རྒྱ་མེད་གསུངས།
དབང་ཐོབ་པའི་རྩེས་ལ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོན་པ་སྤྱད་དགོས་པ་ཡིན། དབང་ལ་རྣམས་གངས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་བཤད་མི་དགོས་པ་བྱས།
དེ་ནས་ཐུགས་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ། ཐུགས་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་སྦྱི འི་འགྲོ་སྒྲུབ་འདི་གཞི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཤིག་ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་འོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན་སྒྲོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་གཞི་ལ་བཞག ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་དབྱ་སེམས་གང་རུ ང་གི་ལྟ་བས་ཆོག་པ་
ཡིན། དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ཐུགས་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ནི། ང་རང་ཆོའི་གཞི་ལ་སྦྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཡོད་
པ་ཡིན། ཅ་བ་ནི་ཁ་སང་བཤད་པ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སེམས་དེ་ཡིན། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སེམས་དེའི་རྣམ་འབྱུང་ལ་འཆི་བ་དང་།
བར་དོ། སྦྱེ་བ་བཅས་གསུམ་ཡོང་བ་ཡིན། གསུམ་པོ་དེ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིབ་དང་། ལོངས་སྒྲིབ་ སྒྲུལ་སྒྲིབ་གསུམ་པོ་འདྲ་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་
གཞི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བཟུང་བྱ་ན་འབྲས་དུའི་སྒྲིབ་གསུམ་པོ་ལ་སྒྲུར་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་
ཡོད་པས་དེའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། དགོས་པ་དེའི་དབང་གིས་ང་རང་ཆོའི་གཞི་ལ་གཞིའི་སྦྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཡོད་པ་འདི་
ལ་གཞིའི་ཆོས་སྒྲིབ་དང་། གཞིའི་ལོངས་སྒྲིབ་ གཞིའི་སྒྲུལ་སྒྲིབ་གསུམ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། ལམ་དུས་སུ་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་སྦྱེ་
འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཡོང་བ་དེ་ལ་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་ལོངས་སྒྲུལ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ལམ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་སྦྱེད་རིམ་དང་རྒྱུགས་
རིམ་གཉིས་བཤད་ཡོད། གཙོ་བོ་མོས་པའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་དངོས་སུ་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལ་འགྲུལ་ སྦྱོར་
ཐབས་པའི་ཐོག་ནས་ལམ་བཟོད་སྒྲུབ་གཅིག་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱུགས་རིམ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུགས་རིམ་གྱི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་ ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གཞུག་སེམས་
དེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྦྱེ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་ཅ་མདུད་རྣམས་གྲོལ་དགོས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་མདོ་དོན་སྒྲིབ་པོ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུད་སེམས་
གཞན་རྣམས་དགག་དགོས་པ་ཡིན། རགས་པའི་རྒྱུད་སེམས་མཐའ་དག་གཉིན་པོའི་སྒྲོབས་སམ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་ དེ་
འགགས་པས་འོད་གསལ་མདོན་དུ་གྱུར། འོད་གསལ་ལམ་གྱི་རྒྱུགས་པར་འབྱུར་གྱི་ཡོད། འོད་གསལ་དེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྦྱེ་སྒྲོབ་ཉིད་མདོན་ ན་
སུམ་དུ་རྒྱུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེ་བྱུང་སོང་ན། ཉན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྦྱེ་ ས་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་ཟད་ཐུབ་
པ་ཡིན། འོད་གསལ་མདོན་དུ་གྱུར་ན་དེ་ན་ས་གཞུགས་སྒྲིབ་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་སྦྱིབ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
དག་གིས་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོར་འགྲེག་མ་སོང་ངམ།

བོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱད།

དེ་ནས་བོད་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་ས་དག་བཀའ་རྒྱུ་བཞི་ཡོད། དེ་ནས་ཚང་མ་ཉུང་བའི་ཆ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་ཐུགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཤ་ལྟག་ཡིན། ཐུགས་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གནད་འགག་ཡོད་པ་ཤ་ལྟག་ཡིན། དེ་ནས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཏུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྐྱོད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱངས་ཕན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཙལ་དུ་འདོན་ཀྱངས་ཐད་ཀྱང་ཕན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རང་རང་གི་ལམ་ལུགས་ཕན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་བཞུས་ན་དེ་ནས་ཀྱི་ཙལ་བའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ས་གཅིག་གི་ཐོག་ལ་འབབ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་དག་གཅིག་དང་གཅིག་བྱས་ནས་བཤད་རྒྱུ་འདྲ་ཆོད་མི་འདུག་པས། བཤད་ཀྱི་འདུང་མིན། རིམ་པས་སྒོ་བ་སྒྱུར་བྱས་ན་ཤེས་རྒྱ་ཡིན།

མཐུག་བསྐྱུ་བ།

མཐའ་ཐོམ་ལ་ང་ཚོ་བོད་པས་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་ཤིང་། ཏུས་རབས་མང་པོའི་རིང་གཅེས་འཛིན་བྱས་པའི་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ལམ་སྒྲིང་བསྐྱུས་ཤིག་བཤད་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་དགའ་བོ་བྱུང་། ད་རེས་ཀྱི་ཚོས་བཤད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་རང་ཚོས་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་འདི་ནང་པའི་ཚོས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུག། ང་ཚོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་སྒོ་བ་པར་མ་ཟད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་མདོ་ཐུགས་དང་བཅས་པར་ཡང་སྒོ་བ་ཀྱི་ཡོད། ཐུགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་རྒྱུད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱུད་ཐེ་མཐའ་དག་ལ་སྒོ་བ་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་དོན་དངོས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་འདི་ནང་པའི་ཚོས་ཆ་མ་ཆང་བའམ་ཡང་ན་བྱེད་ཀ་ཉུང་བའི་ཞིག་མིན་པར་ཆ་ཡོངས་སྲུ་རྒྱུགས་པ་ཞིག་ཡིན། བས་བརྗོད་དོན་མཐའ་མ་ནི་ང་རང་ཚོ་ནང་ཚོས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཉམས་ལེན་དེ་དངོས་བདེན་དང་འབྲེལ་ནས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། ཐུབ་ཕྱིན་ཆད་ལ་སོ་སོས་ཐུགས་ཆོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ནི་གལ་གནད་ཆེ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་དེ་བ་དང་དཔེ་ཐོག་ཏུ་ལུས་ན། དེ་དག་གི་རིན་ཐང་གང་ཡང་མཛོད་མི་ཐུག། ཡིན་ནའང་དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཐོག་ལ་ཐེམ་པ་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཆོ། དཔེར་ན་རྣམ་པ་ཉིད་ཉུང་བའི་དོན་གང་ཡིན་སོ་སོས་དངོས་སྲུ་ཆོར་ཐུག། ང་རང་གི་ཉམས་སྒྱུང་ལ་མཚོན་ནས་བཤད་ན། ང་རང་རྩོང་ཉིད་སྒྱུར་འགོ་འཇུགས་ཏུས་རྩོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་འདི་རྩོང་ཐུག་མང་པོ་བཏོན་ཡོད་ནའང་། དེ་ནི་ཆོག་ཙམ་དུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ནས་བསམ་སྒོ་ནན་ཏན་བཏང་སྟེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཏུས་ཆོག་གི་ལྗེད་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བར་མ་ཟད། བདེ་ཐུག་གི་དཀའ་ངལ་ལ་ཉུང་ས་ཐད་ཐུགས་རྒྱུན་རེས་ཅན་ཡོང་གི་འདུག་ཀྱང་རང་ཚོ་ཡེ་ཤུ་དང་ཚོས་ལུགས་གཞན་གྱིས་རྗེས་སྲུ་འབྲང་བ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན་སོ་སོའི་ཚོས་ཀྱི་གཞུང་སྒོ་བ་དགོས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འདས་པའི་ཉིན་ཤས་རིང་ངས་ནང་ཆོས་འབྲེལ་བཤད་བྱས་པའི་ནང་ནས་སྒོ་མ་གྱི་གནད་འགག་དེ་ཆོ་སོ་སོའི་ཉམས་ལེན་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལམ་དུ་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པན་གྱི་བསམ་པ་དང་བྱམས་རྩོང་རྗེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་དག་གི་གཞི་རྩའི་གད་མ་ངག་གམ་བསྐབ་བྱ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད། གཞན་པན་གྱི་བསམ་པ་ནི་ཚོས་དད་མེད་མཁན་ལའང་དགོས་པེས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱོད་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཚམ་པོ་ཡོད་པས། གཞུང་ལུགས་འདི་རྣམས་ལ་སྒོ་བ་སྒྱུར་གནང་རོགས་ཞེས་རེ་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

རྩོང་པོ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་ན་ང་རང་ཚོ་ཆང་མ་མི་ཡིན་པས། མི་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ལས། མི་ངན་པ་ཞིག་བྱེད་མི་ཅུང་། གལ་ཏེ་ང་ཚོ་མི་ངན་པ་ཞིག་ཆགས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞི་བདེ་བསྐྱུག་པ་སྒོས་ཅི་རང་གི་གཡས་གཡོན་ལ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ལའང་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་མེད། གནས་ཚུལ་དེ་ཉུང་བུ་ན་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྐྱུག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཚོས་རང་ཉིད་མི་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་བྱིས་ཆང་ཆེན་པོའི་ནང་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་ཆེད་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ॥